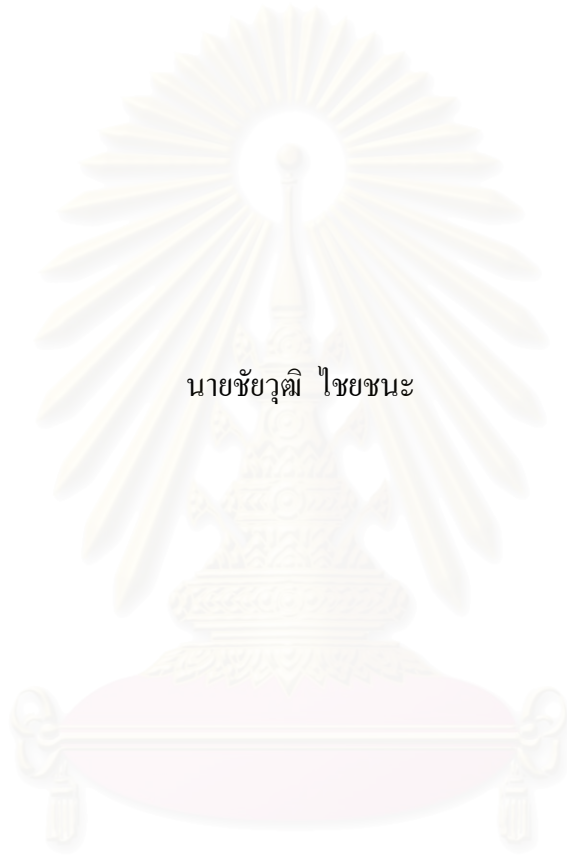

การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549

นายชัชวาลิ ไชยชนะ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

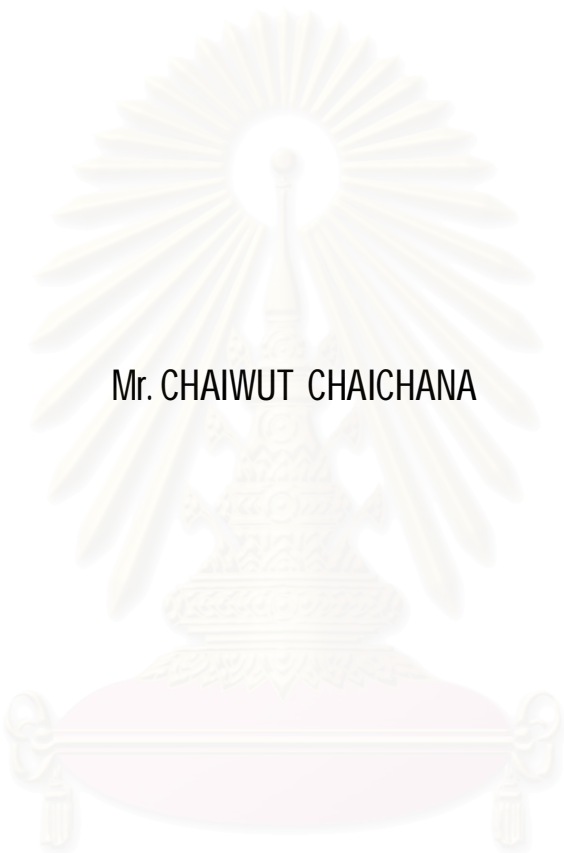
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF CAREER INFORMATION PUBLICATIONS FROM 1987 TO 2006

Mr. CHAIWUT CHAICHANA

สถาบันวิทยบริการ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

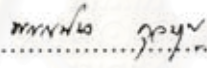
Copyright of Chulalongkorn University

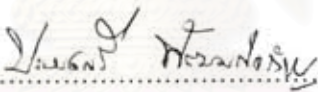
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549
โดย นายชัยวุฒิ ไชยชนะ
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมพิมล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ดวงเนตร วงศ์ประทีป)

ชัยวุฒิ ไชยชนะ : การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549.

(AN ANALYSIS OF CAREER INFORMATION PUBLICATIONS FROM 1987 TO 2006)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ, 184 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในการดำเนินการวิจัย ได้ใช้แบบบันทึกข้อมูลเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยรวบรวมและวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตในประเทศไทยจำนวน 983 รายการ

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ระบุประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ โดยสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และมีชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว จำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ รองลงมาให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน ส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลายอาชีพจำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน และจัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 นอกจากนี้สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่มีสารบัญช ไม่มีดรรชนี ไม่มีภาพประกอบ ไม่มีตาราง / แผนภูมิ และไม่มีภาษาอังกฤษ

ในด้านเนื้อหาและการนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาอาชีพมีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม และสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต..... *Farida*

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Luksit Jitmanee*

ปีการศึกษา 2550

4780122822 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: CAREER INFORMATION / CAREER INFORMATION PUBLICATION /

CHAIWUT CHAICHANA : AN ANALYSIS OF CAREER INFORMATION

PUBLICATIONS FROM 1987 TO 2006. THESIS ADVISOR :

ASST. PROF. PRAYONGSRI PATTANAKITCHAMROON, 184 pp.

The objectives of this research were to analyze career information publications from 1987 to 2006 in terms of career types, producers, years published, types and publication special features. The research also explored subject matter and content presentation.

The study used a collecting data form to gather information collected and analyzed from 983 career information publications.

Research results for the survey indicated that most career information publications were one career type, and used an individual name(s) as the author. The highest number of one career type publications was in business. Second was agriculture, followed by mass communications. The highest number of more than one career type was publications on trade. And the highest number of career information publications was general books, printed by private publishers, and printed between 2002-2006. It was observed that most publications contained no tables of contents, indexes, illustrations, tables / charts and references.

As for the subject matter and content presentation, publications about occupation information outnumbered publications that focus on psychosocial information and most of the content presentation was in the narrative style.

Department: Library Science

Student's Signature

Field of Study: Library and Information Science

Advisor's Signature

Academic Year: 2007

Chaiwut Chaichana
Prayong Sri Pattar

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มได้ ด้วยความกรุณาที่มีต่อศิษย์อย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีค่าแก่ผู้วิจัย ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ ทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณพิมล กุลบุญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ และอาจารย์ดวงเนตร วงศ์ประทีป ที่กรุณาให้เกียรติมาเป็นกรรมการในการสอบ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ขอบคุณน้องสาวทั้ง 2 คน ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในด้านต่างๆ มาโดยตลอด

รวมทั้งขอขอบคุณป้าแอม พี่นอม เพื่อนร่วมรุ่นทุกคน เจ้าหน้าที่ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาทรัพยากรบุคคล กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม พี่น้องข้าราชการ กรมการพัฒนามหาชน กระทรวงมหาดไทย บุคคลอีกหลายๆ คนที่ไม่สามารถจะกล่าวนาม ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
สมมติฐาน.....	6
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	6
ขอบเขตการวิจัย / ประชากร.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ปรัชญาวรรณกรรม.....	10
อาชีพและการจำแนกประเภท.....	10
ข้อมูลอาชีพและความสำคัญ.....	15
สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	19
เนื้อหาและการนำเสนอในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	26
ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
	การศึกษาและค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....	35
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล.....	36
	การทดสอบเครื่องมือ.....	41
	การบันทึกข้อมูล.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งพิมพ์อาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ.2530-2549	
	ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์.....	44
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา และการนำเสนอเนื้อหาในข้อมูลสิ่งพิมพ์อาชีพ.....	78
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
	รายการอ้างอิง.....	103
	ภาคผนวก.....	108
	ภาคผนวก ก แบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	109
	ภาคผนวก ข บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	113
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	184

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	45
2. ประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	47
3. สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ.....	50
4. ผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	51
5. หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	53
6. หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	54
7. สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	55
8. สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	58
9. สมาคม มุฉนธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	60
10. หน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	62
11. หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทอาชีพ.....	63
12. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	64
13. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต.....	66
14. ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	68
15. ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต.....	71
16. ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามปีที่ผลิต.....	73
17. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	75
18. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์.....	77
19. เนื้อหาในสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์.....	80
20. การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ.....	83
21. การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์.....	85

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพ (Career) เป็นรูปแบบชีวิตการทำงานที่มีความแตกต่างกัน ตามประเภทของงาน ตำแหน่ง และความรับผิดชอบ โดยบุคคลที่ประกอบอาชีพหนึ่งจะมีบทบาทเฉพาะของตนเอง อาชีพเป็นตัวบ่งชี้สถานภาพของบุคคล เนื่องจากอาชีพนำมาซึ่งรายได้ สิ่งตอบแทน การยอมรับในสังคม ชื่อเสียงและเกียรติยศ (สุภางค์ จันทวานิช, 2534; นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2541) เมื่อบุคคลเลือกที่จะประกอบอาชีพหนึ่งอาชีพใดเป็นอาชีพหลัก บุคคลผู้นั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานของอาชีพที่ตนดำรงอยู่ และหากบุคคลนั้นลาออกหรือเกษียณอายุจากงานแล้วก็ถือว่าได้พ้นจากอาชีพดังกล่าว การเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความรู้และทักษะจะส่งผลดีต่อทั้งตนเอง องค์กร และประเทศชาติ เพราะถ้าหน่วยงานใดได้บุคลากรที่มีคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสมเข้ามาปฏิบัติภารกิจต่างๆแล้ว จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าบุคคลต้องไปทำงานที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา หรืองานที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถของตน จะก่อให้เกิดความอึดอัดขัดข้องใจ ไม่ตั้งใจทำงาน ผลงานที่ออกมาก็จะด้อยคุณภาพไป (พะยอม วงศ์สารศรี, 2534; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541)

การประกอบอาชีพเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้แสดงความสามารถของตนเอง ออกมาอย่างเต็มที่ การที่บุคคลมีนิสัยการทำงานต่างกัน ทำให้ต้องเลือกอาชีพตามความสนใจและความถนัดของตนเอง แต่ในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมนั้น จำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อสามารถมองหาลู่ทางประกอบการตัดสินใจ (ดำรง ฐานดี, 2546) ข้อมูลอาชีพหรือสารสนเทศทางอาชีพ (Career Information) มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาอาชีพ (Career Development Process) เนื่องจากเป็นสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโลกของการทำงาน ครอบคลุมรายละเอียดที่เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และการเตรียมตัวเพื่อเข้าทำงานที่ตัดสินใจ (ประทุม เป้นสุวรรณ, 2540) นอกจากนี้จะมีเนื้อหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพแล้ว สารสนเทศทางอาชีพยังเกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางการศึกษา เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคมของอาชีพที่กล่าวถึงด้วย (Isaacson and Brown, 1993) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ยังไม่มียานทำ ผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา บัณฑิตใหม่ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ที่ทำงานแล้ว และกลุ่มบุคคลอื่น เช่น ผู้ปกครอง นักวิจัย ผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยแต่ละบุคคลจะเลือกใช้สารสนเทศทางอาชีพตามระดับการศึกษา ระดับการเรียนการสอน และประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งสภาพแวดล้อม เหตุผล และความจำเป็น (อนุสิทธิ์ ตั้งคณาภิรัชย์, 2534) ห้องสมุดอาชีพ

(Career Library) หรือศูนย์สารสนเทศทางอาชีพ (Career Information Center) ที่มีการจัดตั้งขึ้นในหน่วยงาน เช่น ศูนย์สารสนเทศทางอาชีพ กรมการจัดหางาน เป็นต้น จึงมีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ ไว้ให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของแต่ละบุคคล (ปัญญา แสนพินนา, 2545)

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization; ILO) ได้จัดและแบ่งกลุ่มอาชีพเป็นหมวดหมู่ของอาชีพ เรียกว่า มาตรฐานอาชีพสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งใช้เกณฑ์ตามโครงสร้างเศรษฐกิจและตลาดแรงงานของแต่ละประเทศเป็นแนวทาง โดยมีการจัดแบ่งอาชีพออกเป็น 10 หมวดใหญ่ (Major) และมีตัวเลขกำกับหมวด หมวดใหญ่แต่ละหมวดจัดแบ่งกลุ่มอาชีพแยกย่อยตามลำดับเป็นหมวดย่อย (Submajor) เป็นหมู่ (Group) เป็นหน่วย (Unit) และเป็นอาชีพ (Occupation) ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด (International Labour Organization, 2008) สำหรับประเทศไทยนั้นได้กำหนดมาตรฐานอาชีพ โดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน (2538) ได้แบ่งอาชีพต่างๆ ออกเป็น 10 หมวด ได้แก่ (1) อาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ (2) อาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ (3) อาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (4) อาชีพเสมียนเจ้าหน้าที่ (5) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด (6) อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปพื้นฐาน) (7) อาชีพผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ (8) อาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ (9) อาชีพงานพื้นฐาน และ (10) อาชีพทหาร โดยแต่ละหมวดยังมีการจำแนกเป็นอาชีพต่างๆ ตัวอย่างเช่น หมวดใหญ่ 1 อาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ ประกอบด้วยอาชีพ นักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่บริหารพรรคการเมือง กรรมการและผู้จัดการใหญ่ของหน่วยงานเอกชน เป็นต้น

การเผยแพร่สารสนเทศทางอาชีพแก่ผู้ที่ต้องการสามารถทำได้หลายวิธี และวิธีการเผยแพร่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในสังคมยุคเกษตรกรรมมีการถ่ายทอดความรู้โดยอาศัยประสบการณ์ และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งภายในครอบครัว เมื่อเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมดังเช่นปัจจุบันมีเครื่องจักรเข้ามาช่วยในการทำงาน การถ่ายทอดความรู้เรื่องการประกอบอาชีพจึงแตกต่างกันออกไป คนรุ่นใหม่มีโอกาสเรียนรู้วิธีการทำงาน และเข้าใจกลไกของเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยผ่านสื่อต่างๆ ที่ช่วยให้สามารถปรับตัวและเตรียมพร้อมที่จะก้าวสู่สังคมยุคอุตสาหกรรมใหม่ (ชเนศ เวศร์ภาดา, 2533)

สื่อที่ให้ข้อมูลอาชีพในระยะแรกได้ผลิตออกมาในรูปแบบสิ่งพิมพ์ โดยมีลักษณะเป็นตำราประกอบการเรียนการสอน หรือเป็นหนังสือให้อ่านทั่วไป ต่อมามีการผลิตในรูปแบบของสื่อ-

โสตทัศน ทัศน สไลด์ วิดีทัศน์ ฯลฯ ที่มีทั้งภาพและเสียงประกอบ เพื่อแสดงกระบวนการผลิต และกลไกการทำงานของเครื่องจักร และให้เห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง จนกระทั่งถึงยุคที่ เทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ข้อมูลอาชีพ ได้แก่ ซีดีรอม เว็บไซต์ ฯลฯ ซึ่งได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ด้วยเหตุที่ข้อมูลมีความทันสมัย สามารถเข้าถึงได้หลายวิธี มีความสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งยังอาจเป็นข้อมูลที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายอีกด้วย อย่างไรก็ตามสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพซึ่งเป็นสื่อสารสนเทศดั้งเดิม ก็ยังคงมีความสำคัญและได้รับความนิยมในปัจจุบันเช่นกัน เนื่องจากข้อมูลในสิ่งพิมพ์มีการวิเคราะห์และได้รับการตรวจสอบข้อมูลอย่างระมัดระวัง มีความถูกต้องสูง และเขียนขึ้นสำหรับผู้ใช้เฉพาะกลุ่มและมีเนื้อหาเฉพาะทาง (The pros and cons of career information, 2005) อีกทั้งข้อมูลอาชีพที่เป็นสิ่งพิมพ์ยังสะดวกในการพกพา และสามารถนำติดตัวไปอ่านในสถานที่ต่างๆ โดยไม่ต้องพึ่งพาอุปกรณ์อื่นใดอีกด้วย

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (Career Information Publications) เป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นรูปเล่ม และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่จำเป็นในการวางแผนประกอบอาชีพ ครอบคลุมเนื้อหาด้านอาชีพ เนื้อหาทางการศึกษา และ/หรือเนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม โดยเนื้อหาด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็น รายละเอียดของงาน (Jobs) ในอาชีพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐราชการ เอกชน งานอุตสาหกรรม หรือ งานในสถานศึกษา คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน และ/หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคมจะเกี่ยวข้องกับ บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ แบบทดสอบ ความสนใจและความถนัดทางอาชีพ เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน และ/หรือเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ ส่วนเนื้อหาทางการศึกษาเกี่ยวข้องกับข้อมูลของสถานศึกษา การเลือกสาขาวิชา การฝึกอบรมทางวิชาชีพ และ/หรือการขอรับทุนการศึกษา

หนังสือจัดเป็นสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนึ่ง ซึ่งมีขอบเขตอาชีพที่น่าเสนอ 2 ลักษณะ คือ หนังสือที่ไม่ระบุอาชีพกับหนังสือที่ระบุอาชีพ หนังสือที่ไม่ระบุอาชีพ เป็นหนังสือที่ไม่ระบุอาชีพอย่างชัดเจน แต่กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการในการสมัครงานและการสัมภาษณ์ ตลอดจนแนวทางในการศึกษาต่อและฝึกอบรมทางวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อให้ได้งานซึ่งเป็นบันไดขั้นแรกที่จะเข้าสู่อาชีพ ตัวอย่างหนังสือที่ไม่ระบุอาชีพ เช่น อยากได้งานดีต้องมีเชิง คู่มือสำหรับมือใหม่ใช้สมัครงาน (จรัสรัตน์ ทอไชยรวี, 2535) เตชะผุ่น : หนังสือสำหรับทุกคนที่ยังต้องเลี้ยงชีพ (2541) เป็นต้น ส่วนหนังสือที่ระบุอาชีพเป็นหนังสือที่กล่าวถึงอาชีพใดอาชีพหนึ่งเพียงอาชีพเดียว หรือมีหลายๆอาชีพอยู่ในหนังสือเล่มเดียวกัน หนังสือที่มีเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว เช่น อาชีพวิศวกร อาชีพนักประพันธ์ เป็นต้น โดยชื่อของหนังสือจะระบุชื่ออาชีพอย่างชัดเจน เช่น เปิดโลกวิศวกร (วิทยาลัยมหานคร, 2535) อยากเป็นนักเขียน...ต้องอ่าน (สมรม สติงพระ, 2536) หรืออาจใช้คำที่

เข้าใจกันว่าเป็นอาชีพนั้นๆ ตัวอย่างหนังสือที่กล่าวถึงอาชีพผู้พิพากษา คือ กว่าจะได้นั่งบัลลังก์ศาล (ฉัฐปกรณ์ พิษณุปัญญาธรรม, 2547) และอาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน คือ นางฟ้าหรือจ๊วบนเครื่องบิน (พิชญา ฟ้ากระจ่างดาว, 2548) เป็นต้น

หนังสือที่รวมข้อมูลหลายอาชีพ อาจเป็นข้อมูลอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ ตัวอย่างหนังสือประเภทนี้ เช่น 10 อาชีพแห่งอนาคต (ชัยวัฒน์ คุประตกุล, 2532) ครอบคลุมอาชีพทำไร่นาทะเล นักมนุษยสัมพันธ์มืออาชีพ นักการศึกษา เลเซอร์เทคโนโลยี ช่างเทคนิค คอมพิวเตอร์ หรือ วัชรวิชัยธรรม นักการเมือง นักหนังสือพิมพ์ ใครแน่! (บุญเลิศ ช่างใหญ่, 2545) กล่าวถึงอาชีพนักรัฐศาสตร์กับอาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน เป็นต้น แหล่งที่มาของข้อมูลในหนังสือข้อมูลอาชีพดังกล่าวเป็นผลจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ บริษัทจัดหางาน สำนักพิมพ์ และตัวแทนภาคประชาชนที่ร่วมกันดำเนินการผลิต (Bezanson and Kellett, 2001)

นอกจากหนังสือข้อมูลอาชีพที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นดังกล่าวข้างต้นแล้ว หนังสือข้อมูลอาชีพยังอาจเป็นหนังสือที่แปลมาจากหนังสือภาษาต่างประเทศ เช่น อาชีพนักเทคนิคห้องปฏิบัติการ (สุปราณี ผลชีวิน, 2538) ทำอย่างไรถึงได้เป็นนักโฆษณา (ครองแผน ไชยชนะสาร, 2537) หนังสือข้อมูลอาชีพยังอาจเป็นหนังสืออ้างอิงประเภทต่างๆ ที่เป็นแหล่งค้นหาข้อมูลอาชีพที่ให้คำตอบสั้นๆ และสามารถค้นหาคำตอบได้อย่างรวดเร็ว ตัวอย่างหนังสืออ้างอิงประเภทพจนานุกรม คือ ศัพท์แรงงาน (กรมการจัดหางาน, 2540) ตัวอย่างหนังสืออ้างอิงประเภทบรรณานุกรม คือ โลกอาชีพ : บรรณานุกรมและแหล่งสารนิเทศ (กฤษณา สินไชย, 2532) เป็นต้น หนังสือที่ให้ข้อมูลอาชีพอีกประเภทหนึ่ง เรียกว่า หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ เป็นหนังสือที่มักจะมีคำว่า "คู่มือ" อยู่ในชื่อเรื่อง โดยให้เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน กฏระเบียบ รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ตัวอย่างเช่น คู่มือเจ้าพนักงานเรือนจำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (กรมราชทัณฑ์, 2542) คู่มือการสอบสวนคดีจราจร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2543) เป็นต้น

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพยังสามารถจัดทำออกมาในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ จุลสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ สำหรับจุลสารนั้นจัดเป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็กที่มีความยาวไม่ถึง 50 หน้า ให้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพหนึ่งอาชีพใด ใช้คำง่ายๆ ที่สามารถเข้าใจได้ทันที และมีวัตถุประสงค์เพื่อการประชาสัมพันธ์หน่วยงานด้วย ตัวอย่างเช่น ช่างไม้เครื่องเรือน (กรมแรงงาน, 2533) กำนันผู้ใหญ่บ้านยุคใหม่ (กรมการปกครอง, 2542) สิ่งพิมพ์ประเภทรายงานวิจัยของนักวิชาการเน้นการค้นคว้าวิจัยในการพัฒนาความรู้วิชาการแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่

กลุ่มคำรองอยู่ เป็นประโยชน์และเป็นองค์ความรู้เรื่องอาชีพที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น ช่างไม้: ความรู้และตัวตน (วิภาส ปรัชญาภรณ์, 2544) นักนิเทศศาสตร์ที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538) สำหรับวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และเป็นข้อกำหนดในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอาชีพที่เป็นแหล่งข้อมูลอาชีพที่สำคัญเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กระบวนการเข้าสู่การเป็นนักร้องลูกทุ่งไทย (เสาวลักษณ์ แต่งตั้ง, 2549) การศึกษาอุปทานของแพทย์ในประเทศไทย (พอล อูยยานนท์, 2534) เป็นต้น

การนำเสนอเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีหลายลักษณะ อาจเสนอเป็นแบบความเรียง รายงาน หรือการสนทนาโต้ตอบ การนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง อาจเป็นความเรียงทั่วไป ซึ่งเป็นการเขียนบรรยายหรือพรรณนาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หรือการเรียบเรียงเป็นชีวประวัติ/อัตตชีวประวัติของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ส่วนความเรียงทางวิชาการนั้น มีลักษณะการเขียนที่เป็นเหตุเป็นผล มีการนำเสนอข้อมูลตามลำดับความสำคัญ ใช้ภาษาที่เป็นทางการ (เปลื้อง ณ นคร, 2540) ส่วนการนำเสนอเนื้อหาแบบรายงาน เป็นการให้ข้อมูลในทางสถิติ หรือสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลาหนึ่งเวลาใด ในขณะที่การนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการสนทนาโต้ตอบ เป็นการถอดคำพูดจากการสัมภาษณ์บุคคล การซักถามวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในโอกาสต่างๆ หรือการแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม สัมมนา

ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานภาครัฐ มีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชน ในขณะที่การผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของภาคเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่าย โดยสำนักพิมพ์เอกชนมักติดต่อให้นักวิชาการ หรือบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ เขียนหนังสือเกี่ยวกับประสบการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อเผยแพร่โดยจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ในปัจจุบันมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพต่างๆ ได้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพออกมาเผยแพร่มากขึ้น

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้นั้น ต้องเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ นอกจากเนื้อหาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแล้ว คุณภาพของสิ่งพิมพ์ยังครอบคลุมถึงรูปเล่มที่ดี มีเนื้อหาที่ครอบคลุม มีความทันสมัย มีความหลากหลายที่ลงตัว และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ (ธงชัย ถิ่นทานนท์, 2545) ส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ได้แก่ สารบัญที่บอกลำดับการจัดเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ ธรรมเนียมช่วยในการค้นหาภาพประกอบที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ ซึ่งอาจเป็น ภาพสีหรือภาพขาวดำ ทั้งที่เป็นภาพลายเส้น

และ/หรือภาพถ่าย ตารางและแผนภูมิ ส่วนการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพต้องบอกแหล่งที่มาอย่างชัดเจนถูกต้อง และจัดทำเป็นบรรณานุกรมเพื่อให้ผู้สนใจสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีการผลิตออกมาอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และศึกษาความต้องการสารสนเทศทางอาชีพ เพื่อการพัฒนาอาชีพของประชาชน ตามโครงการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล และการพัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ ตลอดจนเนื้อหา และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมาไว้ให้บริการตามความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ

1. วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์
2. วิเคราะห์เนื้อหา และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สมมติฐาน

1. สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เป็นหนังสือทั่วไป และไม่มีการอ้างอิง
2. สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ประเภทอาชีพ
2. ผู้ผลิต จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ
 - 2.1 ผู้เขียน
 - 2.2 หน่วยงานที่ผลิต

3. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ

3.1 พ.ศ. 2530-2534

3.2 พ.ศ. 2535-2539

3.3 พ.ศ. 2540-2544

3.4 พ.ศ. 2545-2549

4. ประเภทของสิ่งพิมพ์

- หนังสือ
- รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์
- จุลสาร

5. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

- สารบัญ
- ครรชนี
- ตาราง / แผนภูมิ
- ภาพประกอบ
- การอ้างอิง

6. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์

7. การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์

ขอบเขตของการวิจัย / ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 โดยเป็นสิ่งพิมพ์ที่เรียงเรียงขึ้น หรือแปลมาจาก ภาษาต่างประเทศ เขียนเป็นภาษาไทย ผลิตในประเทศไทย และเป็นสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสาร โดยไม่รวมสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร แผ่นพับ รายงาน ประจำปี หรือรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน จากการสำรวจได้สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิต ระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวน 983 รายการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีการผลิต โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การแนะแนวอาชีพ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ วารสาร งานวิจัย รายงานประจำปี ฐานข้อมูลของห้องสมุด และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศทางอาชีพ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2. สืบค้นเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ จากรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดในหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และศูนย์ข้อมูล รวมทั้งตรวจสอบรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ และแหล่งจำหน่าย ทั้งจากเว็บไซต์และจากร้านจำหน่ายหนังสือ

3. การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่เรียบเรียงขึ้น หรือแปลมาจากภาษาต่างประเทศ เขียนเป็นภาษาไทย ผลิตในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 เข้าถึงโดยสืบค้นจากรายการออนไลน์ (OPAC) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ ศูนย์ข้อมูล สำนักพิมพ์ และตรวจสอบสิ่งพิมพ์ด้วยตนเอง

3.2 การสืบค้นข้อมูลจากรายการออนไลน์ โดยใช้การสืบค้น 3 ทางเลือก คือ เลขหมู่ คำสำคัญ และหัวเรื่อง

3.2.1 สืบค้นโดยใช้เลขหมู่เป็นทางเลือกสำหรับห้องสมุดที่มีการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของอิวอี้ สืบค้นด้วยเลขหมู่ 331 (เศรษฐศาสตร์แรงงาน) และ 370 (การศึกษา) ส่วนห้องสมุดที่จัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน สืบค้นด้วยเลขหมู่ HD (อุตสาหกรรม การใช้ที่ดิน และแรงงาน) และ LC (การจัดการศึกษา)

3.2.2 การสืบค้นด้วยคำสำคัญนั้น ใช้ชื่ออาชีพเป็นคำค้น เนื่องจากอาชีพแต่ละอาชีพมีชื่อเรียกเฉพาะ ผู้ผลิตส่วนใหญ่จึงตั้งชื่อสิ่งพิมพ์ที่มีชื่อเรื่องระบุอาชีพอย่างชัดเจน ตัวอย่างคำค้น เช่น นักเขียน นักกฎหมาย ครู เป็นต้น

3.2.3 การสืบค้นด้วยหัวเรื่อง สืบค้นได้จากหัวเรื่อง อาชีพ การแนะแนวอาชีพ การศึกษาทางอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 โดยแบบบันทึกข้อมูลแบ่งเป็น 8 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	บรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์
ส่วนที่ 2	ประเภทอาชีพและขอบเขตเนื้อหาอาชีพของสิ่งพิมพ์
ส่วนที่ 3	ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์
ส่วนที่ 4	ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์
ส่วนที่ 5	ประเภทของสิ่งพิมพ์
ส่วนที่ 6	ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

ส่วนที่ 7 เนื้อหาของสิ่งพิมพ์

ส่วนที่ 8 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์

5. ทดสอบแบบบันทึกกับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตก่อน พ.ศ. 2530 โดยทดสอบกับสิ่งพิมพ์ 7 ประเภท ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ หนังสือแปล หนังสืออ้างอิง รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสาร ประเภทละ 2 รายการ รวมทั้งสิ้น 14 รายการ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงแบบบันทึกให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยตรวจสอบข้อมูลจากตัวเล่มเพื่อบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก

7. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Office Excel

8. รายงานผลการวิจัย

9. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้

2. ได้บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

การปริทัศน์วรรณกรรมในบทนี้ ประกอบด้วย อาชีพและการจำแนกประเภท ข้อมูลอาชีพและความสำคัญ สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูล อาชีพ ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาชีพและการจำแนกประเภท

อาชีพเป็นดัชนีสำคัญของสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม การที่โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิต ทำให้มีอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้นพร้อมกับลักษณะงานในอาชีพเดิมได้ปรับเปลี่ยนไปด้วย การจำแนกอาชีพเป็นประเภทต่างๆ ตามองค์ประกอบชื่อตำแหน่ง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า ค่าตอบแทน ระดับความยากลำบากในการปฏิบัติงาน รวมถึงความสัมพันธ์กับผู้ประกอบอาชีพอื่น จึงเป็นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพทราบบทบาทภารกิจของตน เกิดความเข้าใจและให้ความสำคัญกับอาชีพที่ทำ เป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแล และประกันคุณภาพของบุคคลด้านวิชาชีพ อีกทั้งยังเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการด้วย (สุภางค์ จันทวานิช, 2547; จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, 2545; มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543)

หน่วยงานที่ได้กำหนดและจัดประเภทอาชีพเป็นมาตรฐานอาชีพสากล (International Standard Classification of Occupation) คือองค์การแรงงานระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้แต่ละประเทศใช้เกณฑ์ตามโครงสร้างเศรษฐกิจและตลาดแรงงานของตนเอง เป็นแนวทางในการจำแนกประเภทอาชีพ สำหรับประเทศไทยนั้นกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ได้จำแนกประเภทอาชีพโดยใช้มาตรฐานอาชีพสากลเป็นแนวทาง แต่ให้สอดคล้องตามสภาพข้อเท็จจริงของอาชีพที่มีอยู่ในประเทศไทย และได้แบ่งอาชีพเป็นหมวดใหญ่ โดยหมวดใหญ่แต่ละหมวดจัดแบ่งกลุ่มอาชีพแยกย่อยตามลำดับเป็นหมวดย่อย เป็นหมู่ เป็นหน่วย และเป็นอาชีพ ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด (กรมการจัดหางาน, 2538) การจัดประเภทอาชีพของกรมการจัดหางานดังกล่าว สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ใช้เป็นแนวทางจัดทำมาตรฐานการจำแนกข้อมูลสถิติอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในโครงการสำมะโนประชากรและสำรวจด้านต่างๆของหน่วยงานเช่นเดียวกัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2543)

อาชีพประเภทต่าง ๆ ของไทยที่มีการจำแนกเป็นลำดับชั้น ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันได้จำแนกอาชีพออกเป็น 10 หมวดใหญ่ อาชีพในหมวดใหญ่แต่ละหมวดแบ่งเป็นหมวดย่อย รวม 28 หมวดย่อย อาชีพในหมวดย่อยแต่ละหมวดแบ่งเป็นหมู่รวม 117 หมู่ อาชีพในแต่ละหมู่จำแนกเป็นหน่วยรวม 393 หน่วย และอาชีพในแต่ละหน่วยได้แบ่งเป็นอาชีพต่างๆ รวมทั้งสิ้น 1,905 อาชีพ (อัญชลี สินธุพันธ์, 2546; นภัทร วิทยทอง, 2546)

อาชีพหมวดใหญ่ 10 หมวด มีรายละเอียดของประเภทอาชีพที่ครอบคลุมดังนี้ (กรมการจัดหางาน, 2538)

หมวดใหญ่ 1 ผู้บัญชาตติกาหมาย ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ ครอบคลุมนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่บริหารพรรคการเมือง กรรมการและผู้จัดการใหญ่ของหน่วยงานเอกชน

หมวดใหญ่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ ครอบคลุมผู้ประกอบวิชาชีพด้านฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตและสุขอนามัย ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน และผู้ประกอบวิชาชีพด้านอื่นๆ คือ (1) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านธุรกิจ (2) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย (3) บรรณารักษ์ ผู้เก็บรักษาเอกสารสำคัญ และวิชาชีพด้านงานสนเทศที่เกี่ยวข้อง (4) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสังคมศาสตร์ และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (5) นักเขียนและศิลปินเชิงประติมากรรม หรือผู้ทำงานศิลปการแสดงสาขาอื่นๆ และ (6) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านศาสนา

หมวดใหญ่ 3 ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์กายภาพและวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต และสุขภาพอนามัย ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน และผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

หมวดใหญ่ 4 เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน เสมียนสำนักงาน และเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า

หมวดใหญ่ 5 ผู้ให้บริการส่วนบุคคลและบริการด้านความปลอดภัย นายแบบ นางแบบ พนักงานขาย และพนักงานสาธิตสินค้า

หมวดใหญ่ 6 ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมงเพื่อการค้าขาย และผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมงเพื่อการดำรงชีพ

หมวดใหญ่ 7 ผู้ปฏิบัติงานในเมืองแร่และงานก่อสร้าง ผู้ปฏิบัติงานด้านโลหะ เครื่องจักร และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรง แม่นยำ งานหัตถกรรม งานการพิมพ์ และงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ฝีมืออื่นๆ

หมวดใหญ่ 8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรประจำที่ภายในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบและผู้ควบคุมการขับเคลื่อนยานยนต์ และเครื่องจักรที่เคลื่อนที่ได้

หมวดใหญ่ 9 อาชีพงานพื้นฐานต่างๆ ด้านการขายและการให้บริการ แรงงานด้าน เกษตร ประมง และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง แรงงานเมืองแร่ ก่อสร้าง การผลิต และขนส่ง

หมวดใหญ่ 0 ทหารอาสาสมัคร ทหารเกณฑ์ และทหารประจำการ

ในการจำแนกประเภทอาชีพตามมาตรฐานอาชีพประเทศไทย ได้ใช้รหัสเป็น ตัวเลขกำกับหมวดใหญ่ หมวดย่อย หมู่ หน่วยและอาชีพ ดังตัวอย่างการจำแนกประเภทอาชีพใน หมวดใหญ่ 2 ดังนี้ (กรมการจัดหางาน, 2547)

หมวดใหญ่ 2 หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ

หมวดย่อย 24 หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพด้านอื่นๆ

หมู่ 241 หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพด้านธุรกิจ

หน่วย 2411 หมายถึง นักบัญชี

อาชีพ 2411.10 หมายถึง นักบัญชีทั่วไป สมทบบัญชี

2411.20 หมายถึง นักบัญชีเฉพาะสาขา

2411.30 หมายถึง ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภาษี

2411.40 หมายถึง ผู้ตรวจสอบภายใน

หน่วย 2419 หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางธุรกิจที่มีได้
จัดประเภทไว้ในที่อื่น

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหน่วยนี้ ได้แก่ ผู้ที่ทำการวิจัย

วางแผน และแนะนำการดำเนินงานธุรกิจในการตลาด การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ให้คำแนะนำการใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับสิทธิบัตร และช่วยเหลือในการจัดเตรียมคำขอเพื่อยื่นขอจดทะเบียน รวมทั้งเขียน รายงานระบุเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านการอนุมัติสิทธิบัตร ทำการศึกษา ด้านการเงิน กฎหมาย การจัดองค์กรและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง องค์กรธุรกิจ ทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักการที่สำคัญทางเศรษฐศาสตร์ และการบริหารการจัดการปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องและควบคุมดูแล ผู้ปฏิบัติงานอื่น

นอกจากการจำแนกประเภทอาชีพดังกล่าวแล้ว สุภางค์ จันทวานิช (2534) ยังได้กล่าวถึงอาชีพของคนไทยในหนังสือ การจัดช่วงชั้นทางสังคม : เกียรติภูมิของอาชีพต่างๆในสังคมไทย และได้จำแนกอาชีพตามวิธีจำแนกประเภทอาชีพของกลุ่มตัวอย่างของไทรแมน (Treiman's Standard International Occupational Prestige Scale; SIOPS) โดยใช้เกณฑ์การจำแนกอาชีพตามสถานะทางเศรษฐกิจ หรือผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ ค่าตอบแทน กับตามสถานะทางสังคมที่ทำให้เกิดความยอมรับในสังคม เช่น ตำแหน่ง ยศ และอำนาจ ประกอบด้วย 89 อาชีพ จำแนกเป็น 9 กลุ่มอาชีพใหญ่ ได้แก่ (1) กลุ่มนักวิชาการ-วิชาชีพ (2) กลุ่มผู้บริหารระดับต่างๆ (3) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน (4) กลุ่มผู้ประกอบการค้า (5) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพบริการ (6) กลุ่มเกษตรกร (7) กลุ่มผู้ผลิต พนักงานและคนงาน (8) กลุ่มทหาร - ตำรวจ และ (9) กลุ่มอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ-วิชาชีพ ตัวอย่างเช่น อาชีพนักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยาอาชีพสถาปนิกและวิศวกร อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เกษัตริกร อาชีพนักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบ อาชีพผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ อาชีพครู-อาจารย์ อาชีพโหร หมอคู่ อาชีพประติมากร จิตรกร ศิลปินช่างภาพ และนักออกแบบ อาชีพนักประพันธ์ นักเขียน อาชีพนักกีฬาอาชีพ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่างๆ ตัวอย่างเช่น อาชีพวุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาชีพอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อาชีพทูต อาชีพนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน ตัวอย่างเช่น อาชีพผู้จัดการ นักธุรกิจ อาชีพพนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน อาชีพพนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ อาชีพเจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม อาชีพเสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า คือ อาชีพเจ้าของกิจการค้า อาชีพผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย อาชีพพนักงานขายและตัวแทนขายหน้า อาชีพพ่อค้าเร่ อาชีพหลงจู้ ผู้รับจำนำ

กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ ตัวอย่างเช่น อาชีพผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคาร และบาร์ อาชีพผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง อาชีพผู้ปรุงอาหาร กู้กั พ่อครัว แม่ครัว อาชีพคนซักกรีด ซักแห้ง และอัดรีดเสื้อผ้า อาชีพช่างแต่งผม ตัดผม และเสริมสวย เป็นต้น

กลุ่มที่ 6 เกษตรกร ตัวอย่างเช่น อาชีพผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม อาชีพเกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวดาน อาชีพผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ อาชีพชาวประมง ผู้เลี้ยง สัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พราน และผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน ตัวอย่างเช่น อาชีพผู้ควบคุมคนงานผลิตและ หัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะและที่นอน อาชีพช่างเครื่องเรือน อาชีพช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระโนแก้ว ช่างเขียน และตกแต่งเครื่องแก้วดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา อาชีพช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

กลุ่มที่ 8 ทหาร - ตำรวจ ครอบคลุมอาชีพนายทหารและตำรวจระดับต่างๆ

กลุ่มที่ 9 กลุ่มอื่นๆ ตัวอย่างเช่น คหบดี เป็นต้น

สำหรับประเภทอาชีพที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้ประมวลจากการจำแนกประเภทอาชีพ ดังกล่าวข้างต้น รวม 34 ประเภทอาชีพ ดังนี้

1. นักวิทยาศาสตร์
2. นักเทคโนโลยี นักคอมพิวเตอร์
3. นักวางแผนการผลิตอุตสาหกรรม
4. วิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร
5. ช่างเทคนิค
6. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง
7. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข
8. แพทย์แผนโบราณ
9. นักอักษรศาสตร์ นักแปล ล่าม
10. นักประพันธ์
11. นักออกแบบ ช่างศิลปกรรม
12. นักแสดง นักดนตรี
13. ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์
14. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์
15. นักธุรกิจ
16. นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร

17. นักสังคมศาสตร์
18. นักรัฐศาสตร์
19. นักกฎหมาย
20. นักอาชีวศึกษาและทัศนศึกษา
21. นักโหราศาสตร์
22. นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา
23. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฝึกอบรม
24. ผู้ประกอบวิชาชีพสารนิเทศ
25. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน
26. ผู้ประกอบอาชีพการขนส่งและคมนาคม
27. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและโรงแรม
28. ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย
29. ทหาร ตำรวจ
30. เจ้าหน้าที่ประสานงาน เลขานุการ
31. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย
32. ผู้ประกอบอาหาร
33. ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป
34. ผู้ทำงานประจำบ้าน อาการ

ข้อมูลอาชีพและความสำคัญ

ในการที่จะเลือกประกอบอาชีพใดก็ตาม บุคคลต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพครอบคลุมความรู้หลัก ความรู้เพื่อรองรับการทำงาน และความรู้สำหรับการทำงานในอนาคตและมุ่งไปที่เป้าหมายระยะยาว (วิจิตร ตันตสุทธิ, 2539; ัญญาผลอนันต์, 2547) ความรู้หลัก เป็นความรู้วิชาพื้นฐานที่ต้องอาศัยระบบการศึกษา ช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียน เรียนทางไกล หรือเรียนผ่านสื่อต่างๆ ด้วยตนเอง ได้แก่ ความรู้ในหมวดวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษา กฎหมาย เป็นต้น

ส่วนความรู้เพื่อรองรับการทำงาน เป็นความรู้ในเรื่องเนื้อหาของอาชีพต่างๆ โดยจะครอบคลุมรายละเอียดของการทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ วิธีการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ความรู้ในส่วนนี้อาศัยการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ การดูงาน หรือการสอนงาน สำหรับความรู้สำหรับการทำงานในอนาคตและมุ่งไปที่

เป้าหมายระยะยาว เป็นความรู้เพื่อพัฒนางานและพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบอาชีพ ให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความถูกต้อง รวดเร็ว ความรู้ในส่วนนี้จะเกิดขึ้นหลังจากเข้าสู่อาชีพนั้นแล้ว อาจเกิดขึ้นเองจากการลงมือปฏิบัติ ค้นคว้า วิจัย ทดลอง เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หรือเกิดจากการฝึกอบรม หรือการประชุมสัมมนา เพื่อระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพดังกล่าวข้างต้น จัดเป็นข้อมูลอาชีพที่สำคัญต่อบุคคลกลุ่มต่างๆ และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ผู้ที่ต้องการเข้าสู่อาชีพด้วยลักษณะต่าง ๆ กัน

1. ข้อมูลอาชีพและการถ่ายทอด

ข้อมูลอาชีพ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพและโลกของงานอาชีพต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งตอบสนองความต้องการของบุคคลเพื่อการตัดสินใจเลือกเข้าสู่อาชีพ และการแสวงหาความก้าวหน้าในสายอาชีพ ข้อมูลอาชีพจะช่วยให้เกิดความรู้ในกระบวนการวางแผนอาชีพ เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของบุคคลที่ต้องทำงานหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยเฉพาะในระบบเศรษฐกิจการค้าแบบเสรีดังเช่นปัจจุบันที่คนในสังคมต้องแข่งขันกันตลอดเวลา ข้อมูลอาชีพที่หลากหลายและเพียงพอจึงเป็นสิ่งที่บุคคลต้องการนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัอาชีพ (พนม ลิ้มอารีย์, 2534; Gati and Tikotzki, 1989)

กระบวนการเรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพ เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และสามารถถ่ายทอดสู่ผู้ที่ต้องการเข้าสู่อาชีพต่าง ๆ ได้ 3 ลักษณะคือการถ่ายทอดทักษะทางสังคม การถ่ายทอดคุณธรรมและวัฒนธรรม และการถ่ายทอดผ่านระบบการศึกษา (สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, 2549)

การถ่ายทอดทักษะทางสังคม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมภายในครอบครัว หรือกลุ่มอาชีพโดยผู้มีประสบการณ์เป็นผู้ถ่ายทอดความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพให้ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการทำงานจริง และให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนแต่ละท้องถิ่น เช่น อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย และอาชีพที่เกี่ยวกับงานช่าง เป็นต้น

การถ่ายทอดคุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการถ่ายทอดความรู้ด้านการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและคุณภาพชีวิตของบุคคล โดยอาศัยความเชื่อหรืออุดมคติที่ยึดถือร่วมกัน แสดงออกผ่านทางพิธีกรรมและการละเล่นต่างๆ เช่น อาชีพแพทย์แผนโบราณ อาชีพนักแสดง นักดนตรี และอาชีพนักโหราศาสตร์ เป็นต้น โดยผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดต้องฝึกฝนให้

เกิดความชำนาญเฉพาะตัว การบันทึกความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอาศัย วัตถุประสงค์ที่มีในท้องถิ่น คือ โบราณ กระจายสา และแผ่นไม้ อีกทั้งการเผยแพร่ข้อมูลอาชีพอยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่ม

ส่วนการถ่ายทอดความรู้ด้วยระบบการศึกษา เป็นวิธีการถ่ายทอดข้อมูลอาชีพที่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน อาศัยสื่อบันทึกข้อมูลในการเผยแพร่ความรู้ ในอดีตใช้วิธีเขียนหรือพิมพ์ตัวอักษรลงบนกระดาษ แล้วประกอบกันเป็นรูปเล่ม ใช้เป็นตำราเรียนสำหรับสอนในห้องเรียนหรือสำนักความรู้ แต่การเผยแพร่ข้อมูลอาชีพอาจจำกัดเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะอาชีพนักรัฐศาสตร์และนักกฎหมาย เมื่อมีการผลิตสิ่งพิมพ์ได้จำนวนมากขึ้น ตำราและหนังสือที่ให้ความรู้จึงเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และได้เผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ในปัจจุบันได้บันทึกความรู้ในสื่อสมัยใหม่ ได้แก่ เทปคลาสเซต แผ่นดิสเก็ต และซีดีรอม รวมถึงการพัฒนาระบบการเรียนออนไลน์ ทำให้สามารถสาธิตการปฏิบัติงานในอาชีพต่างๆ ให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลได้เห็นภาพได้ จึงได้รับความนิยม มากกว่าการอ่านจากสิ่งพิมพ์อีกด้วย เช่น การสาธิตวิธีการประกอบอาหาร ขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักรกล การแสดงบทบาทสมมติในอาชีพ เป็นต้น (ขวัญแก้ว วัชรโรทัย, 2549)

2. ความสำคัญของข้อมูลอาชีพ

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อบุคคล เนื่องจากทำให้บุคคลมีรายได้ ค่าตอบแทน รวมถึงความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต อีกทั้งอาชีพยังนำมาซึ่งเกียรติและการยอมรับของคนในสังคม ผู้ประกอบอาชีพใดๆ อาจได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นแตกต่างกันตามค่านิยมของแต่ละสังคมนั้น เช่น สังคมไทยยอมรับว่าผู้ประกอบอาชีพครูเป็นบุคคลที่ทำงานหนัก มีความเสียสละ อดทน อบรมและสอนสั่งลูกศิษย์ เสมือนเป็นพ่อแม่คนที่สอง จนมีคำกล่าวที่ว่า “ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ” ในขณะที่เดียวกันคนในสังคมนั้นอาจเห็นว่าอาชีพกรรมกรเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน ผู้ที่ประกอบอาชีพกลุ่มนี้จึงมีสถานะทางสังคมที่ต่ำกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ ดังนั้นข้อมูลอาชีพจึงมีความสำคัญต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ผู้ที่กำลังศึกษาและยังไม่มีการทำงาน ผู้ที่มีงานทำแล้วตลอดจนบุคคลกลุ่มอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องเลือกอาชีพ เพื่อการเลือกอาชีพที่เหมาะสมตรงกับคุณสมบัติและความต้องการของแต่ละบุคคล

2.1 ความสำคัญของข้อมูลอาชีพต่อผู้ที่กำลังศึกษา ข้อมูลอาชีพเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนักเรียน นิสิตและนักศึกษา เพื่อใช้ประกอบการในการเลือกสาขาวิชาเรียนที่ตนเองชอบและถนัด เป็นการสำรวจความสนใจ ค่านิยม ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ อุดมการณ์ของตนเอง บุคลิกภาพที่มีผลมาจากสังคม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ (Millar and Shevlin, 2003) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา

แล้วและกำลังหางานทำ ข้อมูลอาชีพที่ถูกต้องนอกเหนือจากที่เคยได้รับฟังจากบุคคลอื่น หรือเคยเข้าใจเป็นอย่างอื่น ทำให้ทราบว่าแท้จริงแล้วอาชีพที่จะทำนั้นมีลักษณะงานอย่างไร มีความเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ อาชีพที่ต้องการทำนั้นต้องมีประสบการณ์การทำงานหรือไม่ ต้องเรียนรู้วิชาใดเพิ่มเติมบ้าง เพื่อการเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการหางาน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วแต่ยังว่างงานย่อมต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสมัครงาน แหล่งฝึกอบรมทางอาชีพระหว่างรองาน อัตราค่าจ้าง ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมตามกฎหมายแรงงาน การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอช่วยให้ผู้ที่หางานทำได้ประกอบอาชีพที่ตนต้องการ และเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย (ชูเพ็ญศรี วงศ์พุกธา, 2542; พสิน แดงจวง, 2549)

2.2 ความสำคัญของข้อมูลอาชีพต่อผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน แม้ว่าบุคคลจะมีงานทำแล้ว แต่ก็ยังต้องการข้อมูลอาชีพเพื่อแสวงหาความก้าวหน้าในสายงานของอาชีพที่ตนดำรงอยู่ให้สามารถก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งสูงสุดในอาชีพ หรือเปลี่ยนสายงานที่มีความก้าวหน้ามากกว่า บางคนทำงานไปแล้วเกิดความเบื่อหน่ายในงานที่ทำ อาจต้องการเปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ ที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถมากกว่าและมีความก้าวหน้ากว่า (Oakes, 2003; ภัณฑิลา วิศาลสวัสดิ์, 2548) รวมทั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะพิเศษนอกเหนือจากสาขาวิชาที่จบการศึกษามา อาจมองหาอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่ม เช่น จบวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบอาชีพวิศวกร และมีความรู้ภาษาญี่ปุ่น ก็อาจรับงานแปลมาทำที่บ้าน หรือผู้ประกอบการอื่นเห็นว่าอาชีพนักการเมืองเป็นอาชีพที่สร้างอำนาจให้กับตนเอง มีคนเคารพนับถือ สามารถสร้างชื่อเสียงได้ดีกว่า จึงต้องการข้อมูลอาชีพเพื่อเตรียมตัวและแสวงหาช่องทางที่จะเข้าสู่อาชีพนักการเมือง เป็นต้น

2.3 ความสำคัญของข้อมูลอาชีพต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เลือกอาชีพ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูแนะแนว เจ้าของสถานประกอบการ และนักวิจัยด้านแรงงาน โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลโดยตรงในการวางแผนอาชีพให้กับบุตรหลานของตนเอง เช่นเดียวกันกับครูแนะแนวเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเด็กนักเรียนในด้านการหางานทำหรือการฝึกหัดงานในขณะที่กำลังศึกษาอยู่หรือสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ส่วนเจ้าของสถานประกอบการเป็นผู้ว่าจ้างแรงงานหรือเป็นนายจ้างที่ต้องการข้อมูลอาชีพเพื่อสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มาปฏิบัติงานในสถานประกอบการของตน เนื่องจากในแต่ละอาชีพอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ และวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน (Bezanson and Kellett, 2001) สำหรับนักวิจัยด้านแรงงานใช้ข้อมูลอาชีพในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับแรงงาน เช่น ปัญหาแรงงาน การจ้างงานให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน วางแผนและควบคุมการจัดหางาน รวบรวม เผยแพร่ และให้ข้อเสนอแนะรายละเอียดเกี่ยวกับงานในอาชีพต่างๆ (ชนิกา ไทยรุ่งโรจน์, 2546)

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีการบันทึกความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพต่างๆ ลงบนกระดาษ โดยการใช้เทคโนโลยีการพิมพ์ มักจัดทำเป็นรูปเล่ม ได้แก่ หนังสือ วารสาร นิตยสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสาร หรือจัดทำเป็นแฟ้มอาชีพโดยการรวบรวม ภาพข่าว และเอกสารจากการประชุมสัมมนาทางอาชีพ หรือจัดทำเป็นแผ่นพับแนะนำอาชีพ (ศุภวรรณ คำสุวรรณ, 2548)

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีทั้งที่ระบุอาชีพอย่างชัดเจนและไม่ระบุอาชีพ สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพมักใช้ชื่ออาชีพเป็นชื่อเรื่องของสิ่งพิมพ์ โดยชื่ออาชีพที่ใช้เรียกอาชีพโดยตรง เช่น วิศวกร สถาปนิก นักบิน เป็นต้น หรือชื่อที่สื่อความหมายถึงอาชีพนั้น เช่น “คนขายฝัน” หมายถึงอาชีพนักประพันธ์ “บนถนนคนมาตา” หมายถึงนักแสดง สำหรับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ไม่ระบุอาชีพ มักเป็นสิ่งพิมพ์ที่กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการในการสมัครงานและการสัมภาษณ์ ตลอดจนแนวทางในพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้ประกอบอาชีพที่ต้องการ

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีการผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่เป็นความรู้สำหรับผู้สนใจ ได้เรียนรู้เรื่องอาชีพและได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด ตลอดจนได้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม การผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครอบคลุมถึงผู้ผลิตและประเภทของสิ่งพิมพ์ ดังนี้

1. ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ หมายถึง ผู้เขียน และหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพดังนี้

1.1. ผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ หมายถึง ผู้ที่เขียนหรือเรียบเรียงผลงานที่มีเนื้อหาด้านการประกอบอาชีพ หรือแปลผลงานจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ผู้เขียนอาจเป็นบุคคล หรือสถาบัน โดยผู้เขียนที่เป็นบุคคล ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนดำรงอยู่ หรือเป็นผู้ได้รับมอบหมาย หรือสนับสนุนให้ศึกษาวิจัยในเรื่องของอาชีพต่างๆ เช่น กรพจน์ อัสวินวิจิตร (นักธุรกิจ) สมคิด เตศไพฑูรย์ (นักกฎหมาย) เป็นต้น

สำหรับผู้เขียนที่เป็นสถาบันนั้น เป็นการใช้อ้างอิงสถาบันแทนการใช้อ้างอิงบุคคล มักเป็นหน่วยงานที่ผู้เขียนที่เป็นบุคคลทำงานอยู่ หรืออาจเป็นหน่วยงานที่จ้างให้บุคคลเป็นผู้เขียน และรวบรวมขึ้น แต่หน่วยงานเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงใช้ชื่อหน่วยงานเป็นผู้ผลิต เช่น สถาบันการแพทย์แผนไทย (แพทย์แผนโบราณ) สมาคมประกันชีวิตไทย (ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์) เป็นต้น

1.2 หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ หมายถึง หน่วยงานผู้จัดทำ

สิ่งพิมพ์ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่กำหนดขึ้น เพื่อสนองตอบต่อภารกิจของหน่วยงาน หรือเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณแก่บุคคลในการจัดทำสิ่งพิมพ์ เริ่มตั้งแต่การให้ทุนในการคิดหัวข้อเรื่อง ไปจนถึงการพิมพ์เผยแพร่งานที่สำเร็จแล้ว หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ สำนักพิมพ์เอกชน สถาบันการศึกษา สมาคม มูลนิธิ และหน่วยงานเอกชน

1.2.1 หน่วยงานราชการ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนราชการ หน่วยงาน

รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระ มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่ประชาชน (มานิตย์ จุมปา, 2546) อีกทั้งเป็นสื่อกลางประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกัน สมาคมวิชาชีพ และหน่วยงานเอกชน ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านความรู้และความสามารถของกำลังแรงงาน ด้วยการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอาชีพ จัดทำคู่มือการสอน ตำราเรียน คู่มือการฝึกอบรม และข้อสอบมาตรฐานกลางให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตัวอย่างหน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เช่น กรมการจัดหางาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมการปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

1.2.2 สำนักพิมพ์เอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเพื่อการจัด

จำหน่าย ใช้ทุนดำเนินงานสูงเพื่อว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในอาชีพหรือนักเขียนที่มีผลงานเป็นที่ชื่นชอบของนักอ่าน ให้เขียนหรือแปลหนังสือ รวมทั้งการออกแบบรูปเล่ม หน้าปก ภาพประกอบ ให้มีความสวยงามสะดุดตา เพื่อให้หนังสือที่ออกมามีคุณภาพและดึงดูดใจนักอ่าน สำนักพิมพ์เอกชนจึงเลือกผลิตหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพที่เป็นที่นิยม ใช้รูปแบบการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่มีความเป็นนันทนาการตลาด ด้วยเทคนิควิธีการประชาสัมพันธ์หนังสือที่ผลิตอย่างรวดเร็วทันกับการใช้งาน เช่น การเปิดตัวหนังสือตามร้านหนังสือชั้นนำ ร้านอาหาร หรือสถานที่ชุมชน หรือนำแผ่นพับหนังสือใหม่ๆ ไปวางตามสถานที่ดังกล่าว หรือจัดประกวดหนังสือดีเด่น ตัวอย่างของสำนักพิมพ์เอกชนที่

ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เช่น สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์ดอกหญ้า สำนักพิมพ์วิญญูชน สำนักพิมพ์แสงแดด สำนักพิมพ์รวมสาส์น เป็นต้น

1.2.3 สถาบันการศึกษา มีภารกิจหลักในการสรรค์สร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนและการพัฒนาอาชีพ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนมีบทบาทในการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรผลิตงานวิจัย ประกอบกับกำหนดเงื่อนไขให้นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์จึงผ่านหลักสูตร รวมทั้งมีสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลางในการแสวงหา เลือกรร และจัดพิมพ์ ตำรา เอกสารประกอบการสอน และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ส่วนสถาบันการศึกษาในระดับอื่น คือ โรงเรียน และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีฝ่ายแนะแนวเป็นหน่วยงานในการจัดบริการให้คำปรึกษา ทุนการศึกษา และจัดหางาน ด้วยการจัดเป็นนิทรรศการ หรือปิดประกาศ หรือบริการห้องสมุดอาชีพโดยจัดบริการในรูปแบบของแฟ้มอาชีพและแผ่นพับ หรือจัดรายการวิทยุ หรือจัดบรรยายพิเศษในโอกาสต่างๆ เป็นต้น ตัวอย่างของสถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โรงเรียนเสนาธิการทหารบก วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด เป็นต้น

1.2.4 สมาคม มูลนิธิ ประกอบด้วย สมาคม ชมรม กลุ่มอาชีพ พรรคการเมือง มูลนิธิ และกองทุน ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของผู้ประกอบการอาชีพเดียวกัน เพื่อสร้างมาตรฐานทางวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมทั้งเป็นหน่วยงานส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าองค์ความรู้ทางวิชาการที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงานให้กับสมาชิกหรือผู้สนใจ สมาคม มูลนิธิ จึงมีบทบาทสำคัญในการผลิตสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมผลงานทางวิชาชีพ รายงานความก้าวหน้าหรือผลการศึกษาวิจัยในสาขาอาชีพต่างๆ รวมทั้งเอกสารจากการอบรม ประชุม และสัมมนา ตัวอย่างชื่อสมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เช่น สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ร่วมด้วยช่วยกัน มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เป็นต้น

1.2.5 หน่วยงานเอกชน ได้แก่ สถานประกอบการ และธนาคาร มีวัตถุประสงค์หลักในการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเพื่อเป็นความรู้ และสามารถใช้เป็นคู่มือประกอบการทำงานสำหรับพนักงานในหน่วยงาน (Bezanson and Kellett, 2001) หรืออาจเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่นเป็นอกนันทนาการ อันเป็นการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกได้รู้จักหน่วยงาน การผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานเอกชนมักระดมผู้ที่มีบทบาทสำคัญในหน่วยงานมาเขียนบทความ แล้วรวบรวมเป็นคู่มือประกอบ การอบรม หรือจัดพิมพ์เป็นหนังสือ

เนื่องในโอกาสต่างๆ เช่น วันเปิดสาขาแห่งใหม่ หรือวันครบรอบการก่อตั้งหน่วยงาน หรือครบรอบวันพิเศษของบุคคลสำคัญในหน่วยงาน ตัวอย่างชื่อหน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เช่น บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต บริษัทสยามอินเตอร์มัลติมีเดียจำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ เป็นต้น

2. ประเภทของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพสามารถจำแนกเป็นประเภทหลัก ๆ ได้ 3 ประเภทคือ หนังสือรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร

2.1 หนังสือข้อมูลอาชีพ จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ หนังสือแปล และหนังสืออ้างอิง

2.1.1 หนังสือทั่วไป เป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ ประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นชื่อของอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ ลักษณะการประกอบอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ และความก้าวหน้าในอาชีพ นับเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้นและเหมาะสำหรับผู้สนใจทั่วไป หนังสือบางเล่มผู้เขียนได้ใช้ระยะเวลาตลอดชีวิตการทำงานในการรวบรวมข้อมูล ถือได้ว่าเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลประสบการณ์ของผู้ประกอบอาชีพนั้นโดยตรง ตัวอย่างเช่น

ศิริพร เศรษฐปราโมทย์. โลกกว้างทางอาชีพ. กรุงเทพฯ:

โพสต์พับลิชชิง, 2533.

ยุพา เพ็ชรฤทธิ. บนถนนคนทำข่าว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า,
2535.

2.1.2 หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้เนื้อหาเกี่ยวกับการอธิบายระบบการดำเนินงาน เทคนิคปัญหา และการแก้ไขในงานที่รับผิดชอบ (เอิบ เขียวรันธรมณ์, 2547) ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน หรือใช้ประกอบการฝึกอบรมพนักงานใหม่ ให้ศึกษาและถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ช่วยให้พนักงานไม่เกิดความสับสนในการทำงาน และมั่นใจว่างานที่ออกมา มีคุณภาพ ตัวอย่างเช่น

สุวิมล กุลาเลิศ. คู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน
และกรรมการตรวจสอบเพื่อการกำกับดูแลกิจการ
ที่ดี. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย,
 2549.

กระทรวงยุติธรรม. คู่มือตุลาการ. กรุงเทพฯ: กระทรวง
 ยุติธรรม, 2533.

2.1.3 หนังสือแปล เป็นหนังสือข้อมูลอาชีพที่มีการแปลจากภาษา
 ต่างประเทศเป็นภาษาไทย ซึ่งอาจมีเนื้อหาเป็นหนังสือทั่วไป และหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ
 ตัวอย่างหนังสือแปลที่เป็นหนังสือทั่วไป

พินคัส, เดวิด. เข้าพ่อธุรกิจ. แปลโดย อาชวัน วายวานนท์.
 กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล อินเทอร์เน็ตชั้นเนล เอ็นเตอร์ไพรส์,
 2538.

ทาเกอจิ มิโนรุ. ทำฝันให้เป็นจริง...เมื่อคุณเป็นเจ้าของ
ร้านสะดวกซื้อ. แปลโดย ชไมพร สุธรรมวงศ์.
 กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น),
 2546.

ตัวอย่างหนังสือแปลที่เป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ เช่น

กิบสัน, มัลคอล์ม. คู่มือฉบับสมบูรณ์ : เริ่มต้นและบริหาร
ร้านหนังสือ. แปลโดย สิทธิพร ชื่นชุ่มจิตร.
 กรุงเทพฯ: สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือ
 แห่งประเทศไทย, 2543.

ทิลสตัน, ดอนนา. คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่ :
การวิจัยเกี่ยวกับสมองแบบการเรียนรู้ และมาตรฐาน
ตัวบ่งชี้ความสามารถในการสอนของครู. แปลโดย
 อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2546.

2.1.4 หนังสืออ้างอิง เป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในลักษณะที่เป็นคำตอบสั้น ๆ เหมาะสำหรับเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาค้นคว้าอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ตัวอย่างหนังสืออ้างอิงข้อมูลอาชีพ 3 ประเภท คือ บรรณานุกรม นามานุกรม และพจนานุกรม

1) หนังสือประเภทบรรณานุกรม เป็นหนังสือที่รวบรวมรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ รวมทั้งอาชีพอื่นที่มีการทำงานในลักษณะใกล้เคียงกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนะให้อ่านและเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตัวอย่างหนังสือบรรณานุกรมอาชีพ

กฤษณา สินไชย. โลกอาชีพ : บรรณานุกรมและแหล่งสารนิเทศ.

กรุงเทพฯ: ฝ่ายแนะแนว หน่วยศึกษานิเทศก์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2532.

2) หนังสือนามานุกรม เป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลที่เป็รายชื่อแหล่งและหรือรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพประเภทต่างๆ ตัวอย่างหนังสือนามานุกรม อาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ

กรมการจัดหางาน. กองส่งเสริมการมีงานทำ. ทะเบียนกลาง

หน่วยงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2539.

3) หนังสือพจนานุกรม เป็นหนังสือที่อธิบายความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่ออาชีพ บุคคลในอาชีพ รวมทั้งศัพท์เทคนิคที่ใช้กันในวงการของผู้ประกอบอาชีพนั้น ตัวอย่างหนังสือพจนานุกรมอาชีพ

กรมการจัดหางาน. กองวิชาการและแผนงาน. ศัพท์แรงงาน.

กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2540.

2.2 รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ จำแนกเป็นรายงานการวิจัย และ วิทยานิพนธ์

2.2.1 รายงานการวิจัย เป็นผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ มีระเบียบแบบแผนในการศึกษา และมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ รายงานการวิจัยทางอาชีพอาจเป็นงานวิจัยที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ หรืออาจนำบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและเผยแพร่ลงในวารสารวิชาการ มารวบรวมเป็นเล่ม ตัวอย่างเช่น

จารุวรรณ ธรรมวัตร. "รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง
แนวทางพัฒนาช่างเจียรระโนเพชรพลอย บ้านสร้างหมิง."
มหาสารคาม: สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.

อุสา สุทธิสาคร. "รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจ
ความต้องการนักจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
ในหน่วยงานภาคเอกชน." กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย, 2541.

2.2.2 วิทยานิพนธ์ เป็นรายงานการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางอาชีพ ตั้งแต่การเข้าสู่อาชีพ ทักษะคติ ความนิยม เกี่ยวกับอาชีพใดอาชีพ หนึ่ง หรือการเปรียบเทียบระหว่างอาชีพอื่น ปัญหาของผู้ประกอบอาชีพ ไปจนถึงการแก้ปัญหาที่ เกิดจากการประกอบอาชีพ การทำวิทยานิพนธ์จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ใน หลักสูตรที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษากำหนด ผลการศึกษาอาจไม่ได้คำตอบในเชิงลึกเท่ากับงานวิจัย แต่จัดเป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของผู้ทำ ตัวอย่างเช่น

อารี ชุนจันทร์ดี. "ศึกษาการเข้าสู่อาชีพนักดนตรีประเภท
อีเลคโทนในจังหวัดสุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

กนกพันธ์ มีมานัส. "ความมั่นคงทางอาชีพของนักแสดง
คาบaret." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
และนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

2.3 จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็กที่มีความยาวไม่เกิน 50 หน้า

ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาอาชีพเดียว เพื่อเผยแพร่แก่ผู้สนใจจำนวนมาก สามารถกระจายไปยังท้องที่ต่างๆ อย่างรวดเร็ว แต่สามารถใช้งานในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

รัชชัย รัตน์เลิศ. "แนวทางการพัฒนาอาชีพจากมะม่วง."

เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร

คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

ประสาน บำรุงราษฎร์. "การปลูกสวนไผ่เพื่อเป็นอาชีพเสริม."

ระยอง : งานประชาสัมพันธ์ สำนักงานป่าไม้เขตศรีราชา

กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2531.

เนื้อหาและการนำเสนอในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

อาชีพที่นำเสนอในสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพชัดเจน สามารถจำแนกตามขอบเขตอาชีพได้เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเพียงอาชีพเดียว ซึ่งให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกด้านของอาชีพนั้นตลอดทั้งเล่ม กับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลายอาชีพ โดยอาจเป็นการรวมอาชีพยอดนิยมที่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ หรืออาจเปรียบเทียบอาชีพหลายอาชีพเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหมือนหรือความแตกต่างในด้านความยากง่ายในการทำงาน ทักษะคติของผู้ประกอบอาชีพ หรือความก้าวหน้าในสายงาน แต่ไม่ว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจะมีขอบเขตอาชีพเดียวหรือหลายอาชีพในเล่มเดียวกัน เนื้อหาและรายละเอียดของอาชีพที่กล่าวถึงสามารถนำเสนอเนื้อหาได้หลายรูปแบบ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและประเภทของสิ่งพิมพ์ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และข้อมูลที่ต้องการได้

1. เนื้อหาในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

เนื้อหาในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพสามารถจำแนกเป็นเนื้อหาอาชีพกับเนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้ (กรมการจัดหางาน, 2540; สายชล ออกนิษฐวงศ์, 2546; นพพร พยัณวิเชียร, 2547)

1.1. เนื้อหาอาชีพ เป็นเนื้อหาหลักที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงานในอาชีพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ โอกาสในการได้เข้าทำงาน และความก้าวหน้าในอาชีพ ประกอบด้วยข้อมูล 7 หัวข้อ ได้แก่ รายละเอียดของงาน คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ

แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ ข้อมูลด้านการศึกษา และข้อมูลด้านการฝึกอบรมทางวิชาชีพ

1.1.1 รายละเอียดของงาน เป็นข้อมูลที่อธิบายถึงลักษณะงานที่ต้องทำเป็นประจำในตำแหน่งที่ผู้ประกอบอาชีพนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งแต่ละตำแหน่งจะมีหลักการและ กระบวนการทำงานที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน

1.1.2 คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ เป็นข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าสู่อาชีพของบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับต้องใช้ในการทำงาน ได้แก่ คุณวุฒิ ระดับการศึกษา อายุ เพศ สุขภาพร่างกาย ภูมิปัญญา ศาสนา และภาษา

1.1.3 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของผู้ประกอบอาชีพ ค่าตอบแทน สวัสดิการ การหยุดพักผ่อน การเลื่อนขั้น และอำนาจหน้าที่ในตำแหน่ง

1.1.4 แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการขาดแคลนบุคลากรของแต่ละอาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ สถิติการว่างงาน และประเภทของงานที่เป็นที่นิยมของผู้จบการศึกษาใหม่

1.1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งเป็นการควบคุมทางกฎหมายที่รัฐบาลได้บัญญัติขึ้น หรืออาจเป็นข้อตกลงที่สมาคมวิชาชีพกำหนดเป็นกติกาให้ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ถือปฏิบัติร่วมกัน

1.1.6 ข้อมูลด้านการศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การศึกษอาบรมสำหรับผู้ที่จะเตรียมเข้าประกอบอาชีพนั้นๆ ประกอบด้วย ข้อมูลการเลือกสาขาวิชา ข้อมูลของสถานศึกษา การขอรับทุนการศึกษา และการศึกษาต่อ

1.1.7 ข้อมูลด้านการฝึกอบรมทางวิชาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนเพิ่มเติมหรือการฝึกงาน เพื่อเสริมทักษะทางวิชาชีพ หรือเพิ่มพูนประสิทธิภาพและความชำนาญในการทำงาน รวมถึงข้อมูลที่เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพด้วย

1.2. เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม เป็นข้อมูลสำหรับเสริมแรงการทำงาน ครอบคลุมข้อมูลที่เป็นกรปรับทัศนคติในการทำงาน ทักษะการแก้ไขปัญหาหระหว่างการทำงาน การพัฒนาตนเอง ตลอดจนหลักการทำงานในอนาคต ประกอบด้วยข้อมูล 4 หัวข้อ ได้แก่ บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ แบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน และเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ

1.2.1. บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ เป็นข้อมูลลักษณะประจำตัวเฉพาะของบุคคลที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางร่างกาย การพูดจา สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก มนุษยสัมพันธ์ และกิริยามารยาท

1.2.2 แบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ เป็นข้อมูลที่เป็นกรวัดความสนใจและความถนัดในแต่ละอาชีพ โดยจะมีแบบทดสอบให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง และนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในระดับต่างๆ ที่กำหนดขึ้น เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมระหว่างประเภทอาชีพที่สนใจกับคุณสมบัติของตนเอง

1.2.3 เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวางตัวตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบในงานที่ทำ การสำรวจและพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการทำงานในอนาคต ความภูมิใจในอาชีพ และหลักการใช้ชีวิตในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.2.4 เทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีเคล็ดลับในการหางานทำ แหล่งงาน หน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลอาชีพ การสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน เพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่อาชีพ

2. การนำเสนอเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การที่จะให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ และรับรู้เจตนาของผู้เขียนได้ชัดเจนพร้อมกับมีอรรถรสขณะทีอ่านนั้น ผู้เขียนสามารถนำเสนอเนื้อหาเป็น 3 ลักษณะ คือ ความเรียงรายงาน และการสนทนาโต้ตอบ (เปลื้อง ณ นคร, 2540; สุภาพ รุ่งเจริญ, 2548)

2.1 ความเรียงเป็นการเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นข้อความเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบ มีการเขียน 2 ลักษณะ คือ ความเรียงทั่วไปและความเรียงวิชาการ โดยความเรียงทั่วไปเป็นการเขียนที่มุ่งบรรยาย อธิบาย หรือชี้แจงให้ผู้อ่านได้มีความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการจะสื่อได้ง่าย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542) ผู้เขียนอาจนำเรื่องราวจากประสบการณ์ในอาชีพของตนเองมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน เช่น บรรยายเล่าประสบ-

การณ์การแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน หรือการอธิบายประกอบภาพการทำงานของเครื่องจักร เป็นต้น ส่วนความเรียงวิชาการ มีลักษณะการเขียนเพื่อการเสนอความรู้ทางวิชาการที่ผู้เขียนมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีการนำเสนอเท็จจริงโดยปราศจากการเสริมแต่ง ใช้ภาษาที่เป็นทางการ ให้แหล่งข้อมูลที่นำมาอ้างอิงอย่างชัดเจน อาจมีการแสดงทัศนะส่วนตัวที่มีเหตุผลสนับสนุนด้วยก็ได้ เช่น บรรยายองค์ประกอบทางเคมีสูตรผสมอาหารสัตว์ หรือบรรยายการเขียนคำสั่งฟ็องสำหรับอัยการ เป็นต้น

2.2 รายงาน มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเป็นการประมวลเหตุการณ์

บางอย่างที่เกิดขึ้นโดยลำดับความอย่างต่อเนื่อง และวิเคราะห์หรือสรุปหรือคาดการณ์ในตอนท้าย เนื้อหาที่นำเสนอมักมาจากการวิเคราะห์ปัญหาที่มาจากข่าว หรือเหตุการณ์ทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม หรือกล่าวถึงสภาพการณ์ของสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพต่างๆ ผู้เขียนจะให้ข้อมูลทางสถิติในรูปจำนวน ร้อยละ แผนภูมิ หรือตาราง ประกอบกับสภาพการณ์ขณะนั้นที่ช่วยให้การวิเคราะห์หรือสรุปหรือคาดการณ์นั้นมีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และผู้อ่านเกิดความรู้สึกลอยตาม โดยข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่กำลังจะเข้าสู่อาชีพ หรือผู้ที่มองหาอาชีพเสริมรายได้ เช่น รายงานคุณสมบัติของช่างเทคนิคตามความคิดเห็นของหัวหน้างาน หรือรายงานแนวโน้มความต้องการนักวิทยาศาสตร์ในอนาคต เป็นต้น

2.3 การสนทนาโต้ตอบ มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเป็นการพูดคุยแบบ

ผลัดกันพูดและผลัดกันฟัง เพื่อขอความรู้ หรือสอบถามเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ความทรงจำ ความคิด ความรู้สึก ความภาคภูมิใจ และรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการทำงาน โดยการสัมภาษณ์ หรือซักถามบุคคลเพียงคนเดียวหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้ได้คำตอบออกมาโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นการสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ หรือที่มีบทบาทสำคัญในด้านใดด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เป็นที่นิยม การสนทนามักเป็นแบบกันเอง ผู้สัมภาษณ์อาจเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า และถามคำถามที่กำหนดไว้ตายตัวหรือไม่ก็ได้ เช่น การสัมภาษณ์นักการทูตเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการเจรจาระหว่างประเทศ หรือการสัมภาษณ์เส้นทางอาชีพของนักธุรกิจชื่อดัง เป็นต้น

ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ได้แก่ สารบัญ วรรชนี ตาราง / แผนภูมิ ภาพประกอบ และการอ้างอิง เป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการชักนำหรือสร้างความรู้สึกร่วมของผู้อ่านได้ง่าย รวมทั้งช่วยเสริมความเข้าใจประกอบกับการนำเสนอเนื้อหา (พยอม ยุวสุด, 2550; Tricot, 2002)

1. สารบัญ เน้นการระบุหัวข้อหรือเนื้อหาย่อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาอาชีพในสิ่งพิมพ์ เช่น ความรู้สำหรับการประกอบอาชีพ ลักษณะการทำงาน การเข้าสู่อาชีพ เป็นต้น โดยแต่ละหัวข้อจะมีหมายเลขบอกหน้าที่เริ่มต้น ทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงแนวคิดทั่วไป และขอบเขตของเนื้อหา สามารถหาหัวข้อหรือเนื้อหาย่อได้อย่างถูกต้อง

2. ครรชนี เป็นบัญชีคำสำคัญหรือหัวข้อย่อ ๆ เกี่ยวกับชื่ออาชีพ ชื่อบุคคลหรืองานที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้เขียนรวบรวมไว้ท้ายเล่ม โดยจัดเรียงตามลำดับอักษรพร้อมระบุเลขหน้าที่คำหรือหัวข้อย่อ ๆ เหล่านั้นปรากฏอยู่ ช่วยให้อ่านค้นหาเรื่องที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว

3. ตาราง / แผนภูมิ เป็นการนำเสนอรายละเอียดของเนื้อหาที่เป็นข้อมูลรายงานและสถิติด้านอาชีพอย่างเป็นระเบียบ โดยการแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย มากกว่าที่จะใช้การบรรยายในส่วนของเนื้อหา ไม่ว่าจะ เป็นลักษณะของการให้ข้อมูลที่เป็นจำนวนนับ และการเปรียบเทียบข้อมูลตั้งแต่สองส่วนขึ้นไป ตัวอย่างเช่น ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของต้นไม้กับปริมาณของปุ๋ยที่ให้ ตารางแสดงปริมาณคดีในความรับผิดชอบของพนักงานคุมประพฤติในรอบปีที่ผ่านมา เป็นต้น

4. ภาพประกอบในสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจเป็นภาพถ่าย ภาพวาดลายเส้น หรือภาพพิมพ์ที่มีทั้งเป็นภาพสีและภาพขาวดำ สามารถสร้างจุดดึงดูดให้กับเนื้อหา ด้วยการใชภาพบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในวงการอาชีพต่างๆ มาเป็นภาพประกอบ หรือกรณีที่ไม่อาจอธิบายให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่าย เช่น การอธิบายท่าทางในการออกกำลังกายของนักกีฬา จะมีภาพวาดลายเส้นประกอบ หรือการทำงานของฟันเฟืองเครื่องจักร ที่มีการใช้ภาพถ่ายในมุมมองมิติต่างๆ มาประกอบด้วย

5. การอ้างอิง เป็นการบอกแหล่งที่มาของเนื้อหาหรือข้อความที่ผู้เขียนได้ค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ และนำมาประกอบการเรียบเรียง หรืออาจเป็นการอ้างบทสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพ เพื่อแสดงหลักฐานและเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือของเนื้อหาที่นำเสนอ รวมทั้งช่วยให้อ่านได้ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม และตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลเดิมนับเป็นการให้เกียรติแก่บุคคลในอาชีพนั้นด้วย การอ้างอิงสามารถทำในรูปแบบบรรณานุกรม แบบรายการอ้างอิง หรือแบบที่มีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยด้านต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ จำนวน 2 เรื่อง และการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ในสาขา

อื่นๆ จำนวน 5 เรื่อง จำแนกเป็นงานวิจัยของต่างประเทศ 1 เรื่อง และงานวิจัยในประเทศ 6 เรื่อง รวมเป็น 7 เรื่อง ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

Gati and Yehuda (1989) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่สืบค้นข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์จากฐานข้อมูลของห้องสมุดโรงเรียน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ใช้หัวข้อเรื่องที่เป็นองค์ประกอบของอาชีพต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูลทางอาชีพ นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยยังได้สำรวจพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดเก็บส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไป

งานวิจัยในประเทศ

จันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย (2543) วิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่ จัดพิมพ์ ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 จำนวนมากที่สุด จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน ส่วนใหญ่เขียนโดยผู้แต่ง และนำเสนอแบบเรื่องเล่า ส่วนใหญ่มี ภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

บุญทริกา กิ่งแก้ว (2545) ศึกษาการวิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศที่ผลิตโดย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2543 ในด้านประเภท เนื้อหาวิชา ผู้จัดทำ ปีที่ผลิต การอ้างอิง และการทำดรรชนี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ทรัพยากรสารนิเทศที่สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยผลิตเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทตำรา ส่วนใหญ่มีการอ้างอิง และเป็นการอ้างอิงแบบ บรรณานุกรม สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมีการผลิตทรัพยากรสารนิเทศจำนวนมากที่สุด และรองลงมา ในปี พ.ศ. 2543 และปี พ.ศ. 2542 ตามลำดับ

กนกธร พรวิรภาพ (2546) วิเคราะห์หนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพ ทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ในด้านการแต่ง ผู้ผลิต เนื้อหา การนำเสนอ และ ลักษณะทางกายภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้แต่งหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกส่วนใหญ่ เป็นบุคคล มีสถานภาพเป็นผู้เขียน และส่วนใหญ่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน สำหรับภาพประกอบ พบว่า ภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นภาพถ่าย และเป็นสีวาดมากที่สุด

พัชราภรณ์ คู่สมบูรณ์ (2546) วิเคราะห์หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำ โดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 ในด้านประเภท

เนื้อหา ผู้แต่ง ผู้จัดพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ภาษา การอ้างอิงและบรรณานุกรม ราคา และวิธีการจัดหา ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า หนังสือที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ใน 3 ปี จำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป มีผู้แต่งเป็นบุคคล จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน ส่วนใหญ่ไม่มีการอ้างอิง ไม่มีบรรณานุกรม

ณวัฒน์ นิยมแสง (2548) ได้วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยในด้าน ผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา ปีที่พิมพ์ และลักษณะการจัดพิมพ์ รวมทั้งศึกษาจำนวน ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ ที่มีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นหนังสือทั่วไป มีเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการ พิมพ์ในระหว่าง พ.ศ.2540-2546 และสิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบมีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีภาพประกอบ

ฉวีวรรณ ประริเทศาโน (2549) วิเคราะห์หนังสือเพศศึกษาที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2520-2547 ในด้านผู้จัดทำ ประเภท เนื้อหา ปีที่พิมพ์ การจัดพิมพ์ และราคาจำหน่าย ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า หนังสือเพศศึกษาส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นหนังสือทั่วไป และหนังสือจำนวนมากที่สุดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2541-2543

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลการวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ได้แก่ ผู้เขียน หน่วยงานที่ผลิต ประเภทสิ่งพิมพ์ ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ และเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ ได้ดังนี้

ด้านผู้เขียน

จันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย (2543) พบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 ส่วนใหญ่เขียนโดยผู้แต่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร พรวิรภาพ (2546) ที่พบว่า ผู้แต่งหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ส่วนใหญ่เป็นบุคคล มีสถานภาพเป็นผู้เขียน รวมทั้งงานวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุดมีผู้แต่งเป็นบุคคล นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับผลงานงานวิจัยของณวัฒน์ นิยมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน

ด้านหน่วยงานที่ผลิต

จันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย (2543) พบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 จำนวนมากที่สุดจัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกธร พรวิโรภาพ (2546) ที่พบว่า หนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ส่วนใหญ่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน รวมทั้งงานวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุด จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวัฒน์ เนียมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้าน คหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยจำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน

ด้านประเภทสิ่งพิมพ์

พัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวัฒน์ เนียมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้าน คหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย จำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป และงานวิจัยของฉวีวรรณ ประริเทสาโน (2549) ที่พบว่า หนังสือเพศศึกษาที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2520-2547 ส่วนใหญ่จัดพิมพ์เป็นหนังสือทั่วไป รวมทั้งกับงานวิจัยของ Gati and Yehuda (1989) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดเก็บ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไป แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทริกา กิ่งแก้ว (2545) ที่พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2543 ส่วนใหญ่ผลิตเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทตำรา

ด้านส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

ในด้านบรรณานุกรม พัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 ส่วนใหญ่ไม่มีบรรณานุกรม

ด้านภาพประกอบ ฉวีวัฒน์ เนียมแสง (2548) พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้าน คหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย มีภาพประกอบจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีภาพประกอบ สำหรับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย (2543) พบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 ส่วนใหญ่มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

กนกธร พรวิโรภาพ (2546) พบว่า หนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ที่มีภาพประกอบ ส่วนใหญ่เป็นภาพถ่าย และเป็นสีขาวดำมากที่สุด

สำหรับด้านการอ้างอิง งานวิจัยของพัชรภรณ์ คู่สมบุญ (2546) พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดหาโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 ส่วนใหญ่ไม่มีการอ้างอิง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทริกา กิ่งแก้ว (2545) ที่พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2543 ส่วนใหญ่ มีการอ้างอิง และเป็นการอ้างอิงแบบบรรณานุกรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภท และส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ โดยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็นลำดับคือ การศึกษาและค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้อง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล การทดสอบเครื่องมือ การเก็บบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การศึกษาและค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาและค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจาก หนังสือวารสาร งานวิจัย รายงานประจำปี ทั้งที่เป็นภาษาไทยและต่างประเทศ และเว็บไซต์ของหน่วยงานส่วนราชการ สถาบัน การศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ บริษัทเอกชน ทั้งที่เป็นหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เป็นการสำรวจจำนวนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีไว้ให้บริการในห้องสมุดต่างๆ รายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย และสำนักพิมพ์เอกชน รวมทั้งตรวจสอบรายชื่อจากร้านจำหน่ายหนังสือ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. สำรวจและรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพโดยสืบค้นจากรายการออนไลน์(OPAC) ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดของหน่วยงานราชการ หากเป็นห้องสมุดประชาชนที่ไม่มีรายการออนไลน์ผู้วิจัยได้ค้นข้อมูลจากบัตรรายการของห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดได้ใช้วิธีค้นจากเลขหมู่หนังสือ 331 และ 370 สำหรับห้องสมุดที่จัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และค้นจากหมวด HD และหมวด LC สำหรับห้องสมุดที่จัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน นอกจากนี้ยังใช้ชื่ออาชีพเป็นคำสำคัญและหัวเรื่องในการสืบค้น เพื่อครอบคลุมรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ห้องสมุดไม่ได้จัดไว้ในหมวด 331 และ 370 หรือ HD หรือ LC

ในขั้นตอนการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผู้วิจัยได้ใช้รายการสิ่งพิมพ์ที่สำรวจได้จากรายการออนไลน์ของสำนักหอสมุดแห่งชาติเป็นรายชื่อหลัก ส่วนรายการสิ่งพิมพ์ที่ได้จากรายการออนไลน์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดของหน่วยงานราชการ และห้องสมุดประชาชน ได้นำมารวมกับรายการสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่รวบรวมจากหอสมุดแห่งชาติด้วย ถ้าสิ่งพิมพ์รายการนั้น ๆ ไม่ซ้ำกับที่มีอยู่แล้ว

2. การรวบรวมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจากแหล่งอื่นๆ ที่ไม่ใช่ห้องสมุด ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ แผ่นพับแนะนำหนังสือใหม่ และแหล่งจำหน่าย คือ ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร้านซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์ และร้านบีทูเอส (B2S)

ผู้วิจัยได้นำรายการสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมได้จากห้องสมุด สำนักพิมพ์ แหล่งจำหน่าย มาเรียงตามลำดับอักษรของชื่อเรื่อง และคัดรายการซ้ำออกไป รายชื่อใดที่มีการจัดพิมพ์หลายครั้งโดยไม่เปลี่ยนแปลงเนื้อหาได้ใช้สิ่งพิมพ์รายการที่จัดพิมพ์ปีล่าสุดเป็นประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 โดยเป็นสิ่งพิมพ์ที่เรียบเรียงขึ้นหรือแปลมาจากภาษาต่างประเทศ เขียนเป็นภาษาไทย เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสาร ซึ่งรวบรวมได้จำนวน 983 รายการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น คือ แบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ภาคผนวก ก) เพื่อบันทึกรายละเอียดของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ที่รวบรวมได้จากแหล่งต่างๆ โดยจำแนกเป็นส่วนนำ และส่วนที่เป็นรายละเอียดของสิ่งพิมพ์ ซึ่งมี 8 ส่วน คือ ประเภทอาชีพและขอบเขตอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ประเภทของสิ่งพิมพ์ ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ แต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนนำ ประกอบด้วยรายการบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์แต่ละรายการ และแหล่งที่รวบรวมสิ่งพิมพ์รายการนั้นๆ โดยรายการบรรณานุกรมมีข้อมูลที่ต้องบันทึก คือ ผู้แต่งหน่วยงาน ชื่อสิ่งพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า และเลขประจำตัวหนังสือ (ISBN)

ส่วนที่เป็นรายละเอียดของสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็น 7 ส่วน คือ

1. ประเภทอาชีพและขอบเขตอาชีพ

1.1 ประเภทอาชีพ จำแนกเป็น สิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ และ สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ ในการระบุประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพนั้น ผู้วิจัยได้ประมวล ประเภทอาชีพจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการจำแนกประเภทอาชีพ โดยมีเป้าหมาย ให้ครอบคลุมประเภทอาชีพอย่างครบถ้วน ทำให้ได้ประเภทอาชีพ รวมทั้งสิ้น 34 ประเภทอาชีพ โดยมีแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการจำแนก 3 แหล่งสำคัญ คือ

1.1.1 การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ของกรมการจัดหางาน (2538)

1.1.2 การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543)

1.1.3 หนังสือของสุภางค์ จันทวานิช (2534) เรื่อง การจัดช่วงชั้นทางสังคม : เกียรติภูมิของอาชีพต่างๆในสังคมไทย

1.2 สำหรับอาชีพทั้ง 34 ประเภทอาชีพได้จัดกลุ่มขอบเขต อาชีพเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คืออาชีพในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มอื่นๆ ดังนี้

อาชีพในกลุ่มวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 8 ประเภทอาชีพ ดังนี้

1. นักวิทยาศาสตร์
2. นักเทคโนโลยี นักคอมพิวเตอร์
3. นักวางแผนการผลิตอุตสาหกรรม
4. วิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร
5. ช่างเทคนิค
6. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง
7. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข
8. แพทย์แผน โบราณ

อาชีพในกลุ่มมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย 4 ประเภทอาชีพ ดังนี้

1. นักอักษรศาสตร์ นักแปล ล่าม
2. นักประพันธ์

3. นักออกแบบ ช่างศิลปกรรม

4. นักแสดง นักดนตรี

อาชีพในกลุ่มสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย 17 ประเภทอาชีพ ได้แก่

1. ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์

2. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์

3. นักธุรกิจ

4. นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร

5. นักสังคมศาสตร์

6. นักรัฐศาสตร์

7. นักกฎหมาย

8. นักอาชีวศึกษาและทันตวิทยา

9. นักโหราศาสตร์

10. นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา

11. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฝึกอบรม

12. ผู้ประกอบวิชาชีพสารนิเทศ

13. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน

14. ผู้ประกอบอาชีพการขนส่งและคมนาคม

15. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและโรงแรม

16. ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

17. ทหาร ตำรวจ

อาชีพในกลุ่มอื่นๆ ประกอบด้วย 5 ประเภทอาชีพ ได้แก่

1. เจ้าหน้าที่ประสานงาน เลขานุการ

2. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย

3. ผู้ประกอบอาหาร

4. ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

5. ผู้ทำงานประจำบ้าน อาการ

2. ผู้ผลิต จำแนกเป็น ผู้เขียน และหน่วยงานที่ผลิต

2.1 ผู้เขียน หมายถึง ผู้แต่ง ผู้รวบรวม หรือผู้แปล ซึ่งจำแนกเป็น

บุคคล และสถาบัน

2.2 หน่วยงานที่ผลิต จำแนกเป็น หน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์ เอกชน สถาบันการศึกษา สมาคม มูลนิธิ และหน่วยงานเอกชน

3. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็น 4 ช่วง ช่วงที่ผลิตสิ่งพิมพ์เป็นช่วงละ 5 ปี ได้แก่

3.1 พ.ศ. 2530-2534

3.2 พ.ศ. 2535-2539

3.3 พ.ศ. 2540-2544

3.4 พ.ศ. 2545-2549

4. ประเภทของสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ หนังสือ รายงาน การวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร ภายใต้หนังสือได้จำแนกเป็นหนังสือ 4 ประเภท คือ หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ หนังสือแปล และหนังสืออ้างอิง

สำหรับหนังสือแปลได้จำแนกเป็น 2 ประเภทย่อย ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ได้จำแนกเป็นประเภทย่อย 2 ประเภท จุลสารไม่มีการจำแนก ดังนี้

4.1 หนังสือ จำแนกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

ก. หนังสือทั่วไป

ข. หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ

ค. หนังสือแปล จำแนกเป็น หนังสือทั่วไป และหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ

ง. หนังสืออ้างอิง

4.2 รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์

4.3 จุลสาร

5. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สารบัญ วรรณคดี ภาพประกอบ ตาราง / แผนภูมิ และการอ้างอิง

5.1 สารบัญ จำแนกเป็น

สิ่งพิมพ์ที่มีสารบัญ และสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีสารบัญ

5.2 วรรณคดี จำแนกเป็น

สิ่งพิมพ์ที่มีวรรณคดี และสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีวรรณคดี

5.3 ภาพประกอบ จำแนกเป็น

สิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบและสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีภาพประกอบ

สิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบ จำแนกเป็น

ภาพประกอบขาวดำ และภาพประกอบสี

5.4 ตาราง / แผนภูมิ จำแนกเป็น

สิ่งพิมพ์ที่มีตาราง / แผนภูมิ และสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีตาราง / แผนภูมิ

5.5 การอ้างอิง จำแนกเป็น

สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิง และสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการอ้างอิง

สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิง จำแนกเป็น

แบบบรรณานุกรม แบบรายการอ้างอิง

และแบบที่มีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง

6. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็นเนื้อหาด้านอาชีพ และ เนื้อหา
ด้านจิตวิทยาและสังคม โดยภายใต้เนื้อหาแต่ละด้านได้จำแนกเนื้อหาย่อย รวมทั้งหมด 11 เนื้อหา
ย่อยดังนี้

ก. เนื้อหาด้านอาชีพ จำแนกเป็น 7 เนื้อหาย่อย คือ

1) รายละเอียดของงาน 2) คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ 3) ความก้าวหน้าและความมั่นคงใน
อาชีพ 4) แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน 5) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ
อาชีพ 6) ข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ และ 7) ข้อมูลด้านการฝึกอบรมทางวิชาชีพ

ข. เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม จำแนกเป็น 4 เนื้อหาย่อย

คือ 1) บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ 2) แบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ
3) เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน และ 4) เทคนิคการก้าวเข้าสู่อาชีพ

7. การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็น
 ความเรียง รายงาน และการสนทนาโต้ตอบ
 การนำเสนอแบบความเรียง จำแนกเป็น
 ความเรียงทั่วไป และความเรียงวิชาการ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่สร้างขึ้น ไปทดสอบกับสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ 7 ประเภทๆ ละ 2 รายการ รวม 14 รายการ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือประกอบอาชีพ หนังสือแปล หนังสืออ้างอิง รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสาร ผลการทดสอบทำให้พบข้อบกพร่องของแบบบันทึกข้อมูล ในส่วนของการจำแนกขอบเขตอาชีพ และหน่วยงานที่ผลิต ดังนี้

1. ในการจัดกลุ่มขอบเขตอาชีพซึ่งจำแนกเป็นอาชีพในกลุ่มวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ นั้น ได้เพิ่มกลุ่มอาชีพอื่น ๆ อีก 1 กลุ่ม เพื่อครอบคลุมประเภทอาชีพที่ไม่อาจจัดเข้าไว้ในกลุ่มใด ๆ ใน 3 กลุ่มข้างต้น
2. เพิ่ม "หน่วยงานเอกชน" เป็นหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลสำหรับสิ่งพิมพ์ที่ระบุผู้ผลิตเป็นบริษัทและธนาคาร

การบันทึกข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกข้อมูลที่ได้แก้ไขแล้วบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์อาชีพ โดยเริ่มการบันทึกข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 และเสร็จสิ้นในเดือนสิงหาคม 2550 โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้น 9 เดือน สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่รวบรวมได้มีจำนวน 983 รายการ ผู้วิจัยได้เดินทางไปตรวจสอบตัวเล่มของสิ่งพิมพ์ด้วยตนเองในสำนักหอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดของหน่วยงานราชการ ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดมหาวิทยาลัย สำหรับบันทึกข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภทอาชีพและขอบเขตอาชีพ ตรวจสอบจากชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ และเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ เพื่อจำแนกว่าเป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ หรือไม่ระบุอาชีพ สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ ได้บันทึกประเภทอาชีพลงในแบบบันทึกข้อมูลที่จำแนกไว้ 34 ประเภท สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพถ้ามีหลายอาชีพได้บันทึกตามประเภทและจำนวนอาชีพที่ปรากฏในเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ โดยสิ่งพิมพ์ 1 รายการ มีมากกว่า 1 ประเภทอาชีพ

2. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ พิจารณาจากสารบัญ และเนื้อหาประกอบ ทำให้สามารถบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์แต่ละรายการว่ามีเนื้อหาอาชีพ หรือเนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม หรือและมีสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพบางรายการที่มีเนื้อหาทั้งสองด้าน สิ่งพิมพ์บางรายการสามารถตรวจสอบเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ได้จากภาคผนวก โดยมีเนื้อหาอาชีพเกี่ยวกับการฝึกอบรมทางวิชาชีพ หรือแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพซึ่งเป็นเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมด้วย

3. การนำเสนอเนื้อหา พิจารณาจากการอ่านเนื้อหาในตัวเล่มว่า ข้อมูลอาชีพในสิ่งพิมพ์มีการนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง รายงาน หรือการสนทนาโต้ตอบ และการนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงวิชาการแตกต่างจากการนำเสนอแบบความเรียงทั่วไป สังเกตได้จาก การใช้ภาษา การจัดลำดับเนื้อหา และการอ้างอิง

4. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ การตรวจสอบจากตัวเล่มทำให้ทราบว่า สิ่งพิมพ์รายการนั้นๆ มีสารบัญ ครอบคลุม ตาราง ภาพประกอบ และการอ้างอิงหรือไม่ หากมีภาพประกอบ เป็นภาพสีหรือขาวดำ หรือหากมีการอ้างอิง ผู้เขียนใช้การอ้างอิงรูปแบบใด แบบบรรณานุกรม หรือรายการอ้างอิง หรือมีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง ทำให้ผู้วิจัยสามารถบันทึกข้อมูลได้ถูกต้องตามที่เป็นจริง

ผลการบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ด้าน ประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภท ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ เนื้อหา และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทั้งหมด 983 รายการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

การนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลในบทที่ 4 โดยนำเสนอในรูปแบบเชิงพรรณาประกอบตาราง สำหรับข้อมูลรายละเอียดของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่รวบรวมได้ทั้งหมด จะนำมาจัดทำเป็นบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ.2530-2549 โดยจำแนกรายชื่อเป็น 3 ชุด ชุดแรกเป็นรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาอาชีพเดียว (812 รายการ) จำแนกตามประเภทอาชีพ ชุดที่ 2 เป็นรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาหลายอาชีพ (46 รายการ) จัดเรียงตามลำดับอักษร ชื่อผู้แต่งสิ่งพิมพ์ โดยระบุประเภทอาชีพที่ครอบคลุมภายใต้สิ่งพิมพ์แต่ละรายการ และชุดที่ 3

เป็นรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ (125 รายการ) จัดเรียงตามลำดับอักษร ชื่อผู้แต่งสิ่งพิมพ์
(ภาคผนวก ข)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ที่สร้างขึ้น และได้นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ มีจำนวน 18 ตาราง (ตารางที่ 1-18)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ มีจำนวน 3 ตาราง (ตารางที่ 19-21)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ ประกอบด้วย 18 ตาราง ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาอาชีพและประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 (ตารางที่ 1-3) ผู้ผลิต ประกอบด้วยผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 4-11) ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 12-13) ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 14-16) และส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 17-18)

1.1 ขอบเขตเนื้อหาอาชีพและประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549

ในส่วนนี้ประกอบด้วย 3 ตาราง ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาอาชีพ (ตารางที่ 1) ประเภทอาชีพ (ตารางที่ 2) และสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ (ตารางที่ 3)

1.1.1 ขอบเขตเนื้อหาอาชีพ

จากสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนทั้งสิ้น 983 รายการ พบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 858 รายการ (87.28%) ระบุประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ส่วนน้อย 125 รายการ (12.72%) ไม่ระบุประเภทอาชีพ

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำแนกเป็น สิ่งพิมพ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาอาชีพเดียว และครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ พบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 812 รายการ (94.64%) ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และสิ่งพิมพ์ส่วนน้อย 46 รายการ (5.36%) ครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ประเภทอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ	858	87.28
ครอบคลุมเนื้อหาอาชีพเดียว	812	94.64
ครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ	46	5.36
สิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ	125	12.72
รวม	983	100.00

1.1.2 ประเภทอาชีพ

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกเป็นประเภทอาชีพต่างๆ ได้ทั้งสิ้น 34 อาชีพ สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 131 รายการ (15.27%) ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ รองลงมาสิ่งพิมพ์จำนวน 80 รายการ (9.32%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการสื่อมวลชน สิ่งพิมพ์จำนวน 79 รายการ (9.21%) ให้ข้อมูลอาชีพค้าขาย จำนวน 75 รายการ (8.74%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมงอาชีพ และจำนวน 69 รายการ (8.04%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนน้อยที่สุด 10 รายการเท่ากัน (1.17%) ให้ข้อมูลอาชีพเจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ และอาชีพผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร และสิ่งพิมพ์จำนวนใกล้เคียงกัน 11 รายการ (1.28%) ให้ข้อมูลอาชีพนักโหราศาสตร์

เมื่อพิจารณาสิ่งพิมพ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียวจำนวน 812 รายการ พบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ 111 รายการ (13.67%) รองลงมา สิ่งพิมพ์จำนวน 67 รายการ (8.25%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง สิ่งพิมพ์จำนวน 63 รายการ (7.76%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน จำนวน 55 รายการ (6.77%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย และจำนวน 50 รายการ (6.16%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข

สิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 1 รายการ (0.12%) ให้ข้อมูลผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร

ส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลายอาชีพจำนวน 46 รายการ พบว่าอาชีพของสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย 24 รายการ (52.17%) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการอาหารจำนวน 23 รายการ (50.00%) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฝึกอบรม กับวิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร จำนวน 21 รายการ (45.65%) นักธุรกิจจำนวน 20 รายการ (43.48%) และนักเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ กับ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข และ นักรัฐศาสตร์ จำนวน 19 รายการ (41.30%)

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลายอาชีพจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกันมี 4 อาชีพ ได้แก่ นักโหราศาสตร์จำนวน 6 รายการ (13.04%) แพทย์แผนโบราณ กับ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ และ นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา จำนวน 7 รายการ (15.22%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ประเภทอาชีพ	อาชีพเดี่ยว (N= 812)		หลายอาชีพ (N= 46)		รวม (N= 858)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักวิทยาศาสตร์	8	0.99	18	39.13	26	3.03
2. นักเทคโนโลยี นักคอมพิวเตอร์	15	1.85	19	41.30	34	3.96
3. นักวางแผนการผลิตอุตสาหกรรม	6	0.74	18	39.13	24	2.80
4. วิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร	21	2.59	21	45.65	42	4.90
5. ช่างเทคนิค	31	3.82	12	26.09	43	5.01
6. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง	67	8.25	8	17.39	75	8.74
7. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข	50	6.16	19	41.30	69	8.04
8. แพทย์แผนโบราณ	15	1.85	7	15.22	22	2.56
9. นักอักษรศาสตร์ นักแปล ล่าม	4	0.49	16	34.78	20	2.33
10. นักประพันธ์	18	2.22	12	26.09	30	3.50
11. นักออกแบบ ช่างศิลปกรรม	30	3.70	15	32.61	45	5.24
12. นักแสดง นักดนตรี	26	3.20	13	28.26	39	4.54

ตารางที่ 2 ประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	อาชีพเดี่ยว (N= 812)		หลายอาชีพ (N= 46)		รวม (N= 858)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์	18	2.22	16	34.78	34	3.96
14. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์	3	0.37	7	15.22	10	1.17
15. นักธุรกิจ	111	13.67	20	43.48	131	15.27
16. นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร	18	2.22	16	34.78	34	3.96
17. นักสังคมศาสตร์	6	0.74	17	36.96	23	2.68
18. นักรัฐศาสตร์	37	4.56	19	41.30	56	6.53
19. นักกฎหมาย	25	3.08	18	39.13	43	5.01
20. นักอาชีวศึกษาและทันตวิทยา	7	0.86	12	26.09	19	2.21
21. นักโหราศาสตร์	5	0.61	6	13.04	11	1.28
22. นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา	16	1.97	7	15.22	23	2.68
23. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฝึกอบรม	45	5.54	21	45.65	66	7.69
24. ผู้ประกอบวิชาชีพสารนิเทศ	14	1.72	16	34.78	30	3.50

ตารางที่ 2 ประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	อาชีพเดี่ยว (N= 812)		หลายอาชีพ (N= 46)		รวม (N= 858)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
25. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน	63	7.76	17	36.96	80	9.32
26. ผู้ประกอบอาชีพการขนส่งและคมนาคม	18	2.22	16	34.78	34	3.96
27. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและโรงแรม	7	0.86	16	34.78	23	2.68
28. ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย	55	6.77	24	52.17	79	9.21
29. ทหาร ตำรวจ	19	2.34	13	28.26	32	3.73
30. เจ้าหน้าที่ประสานงาน เลขานุการ	10	1.23	14	30.43	24	2.80
31. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย	4	0.49	12	26.09	16	1.86
32. ผู้ประกอบอาหาร	35	4.31	23	50.00	58	6.76
33. ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป	4	0.49	10	21.74	14	1.63
34. ผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร	1	0.12	9	19.56	10	1.17

1.1.3 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำนวน 858 รายการ สามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มอื่นๆ กลุ่มอาชีพ ที่มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดจำนวน 728 รายการ (84.84%) คือกลุ่มสังคมศาสตร์ รองลงมาคือกลุ่มวิทยาศาสตร์ มีสิ่งพิมพ์จำนวน 335 รายการ (39.04%) น้อยที่สุดคือกลุ่มอื่นๆ มีสิ่งพิมพ์จำนวน 122 รายการ (14.22%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	จำนวน (N = 858)	ร้อยละ
กลุ่มวิทยาศาสตร์ (ประเภทอาชีพ 1-8)	335	39.04
กลุ่มมนุษยศาสตร์ (ประเภทอาชีพ 9-12)	134	15.62
กลุ่มสังคมศาสตร์ (ประเภทอาชีพ 13-29)	728	84.84
กลุ่มอื่นๆ (ประเภทอาชีพ 30-34)	122	14.22

1.2 ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ได้จำแนกข้อมูลเป็นผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 4) หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 5) หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 6) สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 7) สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 8) สมาคม มูลนิธิ ที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 9) หน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 10) และหน่วยงานที่ผลิตจำแนกตามผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 11)

1.2.1 ผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 977 รายการ (99.39%) ปรากฏชื่อผู้เขียน และสิ่งพิมพ์ส่วนน้อยจำนวน 6 รายการ (0.61%) ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน

เมื่อพิจารณาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ปรากฏชื่อผู้เขียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ จำนวน 852 รายการ (86.68%) สิ่งพิมพ์ส่วนน้อยไม่ระบุอาชีพจำนวน 125 รายการ (12.72%) ส่วนสิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน พบว่าทุกรายการ (6 รายการ) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ

ในการระบุชื่อผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน จำนวน 840 รายการ (85.98%) ส่วนน้อยใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียนจำนวน 137 รายการ (14.02%) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการใช้ชื่อบุคคลกับการใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ของสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียนสิ่งพิมพ์ โดยมีอัตราส่วนการใช้ชื่อบุคคลต่อการใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียนสิ่งพิมพ์ดังนี้ สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ 729 : 123 รายการ และสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ 111 : 14 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผู้เขียน	สิ่งพิมพ์	ระบุอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบุอาชีพ (N= 125)		รวม (N= 983)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏชื่อผู้เขียน	บุคคล	852	86.68	125	12.72	977	99.39
	สถาบัน	729	85.56	111	88.80	840	85.98
		123	14.44	14	11.20	137	14.02
ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน		6	0.70	0	0.00	6	0.61

1.2.2 หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิต จำนวน 977 รายการ (99.39%) สิ่งพิมพ์ส่วนน้อยไม่ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิต 6 รายการ (0.61%) และส่วนใหญ่ของสิ่งพิมพ์ที่ระบุและไม่ระบุอาชีพ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏชื่อหน่วยงานผลิต

หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพสามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ หน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน สถาบันการศึกษา สมาคม มูลนิธิ และหน่วยงานเอกชน โดยสำนักพิมพ์เอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์มากที่สุด จำนวน 530 รายการ (54.25%) หน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษา ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมาใกล้เคียงกัน คือ 192 รายการ (19.65%) และ 191 รายการ (19.55%) ตามลำดับ และ หน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 20 รายการ (2.04%)

เมื่อพิจารณาจำนวนสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและสิ่งพิมพ์ไม่ระบุอาชีพที่หน่วยงานผลิต ผลการวิจัยพบว่าสำนักพิมพ์เอกชนผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพจำนวนมากที่สุด (437 และ 93 รายการตามลำดับ) หน่วยงานเอกชนผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำนวนน้อยที่สุด (17 รายการ) และสมาคม มูลนิธิผลิตสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพจำนวนน้อยที่สุด (1รายการ)

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานแต่ละประเภทผลิตพบว่าหน่วยงานทุกประเภทผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ โดยอัตราส่วนการผลิตสิ่งพิมพ์ระบุอาชีพต่อสิ่งพิมพ์ไม่ระบุอาชีพของแต่ละหน่วยงานเป็นดังนี้ หน่วยงานราชการ 178 : 14 รายการ สำนักพิมพ์เอกชน 437 : 93 รายการ สถาบันการศึกษา 179 : 12 รายการ สมาคม มูลนิธิ 43 : 1 รายการ และ หน่วยงานเอกชน 17 : 3 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

หน่วยงาน	สิ่งพิมพ์ ระบุอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบุอาชีพ (N= 125)		รวม (N=983)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏชื่อหน่วยงาน	854	99.53	123	98.40	977	99.39
หน่วยงานราชการ	178	20.84	14	11.38	192	19.65
สำนักพิมพ์เอกชน	437	51.17	93	75.61	530	54.25
สถาบันการศึกษา	179	20.96	12	9.76	191	19.55
สมาคม มูลนิธิ	43	5.04	1	0.81	44	4.50
หน่วยงานเอกชน	17	1.99	3	2.44	20	2.04
ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงาน	4	0.47	2	1.60	6	0.61

สำหรับรายละเอียดของหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ มีดังนี้

ก หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

เมื่อพิจารณาหน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ จำนวน 192 รายการ (ตารางที่ 3) พบว่ามีหน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนทั้งสิ้น 18 แห่ง หน่วยงานราชการจำนวน 13 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-40 รายการ และหน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับ ดังนี้ กระทรวงแรงงาน (40 รายการ) กระทรวงศึกษาธิการ (31 รายการ) กระทรวงมหาดไทย (24 รายการ) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ สำนักนายกรัฐมนตรี ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนเท่ากัน (23 รายการ) และกระทรวงอุตสาหกรรม (15 รายการ) ส่วนหน่วยงานราชการอื่นๆ อีก 5 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์แห่งละ 1 รายการเท่ากัน คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร ราชบัณฑิตยสถาน และศาลยุติธรรม ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

หน่วยงานราชการ (N=18)	จำนวน (N= 192)	ร้อยละ
1. กระทรวงแรงงาน	40	20.83
2. กระทรวงศึกษาธิการ	31	16.15
3. กระทรวงมหาดไทย	24	12.50
4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	23	11.98
5. สำนักนายกรัฐมนตรี	23	11.98
6. กระทรวงอุตสาหกรรม	15	7.81
7. กระทรวงสาธารณสุข	10	5.21
8. กระทรวงยุติธรรม	6	3.13
9. กระทรวงการคลัง	4	2.08
10. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	4	2.08
11. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	3	1.56
12. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	1.04
13. กระทรวงกลาโหม	2	1.04
14-18. หน่วยงานราชการอื่นๆ	5	2.61

ข สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของสำนักพิมพ์เอกชน จำนวน 530 รายการ (ตารางที่ 3) ผลการวิจัยพบว่า มีสำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ รวมทั้งสิ้น 240 แห่ง โดยสำนักพิมพ์เอกชนจำนวน 71 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-45 รายการ และสำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับ คือ สำนักพิมพ์มติชน (45 รายการ) ซีอีดูเคชั่น (30 รายการ) ดันอ้อ (19 รายการ) ดอกหญ้า (15 รายการ) โอเดียนสโตร์ (13 รายการ) ส่วนสำนักพิมพ์เอกชนอื่นๆ อีก 169 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์แห่งละ 1 รายการเท่านั้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สำนักพิมพ์เอกชน (N=240)	จำนวน (N= 530)	ร้อยละ
1. มติชน	45	8.49
2. ซีอีเคยูเคชั่น	30	5.66
3. ต้นอ้อ	19	3.59
4. ดอกหญ้า	15	2.83
5. โอเดียนสโตร์	13	2.45
6. แม่บ้าน	12	2.26
7. อมรินทร์	9	1.70
8. วิญญูชน	7	1.32
9. เอ็กซ์เปอร์เน็ท	7	1.32
10. ข้าวฟ่าง	6	1.13
11. ไทยวัฒนาพานิช	6	1.13
12. นิตยธรรม	6	1.13
13. เนชั่น	6	1.13
14. เนชั่นบุ๊คส์	6	1.13
15. เวิร์คพอยท์	6	1.13
16. เจ.บี.พับลิชซิ่ง	5	0.94
17. บรรณกิจ 1991	5	0.94
18. ผู้จัดการ	5	0.94
19. แพรว	5	0.94
20. สดุดีปดาคห์	5	0.94
21. Editor 1999	5	0.94
22. ดีดี	4	0.76
23. ธนพลวิทยาการ	4	0.76
24. นานมีบุ๊คส์	4	0.76
25. บุกเบิก	4	0.76
26. โปรวิชัน	4	0.76
27. ไพลิน	4	0.76

ตารางที่ 7 สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ต่อ)

สำนักพิมพ์เอกชน (N=240)	จำนวน (N= 530)	ร้อยละ
28. แมคกรอ-ฮิล	4	0.76
29. แสงดาว	4	0.76
30. Good Morning	4	0.76
31. เคล็ดไทย	3	0.57
32. จักรกัญจน์	3	0.57
33. ซี.พี.บุ๊คสแตนดาร์ด	3	0.57
34. ดอกเบี๋ย	3	0.57
35. เคลพี	3	0.57
36. ต้นธรรม	3	0.57
37. บัตเตอร์ฟลาย	3	0.57
38. พระประแดงการพิมพ์	3	0.57
39. ฟิสิกส์เซ็นเตอร์	3	0.57
40. ภาพพิมพ์	3	0.57
41. ไรเตอร์	3	0.57
42. แม่น้ำ	3	0.57
43. สยามอินเตอร์บุ๊คส์	3	0.57
44. สามสี	3	0.57
45. สุขภาพใจ	3	0.57
46. แสงแดด	3	0.57
47. ใสใจ	3	0.57
48. เอ.อาร์.บิซิเนสเพรส	3	0.57
49. เอ็มเอนด์อี	3	0.57
50. ดวงกลมสมัย	2	0.38
51. ทานตะวัน	2	0.38
52. ธรรมนิติ	2	0.38
53. น้ำฝน	2	0.38
54. บพิชการพิมพ์	2	0.38

ตารางที่ 7 สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ต่อ)

สำนักพิมพ์เอกชน (N=240)	จำนวน (N= 530)	ร้อยละ
55. ประชาชาติธุรกิจ	2	0.38
56. โป๊ยเซียน	2	0.38
57. พารากอน	2	0.38
58. เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อิน โค ไชน่า	2	0.38
59. รวมสาส์น	2	0.38
60. รุ่งแสงการพิมพ์	2	0.38
61. วลัยลักษณ์	2	0.38
62. สามเกลอ	2	0.38
63. สारมวถชน	2	0.38
64. สารสารมาร์เก็ตติ้ง	2	0.38
65. สุพีเรียร์นิตติ้งเฮาส์	2	0.38
66. สูตรไพศาล	2	0.38
67. เสริมวิทย์บรรณาการ	2	0.38
68. เอฟ พี เอ็ม คอนซัลแตนท์	2	0.38
69. เอสพีเอ็นการพิมพ์	2	0.38
70. busy-day	2	0.38
71. Wisdom	2	0.38
72-240. สำนักพิมพ์เอกชนอื่นๆ	169	31.89

ค สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

เมื่อพิจารณาสถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ จำนวน 191 รายการ(ตารางที่ 3) พบว่า มีสถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรวมทั้งสิ้น 39 แห่ง โดยสถาบันการศึกษาจำนวน 19 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-42 รายการ และสถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับ คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (42 รายการ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (29 รายการ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (21 รายการ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (18 รายการ) มหาวิทยาลัยมหิดล (11 รายการ) ส่วนสถาบันการศึกษาอื่นๆ อีก 20 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์แต่ละ 1 รายการเท่านั้น ได้แก่ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด วิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยครุฑนครราชสีมา วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัย มหานคร วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร เกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ดังรายละเอียดในตาราง ที่ 8

ตารางที่ 8 สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สถาบันการศึกษา (N=39)	จำนวน (N= 191)	ร้อยละ
1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	42	21.99
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	29	15.18
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	21	11.00
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	18	9.42
5. มหาวิทยาลัยมหิดล	11	5.76
6. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	9	4.71
7. มหาวิทยาลัยเกริก	6	3.14
8. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	5	2.62
9. มหาวิทยาลัยศิลปากร	4	2.09
10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	4	2.09
11. มหาวิทยาลัยบูรพา	3	1.57
12. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	3	1.57

ตารางที่ 8 สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ(ต่อ)

สถาบันการศึกษา (N=39)	จำนวน (N= 191)	ร้อยละ
13. มหาวิทยาลัยสงขลลา	3	1.57
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา	3	1.57
15. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	1.05
16. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2	1.05
17. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2	1.05
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	2	1.05
19. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2	1.05
20-39. สถาบันการศึกษาอื่นๆ	20	10.47

ง สมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านสมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวน 44 รายการ (ตารางที่ 3) พบว่า มีสมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรวมทั้งสิ้น 35 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ ตั้งแต่ 1-6 รายการ มีสมาคม มูลนิธิ 1 แห่งที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 6 รายการ คือ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) สมาคม มูลนิธิอีก 4 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 2 รายการเท่ากัน คือ กลุ่มรักเกษตร ร่วมด้วยช่วยกัน สถาบันพัฒนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และ สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่วนสมาคม มูลนิธิอีก 30 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการเท่ากัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สมาคม มูลนิธิ (N= 35)	จำนวน (N= 44)	ร้อยละ
1. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)	6	13.64
2. กลุ่มรักเกษตร	2	4.54
3. ร่วมด้วยช่วยกัน	2	4.54
4. สถาบันพัฒนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย	2	4.54
5. สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์	2	4.54
6. ชมรมชาวเกษตร	1	2.27
7. ชมรมแพทย์ชนบท	1	2.27
8. พรรคชาติพัฒนา	1	2.27
9. สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน	1	2.27
10. สถาบันเพิ่มผลผลิตบัณฑิตธรรม	1	2.27
11. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ	1	2.27
12. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	1	2.27
13. สภาวิศวกร	1	2.27
14. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	1	2.27
15. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย	1	2.27
16. สมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย	1	2.27
17. สมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย	1	2.27
18. สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	1	2.27
19. สมาคมประกันชีวิตไทย	1	2.27
20. สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย	1	2.27
21. สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	1	2.27
22. สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย	1	2.27
23. สมาคมส่งเสริมธุรกิจสำหรับสตรีในประเทศไทย	1	2.27
24. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย	1	2.27
25. สโมสรฝึกการพูดแห่งลานนาไทย เชียงใหม่	1	2.27
26. องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย	1	2.27

ตารางที่ 9 สماعม มุลนินธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพร(ต่อ)

สมากรม มุลนินธิ (N= 35)	จำนวน (N= 44)	ร้อยละ
27. กองทุนสุกา สิริมานนท	1	2.27
28. โครงการก่อตั้งมุลนินธิสื่อสารสาธาณะ	1	2.27
29. มุลนินธิการแพทยแผนไทยพัฒนา	1	2.27
30. มุลนินธิชุมชนพันธสัญญา	1	2.27
31. มุลนินธิประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย	1	2.27
32. มุลนินธิพุทธธรรม	1	2.27
33. มุลนินธิศาสตราจารย์ ดร. อุภย มงคลนาวัน	1	2.27
34. มุลนินธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก	1	2.27
35. มุลนินธิอันวิภยณา	1	2.27

1.2.2.5 หน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพร

เมื่อพิจารณาหน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพร

จำนวน 20 รายการ (ตารางที่ 3) พบว่า มีหน่วยงานเอกชนจำนวน 8 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพร ตั้งแต่ 1-11 รายการ บริษัทส่งเสริมอาชีพรธุรกิจเพชรกระรัต เป็นหน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรจำนวนมากที่สุด 11 รายการ และบริษัทฮิวแมนเฮอรเทจ ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรจำนวนรองลงมา 3 รายการ หน่วยงานเอกชนอีก 6 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรแห่งละ 1 รายการ เท่ากัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 หน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

หน่วยงานเอกชน (N= 8)	จำนวน (N= 20)	ร้อยละ
1. บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต	11	55.00
2. บริษัทฮิวแมนเซอร์วิจ	3	15.00
3. ธนาคารกรุงเทพ	1	5.00
4. บริษัทซี.อาร์.เอส. ยูนิเวอร์แซล	1	5.00
5. บริษัทไทยประกันชีวิต	1	5.00
6. บริษัทสยามอินเตอร์มัลติมีเดียจำกัด (มหาชน)	1	5.00
7. บริษัทสยามอินเตอร์ เอลิเวเตอร์ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส	1	5.00
8. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ	1	5.00

1.2.3 หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำแนกตามผู้เขียน

เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ตามผู้เขียน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน (834 รายการ) ส่วนใหญ่เป็นสิ่งพิมพ์ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิต สำหรับสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียน พบว่าปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิตทุกรายการ (137 รายการ)

หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน จำนวนมากที่สุด คือสำนักพิมพ์เอกชน 508 รายการ (60.91%) หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมาคือ สถาบันการศึกษา จำนวน 179 รายการ (21.46%) และหน่วยงานเอกชนผลิตสิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน จำนวนน้อยที่สุด 17 รายการ (2.04%)

หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียน จำนวนมากที่สุด คือ หน่วยงานราชการ 99 รายการ (72.26%) หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมา 17 รายการ (12.41%) คือสำนักพิมพ์เอกชน และหน่วยงานเอกชนผลิตสิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียน จำนวนน้อยที่สุด 3 รายการ (2.19%)

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนจำนวนทั้งสิ้น 6 รายการ ส่วนใหญ่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน 5 รายการ และผลิตโดยสถาบันการศึกษาจำนวน 1 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำแนกตามผู้เขียน

ผู้เขียน	บุคคล		สถาบัน		ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน	
	(N= 840)		(N= 137)		(N= 6)	
หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏชื่อหน่วยงาน (N= 977)	834	99.29	137	100	6	100
หน่วยงานราชการ (N= 192)	93	11.15	99	72.26	0	0.00
สำนักพิมพ์เอกชน (N= 530)	508	60.91	17	12.41	5	83.33
สถาบันการศึกษา (N= 191)	179	21.46	11	8.03	1	16.67
สมาคม มูลนิธิ (N= 44)	37	4.44	7	5.11	0	0.00
หน่วยงานเอกชน (N= 20)	17	2.04	3	2.19	0	0.00
ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงาน (N= 6)	6	0.71	0	0.00	0	0.00

1.3 ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ได้จำแนกตารางเป็นปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 12) ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต (ตารางที่ 13)

1.3.1 ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ซึ่งจำแนกเป็น 4 ช่วงเวลา ได้แก่ พ.ศ. 2530-2534 พ.ศ. 2535-2539 พ.ศ. 2540-2544 และ พ.ศ. 2545-2549 ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 353 รายการ (35.91%) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 รองลงมาจำนวน 265 รายการ (26.96%) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 และสิ่งพิมพ์น้อยที่สุดผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 จำนวน 170 รายการ (17.29%)

เมื่อเปรียบเทียบปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ พบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดผลิตระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 (303 และ 50รายการตามลำดับ) สิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมาผลิตระหว่าง พ.ศ.2540-2544 (236 และ 29 รายการตามลำดับ) สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำนวนน้อยที่สุดผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 (145 รายการ) และสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพจำนวนน้อยที่สุดผลิตระหว่าง พ.ศ.2535-2539 (21 รายการ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์	สิ่งพิมพ์ ระบุอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบุอาชีพ (N= 125)		รวม (N= 983)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ. 2530-2534	145	16.90	25	20.00	170	17.29
พ.ศ. 2535-2539	174	20.28	21	16.80	195	19.84
พ.ศ. 2540-2544	236	27.51	29	23.20	265	26.96
พ.ศ. 2545-2549	303	35.31	50	40.00	353	35.91

1.3.2 ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต

เมื่อพิจารณาปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตามหน่วยงานที่ผลิต พบว่า สำนักพิมพ์เอกชน สมาคมมูลนิธิ และหน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมากที่สุด ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 220 รายการ (41.51%) 22 รายการ (50.00%) และ 13 รายการ (65.00%) ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานราชการ ผลิตสิ่งพิมพ์มากที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 จำนวน 58 รายการ (30.21%) และสถาบันการศึกษา ผลิตสิ่งพิมพ์มากที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 จำนวน 69 รายการ (36.13%)

หน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน และหน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนน้อยที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 จำนวน 35 รายการ (18.22%), 89 รายการ (16.79%) และ 1 รายการ (5.00%) ตามลำดับ ส่วนสถาบันการศึกษาผลิตสิ่งพิมพ์น้อยที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 จำนวน 33 รายการ (17.28%) และสมาคม มูลนิธิ ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวน

น้อยที่สุด 7 รายการเท่ากัน (15.91%) ใน 2 ช่วงเวลา คือ ระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 และระหว่าง พ.ศ. 2540-2544

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิตจำนวน 6 รายการ พบว่า เป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 (3 รายการ) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 (2 รายการ) และผลิตระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 (1 รายการ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต

ปีที่ผลิต	หน่วยงาน		สำนักพิมพ์เอกชน		สถาบันการศึกษา		สมาคม มูลนิธิ		หน่วยงานเอกชน		ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงาน	
	(N= 192)		(N= 530)		(N= 191)		(N= 44)		(N= 20)		(N= 6)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ. 2530-2534 (N= 170)	35	18.22	89	16.79	35	18.32	8	18.18	1	5.00	2	33.33
พ.ศ. 2535-2539 (N= 195)	58	30.21	92	17.36	33	17.28	7	15.91	2	10.00	3	50.00
พ.ศ. 2540-2544 (N= 265)	56	29.17	129	24.34	69	36.13	7	15.91	4	20.00	0	0.00
พ.ศ. 2545-2549 (N= 353)	43	22.40	220	41.51	54	28.27	22	50.00	13	65.00	1	16.67

1.4 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ได้จำแนกตารางเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 14) ตารางประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต (ตารางที่ 15) และตารางประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามปีที่ผลิต (ตารางที่ 16)

1.4.1 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ หนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร โดยสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือยังจำแนกเป็น 4 ประเภทย่อยคือ หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ หนังสือแปล และหนังสืออ้างอิง ส่วนสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ยังได้แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อยด้วย

เมื่อพิจารณาประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุด 800 รายการ (81.38%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ รองลงมาจำนวน 149 รายการ (15.16%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 34 รายการ (3.46%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทจุลสาร

ในด้านสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือซึ่งจำแนกเป็น 4 ประเภทย่อย พบว่า หนังสือทั่วไปมีการผลิตจำนวนมากที่สุด 525 รายการ (65.63%) รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ 188 รายการ (23.50%) หนังสือแปล 84 รายการ (10.50%) และหนังสืออ้างอิงมีการผลิตจำนวนน้อยที่สุด 3 รายการ (0.37%) โดยเป็นหนังสือประเภทบรรณานุกรม นามานุกรม และพจนานุกรมประเภทละ 1 รายการ

สำหรับสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือแปลซึ่งได้จำแนกเป็นหนังสือแปลที่เป็นหนังสือทั่วไป กับหนังสือแปลที่เป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือแปลส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไป จำนวน 75 รายการ (89.29%) และส่วนน้อยเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 9 รายการ (10.71%)

ส่วนสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ จำนวน 123 รายการ (82.55%) และส่วนน้อยเป็นรายงานการวิจัย จำนวน 26 รายการ (17.45%)

เมื่อเปรียบเทียบประเภทสิ่งพิมพ์ตามที่ระบุและไม่ระบุอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่ระบุอาชีพเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด 418 รายการ (61.56%) หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพจำนวนรองลงมา 187 รายการ (27.54%) และหนังสืออ้างอิงน้อยที่สุดจำนวน 3 รายการ (0.44%) ส่วนหนังสือที่ไม่ระบุอาชีพเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด เช่นเดียวกัน 107 รายการ (88.43%) หนังสือแปลจำนวนรองลงมา 13 รายการ (10.74%) และหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพน้อยที่สุดจำนวน 1 รายการ (0.83%)

สำหรับรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ทุกรายการ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ ยกเว้นวิทยานิพนธ์เพียง 1 รายการที่ไม่ระบุอาชีพ ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ประเภทสิ่งพิมพ์	สิ่งพิมพ์		ระบุอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบุอาชีพ (N= 125)		รวม (N= 983)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือ	679	79.14	121	96.80	800	81.38		
หนังสือทั่วไป	418	61.56	107	88.43	525	65.63		
หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ	187	27.54	1	0.83	188	23.50		
หนังสือแปล	71	10.46	13	10.74	84	10.50		
- หนังสือทั่วไป	<u>63</u>	<u>88.73</u>	<u>12</u>	<u>92.31</u>	<u>75</u>	<u>89.29</u>		
- หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ	<u>8</u>	<u>11.27</u>	<u>1</u>	<u>7.69</u>	<u>9</u>	<u>10.71</u>		
หนังสืออ้างอิง	3	0.44	0	0	3	0.37		
รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์	148	17.25	1	0.80	149	15.16		
รายงานการวิจัย	26	17.57	0	0	26	17.45		
วิทยานิพนธ์	122	82.43	1	100.00	123	82.55		
จุดสาร	31	3.61	3	2.40	34	3.46		

1.4.2 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต

เมื่อพิจารณาประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตามหน่วยงานที่ผลิต

ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาและสมาคม มุฉนัธิผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครบทั้งสามประเภทใหญ่ สำนักพิมพ์เอกชน ผลิตหนังสือและรายงานการวิจัย โดยไม่ผลิตจุลสาร หน่วยงานเอกชนผลิตเฉพาะหนังสือเท่านั้น โดยมีรายละเอียดสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่หน่วยงานแต่ละประเภทผลิตดังนี้

หน่วยงานราชการผลิตหนังสือจำนวนมากที่สุด (153 รายการ) รองลงมาผลิตจุลสาร (28 รายการ) และผลิตรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนน้อยที่สุด (11 รายการ) หน่วยงานราชการผลิตหนังสือครบทุกประเภท หนังสือที่หน่วยราชการผลิตเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด (85 รายการ) เป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพจำนวนรองลงมา (56 รายการ) เป็นหนังสืออ้างอิงน้อยที่สุด (3 รายการ) และผลิตจุลสารมากกว่าสถาบันการศึกษาและสมาคมมุฉนัธิ

หนังสืออ้างอิงที่หน่วยงานราชการผลิต 3 รายการ คือ หนังสือบรรณานุกรมเรื่อง โลกอาชีพ : บรรณานุกรมและแหล่งสารนิเทศ ผลิตโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือประเภทนามานุกรมเรื่อง ทะเบียนกลางหน่วยงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย กับ พจนานุกรมอาชีพเรื่อง ศัพท์แรงงาน ผลิตโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

สำนักพิมพ์เอกชน ผลิตหนังสือ 529 รายการ และผลิตรายงานการวิจัย 1 รายการ หนังสือที่สำนักพิมพ์เอกชนผลิตส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไป (373 รายการ) รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (88 รายการ) และน้อยที่สุดผลิตหนังสือแปล (68 รายการ) สำนักพิมพ์เอกชนไม่ผลิตหนังสืออ้างอิง และไม่ผลิตจุลสาร

สถาบันการศึกษา ผลิตรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนมากที่สุด (136 รายการ) รองลงมาเป็นหนังสือ (52 รายการ) และจุลสารจำนวนน้อยที่สุด (3 รายการ) หนังสือที่สถาบันการศึกษาผลิตจำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป (32 รายการ) รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (18 รายการ) และน้อยที่สุดเป็นหนังสือแปล (2 รายการ) สถาบันการศึกษาไม่ผลิตหนังสืออ้างอิง

สมาคม มูลนิธิ ผลิตหนังสือมากที่สุด (41 รายการ) รองลงมาผลิต
จุลสาร (2 รายการ) และรายงานการวิจัย (1 รายการ) หนังสือที่สมาคม มูลนิธิ ผลิตจำนวนมากที่สุด
เป็นหนังสือทั่วไป (26 รายการ) รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (12 รายการ) และ
น้อยที่สุดเป็นหนังสือแปล (3 รายการ) สมาคม มูลนิธิไม่ผลิตหนังสืออ้างอิง

หน่วยงานเอกชน ผลิตเฉพาะหนังสือ (20 รายการ) หนังสือที่
หน่วยงานเอกชนผลิตเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (13 รายการ) มากกว่าหนังสือทั่วไป
(6 รายการ) หน่วยงานเอกชนไม่ผลิตรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ จุลสาร และหนังสืออ้างอิง

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏหน่วยงาน 6 รายการนั้นเป็นสิ่งพิมพ์
ประเภทหนังสือ 5 รายการ ครอบคลุมหนังสือทุกประเภท ยกเว้นหนังสืออ้างอิง และอีก 1 รายการ
เป็นจุลสาร

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนหนังสือทั่วไปและหนังสือคู่มือการประกอบ
อาชีพที่หน่วยงานแต่ละประเภทผลิต ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานเอกชน สำนักพิมพ์เอกชน
สถาบันการศึกษา สมาคม มูลนิธิ ผลิตเป็นหนังสือทั่วไปมากกว่าหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ
แต่หน่วยงานเอกชนผลิตหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ มากกว่าหนังสือทั่วไป

สำหรับรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์นั้น พบว่า มีหน่วยงาน
4 ประเภทที่ผลิต โดยหน่วยงาน 3 ประเภทผลิตเฉพาะรายงานการวิจัย คือ หน่วยงานราชการ
(11 รายการ) สำนักพิมพ์เอกชน (1 รายการ) และสมาคม มูลนิธิ (1 รายการ) ส่วนสถาบันการศึกษา
ผลิตทั้งรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ โดยผลิตวิทยานิพนธ์จำนวนมากจกว่ารายงานการวิจัย
คิดเป็นอัตราส่วน เท่ากับ 123 : 13 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต

หน่วยงาน	หน่วยงานราชการ (N= 192)		สำนักพิมพ์เอกชน (N= 530)		สถาบันการศึกษา (N= 191)		สมาคม มูลนิธิ (N= 44)		หน่วยงานเอกชน (N= 20)		ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงาน (N= 6)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือ (N= 800)	153	79.69	529	99.81	52	27.23	41	93.18	20	94.59	5	83.33
หนังสือทั่วไป (N= 525)	85	55.56	373	70.51	32	61.54	26	63.41	6	30.00	3	60.00
หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (N= 188)	56	36.60	88	16.64	18	34.61	12	29.27	13	65.00	1	20.00
หนังสือแปล (N= 84)	9	5.88	68	12.85	2	3.85	3	6.82	1	5.00	1	20.00
- หนังสือทั่วไป (N= 75)	8	88.89	61	89.71	1	50.00	3	100.00	1	100.00	1	100.00
- หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (N= 9)	1	11.11	7	10.29	1	50.00	0	0.00	0	0.00	0	20.00
หนังสืออ้างอิง (N= 3)	3	1.96	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ (N= 149)	11	5.73	1	0.19	136	71.20	1	2.27	0	0.00	0	0.00
รายงานการวิจัย (N= 26)	11	100.00	1	100.00	13	9.56	1	100.00	0	0.00	0	0.00
วิทยานิพนธ์ (N= 123)	0	0.00	0	0.00	123	90.44	0	0.00	0	0.00	0	0.00
จุลสาร (N= 34)	28	14.58	0	0	3	1.57	2	4.55	0	0.00	1	16.67

1.4.3 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามปีที่ผลิต

เมื่อพิจารณาประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามปีที่ผลิต ผลการวิจัยพบว่า ในทั้ง 4 ช่วงเวลา มีการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครบทุกประเภท ยกเว้น ระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 ไม่มีการผลิตหนังสือแปลที่เป็นคู่มือการประกอบอาชีพ และหนังสืออ้างอิง

สิ่งพิมพ์ที่ผลิตจำนวนมากที่สุดตรงกันทั้ง 4 ช่วงเวลา คือ หนังสือ โดยหนังสือที่ผลิตจำนวนมากที่สุด คือหนังสือทั่วไป รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ และหนังสือแปล ส่วนจำนวนวิทยานิพนธ์ที่ผลิตมีจำนวนมากกว่ารายงานการวิจัยในทุกช่วง สำหรับจุลสารที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้มีการผลิตจำนวนเพิ่มมากขึ้นและจำนวนที่ผลิตใกล้เคียงกัน ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 (13 รายการ) และผลิตระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 (14 รายการ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามปีที่ผลิต

ปีที่ผลิต	พ.ศ.2530-2534		พ.ศ.2535-2540		พ.ศ.2540-2544		พ.ศ.2545-2549	
	(N= 170)		(N= 195)		(N= 265)		(N= 353)	
ประเภทสิ่งพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือ (N= 800)	148	87.06	159	81.54	192	72.46	301	85.27
หนังสือทั่วไป (N= 525)	94	63.51	101	63.52	129	67.19	201	66.78
หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (N= 188)	30	20.27	44	27.67	49	25.52	65	21.59
หนังสือแปล (N= 84)	23	15.54	13	8.18	14	7.29	34	11.30
- หนังสือทั่วไป (N= 75)	19	82.61	12	92.31	14	100.00	30	88.24
- หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ (N= 9)	4	17.39	1	7.69	0	0.00	4	11.76
หนังสืออ้างอิง (N= 3)	1	0.68	1	0.63	0	0.00	1	0.33
รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ (N= 149)	20	11.76	31	15.90	59	22.26	39	11.05
รายงานการวิจัย (N= 26)	5	25.00	12	38.71	6	10.17	3	7.69
วิทยานิพนธ์ (N= 123)	15	75.00	19	61.29	53	89.83	36	92.31
จุลสาร (N= 34)	2	1.18	5	2.56	14	5.28	13	3.68

ตารางที่ 17 ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์	สิ่งพิมพ์ ระบุอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบุอาชีพ (N= 125)		รวม (N= 983)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สารบัญ						
มี	263	30.65	27	21.60	290	29.50
ไม่มี	595	69.35	98	78.40	693	70.50
ครุฑชนี						
มี	5	0.58	2	1.60	7	0.71
ไม่มี	853	99.42	123	98.40	976	99.29
ภาพประกอบ						
มี	435	50.70	31	24.80	466	47.41
ภาพสี	383	88.05	29	93.55	412	88.41
ภาพขาวดำ	52	11.95	2	6.45	54	11.59
ไม่มี	423	49.30	94	75.20	517	52.59
ตาราง / แผนภูมิ						
มี	166	19.35	3	2.40	169	17.19
ไม่มี	692	80.65	122	97.60	814	82.81
การอ้างอิง						
มี	265	30.89	21	16.80	286	29.09
บรรณานุกรม	202	76.22	15	71.43	217	75.87
รายการอ้างอิง	58	21.89	4	19.05	62	21.68
บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง	5	1.89	2	9.52	7	2.45
ไม่มี	593	69.11	104	83.20	697	70.91

15.2 ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์

เมื่อพิจารณาส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ในแต่ละด้านตามประเภทสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยเป็นดังนี้

ในด้านสารบัญตามประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีสารบัญจำนวน 664 รายการ (83.00%) และ 29 รายการ (85.29%) ตามลำดับ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ทุกรายการ มีสารบัญ จำนวน 149 รายการ (100.00%)

ในด้านบรรณนิตามประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือส่วนใหญ่ ไม่มีบรรณนิจำนวน 793 รายการ (99.12%) และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร ทุกรายการ ไม่มีบรรณนิ จำนวน 149 รายการ (100.00%) และ 34 รายการ (100.00%) ตามลำดับ

ในด้านภาพประกอบตามประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือ มีภาพประกอบกับไม่มีภาพประกอบในสิ่งพิมพ์จำนวน 400 รายการเท่ากัน สิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ไม่มีภาพประกอบจำนวน 111 รายการ (74.50%) และจุลสารส่วนใหญ่ มีภาพประกอบ จำนวน 28 รายการ (82.35%)

เมื่อพิจารณาว่าภาพประกอบของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทเป็นภาพสีหรือภาพขาวดำ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือ และจุลสาร ส่วนใหญ่ มีภาพประกอบเป็นภาพสี จำนวน 379 รายการ (94.75%) และ 26 รายการ (92.86%) ตามลำดับ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ มีภาพประกอบขาวดำ จำนวน 31 รายการ (81.58%)

ในด้านตาราง / แผนภูมิตามประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและประเภทจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีตาราง / แผนภูมิจำนวน 761 รายการ (95.12%) และ 26 รายการ (76.47%) ตามลำดับ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ มีตาราง / แผนภูมิจำนวน 122 รายการ (81.88%)

ในการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์ตามประเภทสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีการอ้างอิงจำนวน 668 รายการ (83.50%) และ 29 รายการ (85.29%) ตามลำดับ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ทุกรายการ มีการอ้างอิง จำนวน 149 รายการ (100.00%)

สำหรับรูปแบบการอ้างอิงของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแต่ละประเภทที่มีการอ้างอิง จำนวน 286 รายการ (ตารางที่ 15) พบว่า รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสารทุกรายการ (149 และ 5 รายการ) มีการอ้างอิงแบบบรรณานุกรม ส่วนการอ้างอิงในหนังสือ พบว่าหนังสือที่มีการอ้างอิงแบบบรรณานุกรมและการอ้างอิงแบบรายการอ้างอิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 63 รายการ (47.73%) และ 62 รายการ (46.97%) ตามลำดับ ส่วนหนังสือจำนวนน้อยที่สุด มีการอ้างอิงแบบที่มีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง 7 รายการ (5.30%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ส่วนประกอบประกอบของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์

ประเภทสิ่งพิมพ์	หนังสือ		รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์		จุลสาร	
	(N= 800)		(N= 149)		(N= 34)	
ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีสารบัญ (N= 290)	136	17.00	149	100.00	5	14.71
ไม่มีสารบัญ (N= 693)	664	83.00	0	0.00	29	85.29
มีดรรชนี (N= 7)	7	0.88	0	0.00	0	0.00
ไม่มีดรรชนี (N= 976)	793	99.12	149	100.00	34	100.00
มีภาพประกอบ (N= 466)	400	50.00	38	25.50	28	82.35
ภาพสี (N= 412)	379	94.75	7	18.42	26	92.86
ภาพขาวดำ (N= 54)	21	5.25	31	81.58	2	7.14
ไม่มีภาพประกอบ (N= 517)	400	50.00	111	74.50	6	17.65
มีตาราง / แผนภูมิ (N= 169)	39	4.88	122	81.88	8	23.53
ไม่มีตาราง / แผนภูมิ (N= 814)	761	95.12	27	18.12	26	76.47
มีการอ้างอิง (N= 286)	132	16.50	149	100.00	5	14.71
บรรณานุกรม (N= 217)	63	47.73	149	100.00	5	100.00
รายการอ้างอิง (N= 62)	62	46.97	0	0.00	0	0.00
บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง (N= 7)	7	5.30	0	0.00	0	0.00
ไม่มีการอ้างอิง (N= 697)	668	83.50	0	0	29	85.29

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ ประกอบด้วย 3 ตาราง จำแนกเป็น การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 19) และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 20-21)

2.1 เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ได้จำแนกเป็นเนื้อหาอาชีพ กับ เนื้อหาจิตวิทยาและสังคม โดยสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ 1 รายการอาจมีเฉพาะเนื้อหาอาชีพ หรือเนื้อหา จิตวิทยาและสังคมเพียงเนื้อหาเดียว หรือมีเนื้อหาข้อมูลทั้ง 2 ประเภท

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาอาชีพมีจำนวน 875 รายการ (80.01%) ส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมมีจำนวน 512 รายการ (52.09%)

เมื่อพิจารณาสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาชีพจำนวน 875 รายการ ซึ่งได้จำแนก เนื้อหาออกเป็น 7 หัวข้อ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์มากที่สุดให้เนื้อหาอาชีพที่เป็นรายละเอียดของ งาน จำนวน 840 รายการ (96.00%) รองลงมาเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้เนื้อหาคุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่ อาชีพจำนวน 439 รายการ (50.17%) และเนื้อหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ จำนวน 161 รายการ (18.40%) ส่วนสิ่งพิมพ์น้อยที่สุดให้เนื้อหาการฝึกอบรมทางวิชาชีพจำนวน 41 รายการ (4.69%)

ในด้านสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคม จำนวน 512 รายการ ได้จำแนกเนื้อหาด้านนี้เป็น 4 หัวข้อ ผลการวิจัยพบว่าสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้เนื้อหาเทคนิค ในการก้าวเข้าสู่อาชีพ 297 รายการ (58.01%) รองลงมาคือเป็นเนื้อหาบุคลิกภาพที่จำเป็นของ ผู้ประกอบอาชีพจำนวน 212 รายการ (41.41%) และน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาแบบทดสอบความสนใจ และความถนัดทางอาชีพจำนวน 14 รายการ (2.73%)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตามประเภทสิ่งพิมพ์ ผลการ วิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพทุกประเภท คือ หนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และ จุลสาร ที่มีเนื้อหาอาชีพมีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคม โดยมีอัตราส่วนของ สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาชีพต่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคม ดังนี้ หนังสือ 694 : 443 รายการ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ 148 : 65 รายการ และจุลสาร 33 : 4 รายการ

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาอาชีพของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท พบว่า รายละเอียดของงานเป็นเนื้อหาอาชีพที่มีในสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด ดังนี้ หนังสือ จำนวน 670 รายการ (96.54%) รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ 139 รายการ (93.92%) และจุลสาร 31 รายการ (93.94%) เนื้อหาคุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพเป็นเนื้อหาที่มีในสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมา คือ หนังสือ จำนวน 312 รายการ (44.96%) และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวน 123 รายการ (83.11%) ส่วนจุลสารจำนวนรองลงมามีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ 8 รายการ (24.24%)

สำหรับเนื้อหาอาชีพที่มีในสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาการฝึกอบรมทางวิชาชีพ โดยมีจำนวนสิ่งพิมพ์ดังนี้ หนังสือ 38 รายการ (5.48%) รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ 2 รายการ (1.35%) และจุลสาร 1 รายการ (3.03%) สำหรับจุลสารนั้น เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทเดียวที่ไม่มีเนื้อหาอาชีพ 3 หัวข้อต่อไปนี้ คือ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน และข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า หัวข้อเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพเป็นเนื้อหาที่มีในหนังสือและรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนมากที่สุด 258 รายการ (58.24%) และ 38 รายการ (58.46%) ตามลำดับจำนวนรองลงมาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ 184 รายการ (41.53%) และ 27 รายการ (41.54%) ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่มีในหนังสือและ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนน้อยที่สุด คือแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ 12 รายการ (2.71%) และ 2 รายการ (3.08%) ตามลำดับ

ส่วนจุลสารมีเนื้อหาเทคนิคการปรับตัวในการทำงาน จำนวน 2 รายการ เนื้อหาบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ และเนื้อหาเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ เนื้อหาละ 1 รายการ เท่ากัน จุลสารเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทเดียวที่ไม่มีเนื้อหาที่เป็นแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เนื้อหาในสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ *

ประเภทสิ่งพิมพ์	หนังสือ (N= 800)		รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ (N= 149)		จุลสาร (N= 34)		รวม (N= 34)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาอาชีพ	694	86.75	148	99.33	33	97.06	875	89.01
รายละเอียดของงาน	670	96.54	139	93.92	31	93.94	840	96.00
คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ	312	44.96	123	83.11	4	12.12	439	50.17
ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ	128	18.44	33	22.30	0	0.00	161	18.40
แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน	91	13.11	26	17.57	0	0.00	117	13.37
กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ	112	16.14	27	18.24	8	24.24	147	16.80
ข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ	51	7.35	19	12.84	0	0.00	70	8.00
ข้อมูลด้านการฝึกอบรมทางวิชาชีพ	38	5.48	2	1.35	1	3.03	41	4.69

ตารางที่ 19 เนื้อหาในสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ (ต่อ) *

ประเภทสิ่งพิมพ์	หนังสือ (N= 800)		รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ (N= 149)		จุลสาร (N= 34)		รวม (N= 34)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหา								
เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม	443	55.38	65	43.62	4	11.76	512	52.09
บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ	184	41.53	27	41.54	1	25.00	212	41.41
แบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ	12	2.71	2	3.08	0	0.00	14	2.73
เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน	134	30.25	17	26.15	2	50.00	153	29.88
เทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ	258	58.24	38	58.46	1	25.00	297	58.01

* บันทึกได้มากกว่า 1 รายการ

2.2 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ได้จำแนกตารางการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 20) และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ (ตารางที่ 21)

2.2.1 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ในด้านการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ซึ่งจำแนกเป็น ความเรียง รายงาน และการสนทนาโต้ตอบ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ 852 รายการ (86.67%) นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง รองลงมาจำนวน 121 รายการ (12.31%) นำเสนอเนื้อหาแบบรายงาน และสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด 10 รายการ (1.02%) นำเสนอเนื้อหาแบบการสนทนาโต้ตอบ

การนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงสามารถจำแนกเป็น การนำเสนอแบบความเรียงทั่วไป และแบบความเรียงวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่มีการนำเสนอแบบความเรียงทั่วไป 692 รายการ (81.22%) และส่วนน้อยนำเสนอแบบความเรียงวิชาการ 160 รายการ (18.78%)

เมื่อเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ระบอบอาชีพ และสิ่งพิมพ์ไม่ระบอบอาชีพ ส่วนใหญ่ของสิ่งพิมพ์ทั้งสองกลุ่ม นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง และสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป มีจำนวนมากกว่า สิ่งพิมพ์ที่นำเสนอแบบความเรียงวิชาการ โดยมีอัตราส่วนสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป ต่อ สิ่งพิมพ์ที่นำเสนอแบบความเรียงวิชาการ ดังนี้ สิ่งพิมพ์ที่ระบอบอาชีพ 588 : 140 รายการ สิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบอบอาชีพ 104 : 20 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์	สิ่งพิมพ์	ระบอบอาชีพ (N= 858)		ไม่ระบอบอาชีพ (N= 125)		รวม (N= 983)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเรียง		728	84.85	124	99.20	852	86.67
ความเรียงทั่วไป		588	80.77	104	83.87	692	81.22
ความเรียงวิชาการ		140	19.23	20	16.13	160	18.78
รายงาน		120	13.99	1	0.80	121	12.31
การสนทนาโต้ตอบ		10	1.16	0	0.00	10	1.02

2.2.2 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์

ในด้านการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ตามประเภทสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่วนใหญ่ 790 รายการ (98.75%) และจุลสารทุกรายการ (34 รายการ) นำเสนอแบบความเรียง ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ 117 รายการ (78.52%) นำเสนอแบบรายงาน สำหรับการนำเสนอเนื้อหาแบบสนทนาได้ตอบเป็นการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือจำนวน 6 รายการ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวน 4 รายการ

เมื่อพิจารณาว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงว่าเป็นการนำเสนอแบบความเรียงทั่วไป หรือแบบความเรียงวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือและจุลสารส่วนใหญ่นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป โดยมีอัตราส่วนการนำเสนอแบบความเรียงทั่วไปต่อการนำเสนอแบบความเรียงวิชาการ ดังนี้ หนังสือ 663 : 127 รายการ และจุลสาร 29 : 5 รายการ

สำหรับการนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงของรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ พบว่า ทุกรายการ (28 รายการ) นำเสนอแบบความเรียงวิชาการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์

ประเภทสิ่งพิมพ์	หนังสือ		รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์		จุลสาร	
	(N= 800)		(N= 149)		(N= 34)	
การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเรียง	790	98.75	28	18.79	34	100
ความเรียงทั่วไป	663	83.92	0	0.00	29	85.29
ความเรียงวิชาการ	127	16.08	28	100	5	14.71
รายงาน	4	0.50	117	78.52	0	0.00
การสนทนาโต้ตอบ	6	0.75	4	2.69	0	0.00

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ และวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่าง ๆ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพไว้ให้บริการ

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1. สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เป็นหนังสือทั่วไป และไม่มีภาษาอังกฤษ
2. สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิต โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทต่างๆ เป็นประชากรรวมจำนวนทั้งสิ้น 983 รายการ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในแต่ละด้านเป็นดังนี้

1. การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ.2530-2549 ในด้านประเภทอาชีพ ผู้ผลิต ปีที่ผลิต ประเภทและส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

1.1 ขอบเขตเนื้อหาอาชีพและประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยด้านขอบเขตเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ประเภทอาชีพ และสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ มีดังนี้

1.1.1 ในด้านขอบเขตเนื้อหาอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 1)

ผลการวิจัยพบว่า จากสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนทั้งสิ้น 983 รายการ สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 858 รายการ (87.28%) ระบุประเภทอาชีพในสิ่งพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ส่วนน้อย 125 รายการ (12.72%) ไม่ระบุประเภทอาชีพ

สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำแนกเป็นสิ่งพิมพ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาอาชีพเดียว และครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ โดยสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 812 รายการ (94.64%) ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และสิ่งพิมพ์ส่วนน้อย 46 รายการ (5.36%) ครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ

การที่ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว อาจเนื่องมาจากสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่เขียนโดยบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญทั้งมีประสบการณ์เฉพาะอาชีพของตน ผู้เขียนจึงประสงค์ให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดของงานที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน มีเนื้อหาลึกซึ้ง ผู้อ่านได้รับประโยชน์ และได้รู้เรื่องอาชีพนั้นทุกแง่มุม

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับส่วนแรกของสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่กำหนดไว้ว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว

1.1.2 ประเภทอาชีพ

ในด้านประเภทอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 2) ผลการวิจัยพบว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่จำแนกประเภทอาชีพต่างๆ ออกเป็น 34 ประเภทอาชีพ จำนวนมากที่สุดเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ 131 รายการ (15.27%) รองลงมาให้ข้อมูลอาชีพผู้ประกอบการอาชีพสื่อมวลชน จำนวน 80 รายการ (9.32%) ข้อมูลอาชีพค้าขายจำนวน 79 รายการ (9.21%) ข้อมูลอาชีพผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมงอาชีพจำนวน 75 รายการ (8.74%) และข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพและการสาธารณสุขจำนวน 69 รายการ (8.04%)

ส่วนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนน้อยที่สุด 10 รายการเท่านั้น (1.17%) เป็นข้อมูลอาชีพเจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ และอาชีพผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่างพ.ศ.2530-2549 จำนวนมากที่สุดเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย

การที่ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ อาจเนื่องมาจากอาชีพนักธุรกิจเป็นอาชีพที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับวิชาชีพสาขาต่างๆ ครอบคลุมทั้งธุรกิจภายในประเทศและต่างประเทศ มีระบบการทำงานที่ชัดเจน อีกทั้งมีผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจประเภทต่างๆ หลายสาขา ทำให้มีสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจผลิตออกมาอย่างต่อเนื่อง และมีจำนวนมาก ส่วนสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพค้าขายมีจำนวนน้อยกว่าอาจเนื่องจากอาชีพค้าขายเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยทักษะ และประสบการณ์ส่วนบุคคลค่อนข้างสูง ผู้ประกอบอาชีพค้าขายมักปกปิด หรือสงวนเทคนิคการค้าขายไว้เฉพาะกลุ่ม ดังนั้นการผลิตสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพค้าขายจึงมีจำนวนไม่มากเท่ากับสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า สิ่งพิมพ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว จำนวน 812 รายการ (ตารางที่ 1) จำนวนมากที่สุด 111 รายการ (13.67%) ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ รองลงมาสิ่งพิมพ์จำนวน 67 รายการ (8.25%) ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง และสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 1 รายการ (0.12%) ให้ข้อมูลผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลายอาชีพจำนวน 46 รายการ พบว่าอาชีพของสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้ข้อมูลผู้ประกอบการค้าขาย 24 รายการ (52.17%) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการจำนวน 23 รายการ (50.00%) และสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 6 รายการ (13.04%) ให้ข้อมูลอาชีพนักโหราศาสตร์

การที่ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการค้าขายเป็นประเภทอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุดในสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลายอาชีพ อาจเนื่องมาจากการค้าขายเป็นอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มนอกเหนือจากงานประจำ เช่น การรับสินค้าปลีกไปขายต่อ หรือการขายของมือสอง จึงทำให้สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลายอาชีพต้องกล่าวถึงอาชีพค้าขายไว้ด้วย

1.1.3 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ในด้านสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ (ตารางที่ 3) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพจำนวน 858 รายการ (ตารางที่ 1) จำแนกได้เป็น 4 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มอื่นๆ โดยกลุ่มอาชีพที่มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดจำนวน 728 รายการ (84.84%) คือกลุ่มสังคมศาสตร์ รองลงมาคือกลุ่มวิทยาศาสตร์มีสิ่งพิมพ์จำนวน 335 รายการ (39.04%) น้อยที่สุดคือกลุ่มอื่นๆ มีสิ่งพิมพ์จำนวน 122 รายการ (14.22%)

การที่ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพในกลุ่มสังคมศาสตร์ อาจเนื่องมาจากอาชีพในกลุ่มสังคมศาสตร์เป็นอาชีพที่มีขอบเขตกว้าง มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาอื่นๆ

1.2 ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครอบคลุมผู้เขียนและหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

1.2.1 ในด้านผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 4) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ปรากฏชื่อผู้เขียนจำนวน 977 รายการ (99.39%) และส่วนใหญ่ของสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏชื่อผู้เขียนเป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ ในการระบุชื่อผู้เขียนสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ พบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน จำนวน 840 รายการ (85.98%) ส่วนน้อยใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียนจำนวน 137 รายการ (14.02%) โดยมีอัตราส่วนการใช้ชื่อบุคคลต่อการใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียนสิ่งพิมพ์ดังนี้ สิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพ 729: 123 รายการ สิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ 111: 14 รายการ

การที่สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียนอาจเป็นเพราะว่า ข้อมูลอาชีพในสิ่งพิมพ์มีบุคคลซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในอาชีพสาขาต่างๆ เป็นเจ้าของผลงาน การใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียนจึงแสดงถึงความน่าเชื่อถือในผลงานนั้นๆ

ผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียนสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร พรวิโรภาพ (2546) ที่พบว่า ผู้แต่งหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ส่วนใหญ่เป็นบุคคล มีสถานภาพเป็นผู้เขียนรวมทั้งงานวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุรณ์ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุดมีผู้แต่งเป็นบุคคล นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณวัฒน์ เนียมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน

1.2.2 ในด้านหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 5) ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ประกอบด้วยหน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน สถาบันการศึกษา สมาคมวิชาชีพ วิชาการ และหน่วยงานเอกชน สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิต จำนวน 977 รายการ (99.39%) โดยสำนักพิมพ์เอกชนผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมากที่สุด จำนวน 530 รายการ (54.25%) หน่วยงานราชการและสถาบัน การศึกษา ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมาใกล้เคียงกัน คือ 192 รายการ (19.65%) และ 191 รายการ (19.55%)

ตามลำดับ หน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 20 รายการ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า หน่วยงานทุกประเภทผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ โดยคิดเป็นอัตราส่วนการผลิตสิ่งพิมพ์ระบุอาชีพต่อสิ่งพิมพ์ไม่ระบุอาชีพของหน่วยงานแต่ละประเภทดังนี้ หน่วยงานราชการ 178: 14 รายการ สำนักพิมพ์เอกชน 437 :93 รายการ สถาบันการศึกษา 179:12 รายการ สมาคม มูลนิธิ 43: 1 รายการ และ หน่วยงานเอกชน 17 : 3 รายการ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักพิมพ์เอกชนมีวัตถุประสงค์ในการผลิตสิ่งพิมพ์เพื่อหวังผลกำไรจากการจำหน่าย จึงมักคำนึงถึงกลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย และการตลาด สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ จึงมีกลุ่มผู้อ่านชัดเจน สำนักพิมพ์เอกชนจำนวนมากจึงผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ดังผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่ามีสำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากถึง 240 แห่ง โดยสำนักพิมพ์เอกชนจำนวน 169 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการ และมีสำนักพิมพ์จำนวน 71 แห่งที่ผลิตตั้งแต่ 2-45 รายการ (ตารางที่ 7) จึงทำให้สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุดเป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน

ผลการวิจัยด้านหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุด ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์เพ็ญฉันทอภิชัย (2543) ที่พบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ ระหว่าง พ.ศ.2524-2543 จำนวนมากที่สุดจัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกธร พรวิริภาพ (2546) ที่พบว่า หนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545 ส่วนใหญ่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน รวมทั้งงานวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุด จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณวัฒน์ เนียมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยจำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่างพ.ศ.2530-2549 จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน

1.2.3 ในด้านการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานแต่ละประเภท มีผลการ วิจัยดังนี้ (ตารางที่ 6-10)

ก. หน่วยงานราชการ (ตารางที่ 6) หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีทั้งสิ้น 18 แห่ง โดยหน่วยงานราชการ 13 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-40 รายการ และหน่วยงานราชการอีก 5 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการเท่านั้น หน่วยงานราชการที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับ ดังนี้ กระทรวงแรงงาน (40 รายการ) กระทรวงศึกษาธิการ (31 รายการ) กระทรวงมหาดไทย (24 รายการ) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ สำนักนายกรัฐมนตรี ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนเท่ากัน (23 รายการ) และกระทรวงอุตสาหกรรม (15 รายการ)

ข. สำนักพิมพ์เอกชน (ตารางที่ 7) สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรวมทั้งสิ้น 240 แห่ง สำนักพิมพ์เอกชนจำนวน 71 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-45 รายการ และสำนักพิมพ์เอกชนจำนวน 169 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการเท่านั้น สำนักพิมพ์เอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับ คือ สำนักพิมพ์มติชน (45 รายการ) ซีเอ็ด ยูเคชั่น (30 รายการ) ดันอ้อ (24 รายการ) ดอกหญ้า (15 รายการ) โอเดียนสโตร์ (13 รายการ)

ค. สถาบันการศึกษา(ตารางที่ 8) สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรวมทั้งสิ้น 39 แห่ง โดยสถาบันการศึกษาจำนวน 19 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพตั้งแต่ 2-42 รายการ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ อีก 20 แห่ง ผลิตสิ่งพิมพ์แห่งละ 1 รายการเท่านั้น สถาบันการศึกษาที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (42 รายการ) มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ (29 รายการ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (21 รายการ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (18 รายการ) มหาวิทยาลัยมหิดล (11 รายการ)

ง. สมาคม มูลนิธิ (ตารางที่ 9) สมาคม มูลนิธิที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพรวมทั้งสิ้น 35 แห่ง โดยสมาคม มูลนิธิจำนวน 5 แห่งที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ตั้งแต่ 2-6 รายการ มีสมาคม มูลนิธิ อีก 30 แห่ง ที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการเท่านั้น สมาคม มูลนิธิ 1 แห่งที่ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 6 รายการ คือ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) สมาคม มูลนิธิอีก 4 แห่งผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 2 รายการเท่านั้น คือ กลุ่มรักเกษตร ร่วมด้วยช่วยกัน สถาบันพัฒนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และ สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

จ. หน่วยงานเอกชน (ตารางที่ 10) หน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีจำนวน 8 แห่ง มีหน่วยงานเอกชนอีก 6 แห่งที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแห่งละ 1 รายการ เท่ากันบริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต เป็นหน่วยงานเอกชนที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุด (11 รายการ) และบริษัทอิวแมนเฮอริเทจ ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนรองลงมา (3 รายการ)

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อสังเกตว่า หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ มากที่สุดของหน่วยงานราชการ (กรมแรงงาน) สำนักพิมพ์เอกชน (สำนักพิมพ์มติชน) และ สถาบันการศึกษา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ได้ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนใกล้เคียงกันระหว่าง 40-45 รายการ ซึ่งมีการผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 (20 ปี) ประมาณปีละ 2 รายการ

1.2.4 เมื่อเปรียบเทียบการใช้ชื่อผู้เขียนของสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานแต่ละประเภทผลิต (ตารางที่ 11) พบว่า สิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อบุคคลเป็นผู้เขียน จำนวนมากที่สุดผลิตโดย สำนักพิมพ์เอกชน 508 รายการ (60.91%) รองลงมาเป็นสถาบันการศึกษาจำนวน 179 รายการ (21.46%) สิ่งพิมพ์ที่ใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้เขียน จำนวนมากที่สุดผลิตโดยหน่วยงานราชการ 99 รายการ (72.26%) รองลงมาเป็นสำนักพิมพ์เอกชน 17 รายการ (12.41%)

1.3. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยด้านปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ และการผลิตสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานแต่ละประเภทในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

1.3.1 ในด้านปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 12) ซึ่งจำแนกเป็น 4 ช่วงเวลา ได้แก่ พ.ศ. 2530-2534 พ.ศ. 2535-2539 พ.ศ. 2540-2544 และ พ.ศ. 2545-2549 ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 353 รายการ (35.91%) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 รองลงมา จำนวน 265 รายการ (26.96%) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 และ 195 รายการ (19.84%) ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 และสิ่งพิมพ์น้อยที่สุดผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 จำนวน 170 รายการ (17.29%)

เมื่อเปรียบเทียบปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์ที่ระบอบอาชีพและสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบอบอาชีพ พบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 ประเภทผลิตระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 (303 และ 50 รายการ ตามลำดับ) และ รองลงมาผลิตระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 (236 และ 29 รายการ ตามลำดับ)

1.3.2 ในด้านปีที่พิมพ์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานแต่ละประเภท (ตารางที่ 13) ผลการวิจัยพบว่าหน่วยงาน 3 ประเภทคือ สำนักพิมพ์เอกชน สมาคมมูลนิธิ และ หน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุด ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 220, 22 และ 13 รายการ ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานราชการ ผลิตสิ่งพิมพ์มากที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 จำนวน 58 รายการ และสถาบันการศึกษา ผลิตสิ่งพิมพ์มากที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 จำนวน 69 รายการ

หน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน และหน่วยงานเอกชน ผลิตสิ่งพิมพ์ ข้อมูลอาชีพจำนวนน้อยที่สุดระหว่าง พ.ศ. 2530-2534 จำนวน 35, 89 และ 1 รายการ ตามลำดับ ส่วน สถาบันการศึกษาผลิตสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด ระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 จำนวน 33 รายการ และสมาคม มูลนิธิ ผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 7 รายการเท่ากัน ใน 2 ช่วงเวลา คือ ระหว่าง พ.ศ. 2535-2539 และระหว่าง พ.ศ. 2540-2544

1.4 ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยด้านประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ หน่วยงานผลิต และประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตในแต่ละช่วงปี ดังนี้

1.4.1 ในด้านประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 14) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุด 800 รายการ (81.38%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ รองลงมา จำนวน 149 รายการ (15.16%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์ จำนวนน้อยที่สุด 34 รายการ (3.46%) เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทจุลสาร

สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือที่ผลิตจำนวนมากที่สุด คือหนังสือ ทั่วไป 525 รายการ (65.63%) รองลงมาเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ 188 รายการ (23.50%) หนังสือแปล 84 รายการ (10.50%) และหนังสืออ้างอิงมีการผลิตจำนวนน้อยที่สุด 3 รายการ (0.37%) โดยเป็นหนังสือประเภทบรรณานุกรม นามานุกรม และพจนานุกรมประเภทละ 1 รายการ ส่วนหนังสือแปลนั้น ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไป จำนวน 75 รายการ (89.29%) และส่วนน้อยเป็นหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ จำนวน 9 รายการ (10.71%) สำหรับสิ่งพิมพ์ ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ จำนวน 123 รายการ (82.55%) และส่วนน้อยเป็นรายงานการวิจัย จำนวน 26 รายการ (17.45%)

เมื่อเปรียบเทียบสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทตามการระบอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่ระบอบอาชีพเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด 418 รายการ (61.56%) หนังสือคู่มือการ ประกอบอาชีพจำนวนรองลงมา 187 รายการ (27.54%) และหนังสือแปลทั้ง 3 รายการ เป็นหนังสือ ที่ระบอบอาชีพ ส่วนหนังสือที่ไม่ระบอบอาชีพเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุดเช่นเดียวกัน 107 รายการ (88.43%) และหนังสือแปลมีจำนวนรองลงมา 13 รายการ (10.74%) ส่วนรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ทุกรายการ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ระบอบอาชีพ ยกเว้นวิทยานิพนธ์เพียง 1 รายการที่ไม่ระบอบ อาชีพ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หนังสือทั่วไปเป็นหนังสือที่มุ่งให้เนื้อหาที่เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต นับเป็นความรู้ทั่วไปไม่ใช่วิชาการ หน่วยงานที่ผลิตต้องการผลิตออกมาจำหน่าย หรือเผยแพร่ให้กลุ่มผู้อ่านในวงกว้าง สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ทั่วไปเช่นเดียวกับสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย จึงมีการผลิตเป็นหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด

ผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่างพ.ศ.2530-2549 จำนวนมากที่สุด เป็นหนังสือทั่วไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 จำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของณวัฒน์ นิยมแสง (2548) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย จำนวนมากที่สุด เป็นหนังสือทั่วไป รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวรรณ ประริเทสโน (2549) ที่พบว่า หนังสือเพศศึกษาที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2520-2547 ส่วนใหญ่จัดพิมพ์เป็นหนังสือทั่วไป ทั้งนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gati and Yehuda (1989) ที่พบว่า สารนิเทศที่โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดเก็บเป็นหนังสือทั่วไปด้วยเช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ในส่วนที่กำหนดไว้ว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่างพ.ศ.2530-2549 จำนวนมากที่สุด คือ หนังสือทั่วไป

1.4.2 ในด้านประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่หน่วยงานที่ผลิต (ตารางที่ 15) พบว่า หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาและสมาคม มุลินิผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครบทั้งสามประเภทใหญ่ คือหนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร สำนักพิมพ์เอกชน ผลิตเพียงสองประเภทคือ หนังสือและรายงานการวิจัย โดยไม่ผลิตจุลสาร หน่วยงานเอกชนผลิตเฉพาะหนังสือเท่านั้น

สำหรับการผลิตหนังสือแต่ละประเภทนั้น ผลการวิจัยพบว่าหน่วยงาน 4 ประเภทคือหน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน สถาบันการศึกษา และสมาคม มุลินิ ผลิตหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด และผลิตหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพจำนวนรองลงมา แต่หน่วยงานเอกชนผลิตหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพจำนวนมากที่สุด และผลิตหนังสือทั่วไปจำนวนรองลงมา สำหรับหนังสือแปลนั้นหน่วยงานทุกประเภทได้ผลิตหนังสือแปลที่เป็นหนังสือทั่วไป ส่วนหนังสือแปลที่เป็นคู่มือการประกอบอาชีพนั้นมีหน่วยงาน 3 ประเภทที่ผลิต คือ หน่วยงานราชการ (1 รายการ) สำนักพิมพ์เอกชน (7 รายการ) และสถาบันการศึกษา (1 รายการ) สำหรับหนังสืออ้างอิง จำนวน 3 รายการเป็นผลผลิตของหน่วยงานราชการเท่านั้น

การที่ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานเอกชนผลิตหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพมากกว่าหนังสือทั่วไป ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เอกชน และสถาบันการศึกษา อาจเนื่องมาจาก หน่วยงานเอกชนมีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อให้ความรู้ในเรื่องการทำงานให้กับพนักงานในหน่วยงาน พร้อมกับใช้เป็นคู่มือประกอบการทำงานด้วย (Bezanson and Kellett, 2001)

สำหรับรายงานการวิจัยนั้นผลิตโดยหน่วยงาน 4 ประเภทคือ หน่วยงานราชการ (11 รายการ) สำนักพิมพ์เอกชน (1 รายการ) สถาบันการศึกษา (13 รายการ) และสมาคมมูลนิธิ (1 รายการ) โดยหน่วยงานเอกชนไม่ผลิตรายงานการวิจัย ส่วนวิทยานิพนธ์ผลิตโดยสถาบันการศึกษาเท่านั้น ผลการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตจุลสารพบว่า มีหน่วยงานเพียง 3 ประเภทที่ผลิตจุลสาร คือ หน่วยงานราชการ (28 รายการ) สถาบันการศึกษา (3 รายการ) และสมาคม มูลนิธิ (2 รายการ)

1.4.3 ในด้านประเภทสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตในแต่ละช่วงปี (ตารางที่ 16) ผลการวิจัยพบว่า ในทั้ง 4 ช่วงเวลา มีการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพครบทุกประเภท ยกเว้นระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 ไม่มีการผลิตหนังสือแปลที่เป็นคู่มือการประกอบอาชีพ และหนังสืออ้างอิง

สิ่งพิมพ์ที่ผลิตจำนวนมากที่สุดตรงกันทั้ง 4 ช่วงเวลา คือ หนังสือ และเป็นหนังสือทั่วไปมากกว่าหนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ และหนังสือแปล เช่นเดียวกับการผลิตวิทยานิพนธ์ที่มีจำนวนมากกว่ารายงานการวิจัย ส่วนจุลสารซึ่งผลิตจำนวนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับหนังสือและ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ มีการผลิตมากขึ้นและผลิตจำนวนที่ใกล้เคียงกันระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 (13 รายการ) และผลิตระหว่าง พ.ศ. 2540-2544 (14 รายการ)

1.5 ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยในด้านส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ และส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท เป็นดังนี้

1.5.1 ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 17) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ไม่มีส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพทั้ง 5 ส่วน คือ สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวน 693 รายการ (78.40%) ไม่มีสารบัญ จำนวน 976 รายการ (99.29%) ไม่มีครรชนี จำนวน 517 รายการ (52.59%) ไม่มีภาพประกอบ จำนวน 814 (82.81%) ไม่มีตาราง/แผนภูมิ และจำนวน 697 รายการ (70.91%) ไม่มีการอ้างอิง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสิ่งพิมพ์ที่ระบุ

อาชีพกับสิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพแล้ว พบว่าสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มไม่มีส่วนประกอบต่างๆ ดังกล่าวเช่นเดียวกัน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวนมากที่สุดเป็นหนังสือทั่วไป (ตารางที่ 14) ซึ่งเป็นหนังสือที่ให้ความรู้การประกอบอาชีพโดยผู้เขียนใช้ประสบการณ์ส่วนตัว หรือแสวงหาและสังสมข้อมูลจากการบอกเล่ามาเป็นข้อมูล การค้นคว้าจากหนังสือตำราจึงมีน้อยและแตกต่างจากตำราและหนังสือวิชาการสาขาต่างๆ สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีการอ้างอิงจึงมีน้อย สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ หรือจำนวนมากที่สุด จึงไม่มีการอ้างอิง

ผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวน 697 รายการ (70.91%) ไม่มีการอ้างอิงนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชราภรณ์ คู่สมบุญ (2546) ที่พบว่า หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำโดยสำนักงานหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543 ส่วนใหญ่ไม่มีการอ้างอิง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญทริกา กิ่งแก้ว (2545) ที่พบว่า ตำราที่สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยผลิต ส่วนใหญ่มีการอ้างอิง

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ในส่วนที่กำหนดไว้ว่าสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ.2530-2549 จำนวนมากที่สุดไม่มีการอ้างอิง

สำหรับผลการวิจัยด้านภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพนั้น พบว่าสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ 412 รายการ (88.41%) เป็นภาพประกอบสี และส่วนน้อย 54 รายการ (11.59%) เป็นภาพประกอบขาวดำ เมื่อเปรียบเทียบภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและไม่ระบุอาชีพพบว่า ภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่เป็นภาพสี

ในด้านรูปแบบการอ้างอิงที่สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพจำนวน 286 รายการใช้ในสิ่งพิมพ์นั้นผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 217 รายการ (75.87%) เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงแบบบรรณานุกรม รองลงมาจำนวน 62 รายการ (21.68%) มีการอ้างอิงแบบรายการอ้างอิง และสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุด 7 รายการ (2.45%) มีการอ้างอิงแบบที่มีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง

1.5.2 ในด้านส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท (ตารางที่ 18)
มีผลการวิจัยเป็นดังนี้

ในด้านสารบัญของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและประเภทจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีสารบัญ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ทุกรายการ มีสารบัญจำนวน 149 รายการ (100.00%)

ในด้านครรชนิของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือส่วนใหญ่ ไม่มีครรชนิ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสารทุกรายการ ไม่มีครรชนิ เช่นเดียวกัน

ในด้านภาพประกอบของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือ มีภาพประกอบกับไม่มีภาพประกอบในสิ่งพิมพ์จำนวน 400 รายการ เท่ากัน สิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ไม่มีภาพประกอบจำนวน 111 รายการ (74.50%) สำหรับจุลสารส่วนใหญ่ มีภาพประกอบ จำนวน 28 รายการ (82.35%) นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า หนังสือ และจุลสาร ส่วนใหญ่ มีภาพประกอบเป็นภาพสี ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ มีภาพประกอบขาวดำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์เป็นสิ่งพิมพ์ทางด้านวิชาการที่มีการนำเสนอในลักษณะรายงานและความเรียง จึงไม่เน้นรูปภาพ

ในด้านตาราง / แผนภูมิของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและประเภทจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีตาราง / แผนภูมิ ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ มีตาราง / แผนภูมิ

ในการอ้างอิงของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสือและประเภทจุลสารส่วนใหญ่ ไม่มีการอ้างอิง ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ทุกรายการ มีการอ้างอิง จำนวน 149 รายการ (100.00%) ผลการวิจัยในด้านรูปแบบการอ้างอิงของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแต่ละประเภทที่มีการอ้างอิงนั้น พบว่า รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และจุลสารทุกรายการ (149 และ 5 รายการ) มีการอ้างอิงแบบบรรณานุกรม ส่วนการอ้างอิงในหนังสือ พบว่าหนังสือที่มีการอ้างอิงแบบบรรณานุกรมและแบบรายการอ้างอิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน (63 และ 62 รายการ) ตามลำดับ ส่วนหนังสือจำนวนน้อยที่สุด มีการอ้างอิงแบบที่มีทั้งบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง (7 รายการ)

2. การวิเคราะห์เนื้อหา และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยด้านการวิเคราะห์เนื้อหา และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ประกอบด้วย เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

2.1 ผลการวิจัยในด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 19) พบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีเนื้อหาอาชีพมีจำนวน 875 รายการ (80.01%) ส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมมีจำนวน 512 รายการ (52.09%)

ผลการวิจัยสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาชีพซึ่งจำแนกเป็น 7 หัวข้อ พบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้เนื้อหารายละเอียดของงาน (840 รายการ) รองลงมาเป็นเรื่องคุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ (439 รายการ) และเนื้อหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ (161 รายการ) ส่วนสิ่งพิมพ์จำนวนน้อยที่สุดให้เนื้อหาการฝึกอบรมทางวิชาชีพจำนวน (41 รายการ)

การที่ผลการวิจัยพบว่าเนื้อหาอาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีจำนวนมากที่สุดและรองลงมาคือเนื้อหารายละเอียดของงานและคุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพนั้น อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหารายละเอียดของงาน เป็นเนื้อหาที่ครอบคลุมโครงสร้างของอาชีพ หน้าที่และลักษณะงานที่รับผิดชอบ สภาพแวดล้อมของงาน รายได้และสวัสดิการ กฎ ระเบียบและข้อปฏิบัติในการทำงาน ข้อดีและข้อเสียของงาน (ทิพสุธา ชันษา, 2548: 10) ซึ่งนับเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการทำงานที่จำเป็นต้องรู้ เพื่อประกอบการเลือกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ ส่วนคุณสมบัติที่จำเป็นในการก้าวเข้าสู่อาชีพ เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงคุณสมบัติหรือความสามารถที่หน่วยงานต้องการ ทั้งที่เป็นคุณสมบัติส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ สัญชาติ ส่วนสูง น้ำหนัก เป็นต้น คุณสมบัติที่ได้รับจากการศึกษาอบรมและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถพิเศษ เช่น ความสามารถพิเศษทางภาษาต่างประเทศ ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ในการใช้โปรแกรมพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น

ผลการวิจัยสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมซึ่งได้จำแนกเนื้อหาครั้งนี้เป็น 4 หัวข้อ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดให้เนื้อหาเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ (297 รายการ) รองลงมาคือเป็นเนื้อหาบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพจำนวน (212 รายการ) และจำนวนน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพจำนวน (14 รายการ)

การที่ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพมีจำนวนมากที่สุด เนื่องจากในปัจจุบันมีการแข่งขันในการหางานทำสูง เพราะผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสายวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น มีผู้ต่งงานมากขึ้นด้วยเช่นกัน อีกทั้งการมีค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้ผู้ที่มิ้งานทำต้องหางานที่มีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม จึงต้องมองหาวิธีการและเทคนิคที่จะให้มิ้งานทำมากที่สุด (ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา, 2542)

ในด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภท ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพทุกประเภท คือ หนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสาร ที่มีเนื้อหาอาชีพมีจำนวนมากว่าสิ่งพิมพ์ที่ให้เนื้อหาจิตวิทยาและสังคม โดยมีอัตราส่วนของสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาชีพต่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาจิตวิทยาและสังคม ดังนี้ หนังสือ 694 : 443 รายการ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ 148 : 65 รายการ และจุลสาร 33 : 4 รายการ

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท พบว่า รายละเอียดของงานเป็นเนื้อหาอาชีพที่มีในหนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสารจำนวนมากที่สุด เนื้อหาคณะสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพเป็นเนื้อหาที่มีในสิ่งพิมพ์จำนวนรองลงมา คือ หนังสือ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ส่วนจุลสารจำนวนรองลงมามีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ

สำหรับเนื้อหาอาชีพที่มีในสิ่งพิมพ์ทุกประเภทจำนวนน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาการฝึกอบรมทางวิชาชีพ จุลสารสิ่งพิมพ์ประเภทเดียวที่ไม่มีเนื้อหาอาชีพ 3 หัวข้อต่อไปนี้ คือ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน และข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาจิตวิทยาและสังคมของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า หัวข้อเทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพเป็นเนื้อหาที่มีในหนังสือ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนมากที่สุด (258 และ 38 รายการ ตามลำดับ) จำนวนรองลงมาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ (184 และ 27 รายการ ตามลำดับ) ส่วนเนื้อหาที่มีในหนังสือ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ จำนวนน้อยที่สุด คือแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ (12 และ 2 รายการ ตามลำดับ) และจุลสารเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทเดียวที่ไม่มีเนื้อหาที่เป็นแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ

2.2 การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผลการวิจัยในด้านการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ และการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพแต่ละประเภท เป็นดังนี้

2.2.1 ในด้านการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ (ตารางที่ 20)

ซึ่งได้จำแนกเป็นความเรียง รายงาน และการสนทนาได้ตอบนั้น ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ 852 รายการ (86.67%) นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง รองลงมาจำนวน 121 รายการ

(12.31%) นำเสนอเนื้อหาแบบรายงาน และสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด 10 รายการ (1.02%) นำเสนอเนื้อหาแบบการสนทนาโต้ตอบ

นอกจากนี้ผลการวิจัยด้านการนำเสนอเนื้อหาสิ่งพิมพ์แบบความเรียง ยังพบว่า สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป 692 รายการ (81.22%) และส่วนน้อยนำเสนอแบบความเรียงวิชาการ 160 รายการ (18.78%) โดยที่ทั้งสิ่งพิมพ์ที่ระบุอาชีพและสิ่งพิมพ์ไม่ระบุอาชีพ ส่วนใหญ่นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงทั่วไปมากกว่าความเรียงวิชาการ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ในส่วนที่กำหนดไว้ว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง

2.2.2 ในด้านการนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท (ตารางที่ 21)

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่วนใหญ่ 790 รายการ (98.75%) และจุลสารทุกรายการ (34 รายการ) นำเสนอแบบความเรียง ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ 117 รายการ (78.52%) นำเสนอแบบรายงาน ส่วนการนำเสนอเนื้อหาแบบสนทนาโต้ตอบเป็นการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือจำนวน 6 รายการ และรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวน 4 รายการ

เมื่อพิจารณาว่าหนังสือ รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ และจุลสารที่นำเสนอเนื้อหาแบบความเรียงนั้น ได้นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป หรือแบบความเรียงวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือและจุลสารส่วนใหญ่นำเสนอแบบความเรียงทั่วไป (663 และ 29 รายการ ตามลำดับ) ส่วนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่นำเสนอแบบความเรียง พบว่า ทุกรายการ (28 รายการ) นำเสนอแบบความเรียงวิชาการ

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐาน 2 ข้อที่ได้ทดสอบไปดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มีทั้งที่สอดคล้องกับสมมติฐาน และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นหนังสือทั่วไป และไม่มีการอ้างอิง

สมมติฐานข้อ 2 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว และนำเสนอเนื้อหาแบบความเรียง

ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวนมากที่สุด เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตระหว่าง พ.ศ. 2530-2549 จำนวนมากที่สุด เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลอาชีพนักธุรกิจ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศในการจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ และเสนอแนะหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ เพื่อให้มีการผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ

1. ควรจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพให้ครอบคลุมประเภทอาชีพต่างๆ ให้มากที่สุดเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพของผู้ใช้ห้องสมุด
2. ควรจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับผู้ใช้ให้ครอบคลุมทุกประเภท โดยเฉพาะจุลสารอาชีพ เพราะจุลสารเป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก ไม่ต้องใช้เวลาอ่านมาก มีข้อมูลเฉพาะอาชีพที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายและจบภายในเล่ม
3. ควรติดตามการผลิตและติดต่อขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนอย่างต่อเนื่อง
4. ควรจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ทันสมัย เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพใหม่ๆ จะเป็นที่ต้องการของผู้ใช้ และสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ล้าสมัยจะไม่ใช่ประโยชน์ต่อผู้ใช้ต่อไป
5. ควรจัดนิทรรศการสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเป็นครั้งคราว เพื่อแนะนำผู้ใช้และเชิญชวนให้มีการใช้
6. ควรจัดแยกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเป็นสิ่งพิมพ์พิเศษเพื่อสะดวกในการใช้
7. ควรรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่มีไว้ให้บริการ หรืออาจเป็นรายชื่อสิ่งพิมพ์รายการใหม่ๆ และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของห้องสมุด

8. ควรใช้บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เป็นแนวทางในการจัดหาสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเข้าห้องสมุด และให้บริการแก่ผู้ใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่ผลิต

1. หน่วยงานราชการควรผลิตจุลสารทางอาชีพให้มากขึ้นกว่าเดิม และให้ครอบคลุมประเภทอาชีพต่าง ๆ เพื่อแจกเป็นอภินันทนาการ
2. หน่วยงานเอกชนควรประชาสัมพันธ์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตเพื่อห้องสมุดสามารถติดต่อขอรับบริจาค
3. สถาบันการศึกษาควรผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพเพิ่มขึ้น เพราะนิสิตนักศึกษาควรได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ
4. หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ ควรผลิตสิ่งพิมพ์ให้มีเนื้อหาครอบคลุมข้อมูลความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน ข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ และแบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ
5. สมาคมวิชาชีพควรผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพในแต่ละสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในวงวิชาชีพ และเป็นการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
6. ควรผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพประเภทหนังสืออ้างอิง โดยเฉพาะนามานุกรมผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพต่างๆ รวมทั้งควรผลิตพจนานุกรมอาชีพเพิ่มขึ้น แล้วเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน
7. ควรผลิตสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ให้ข้อมูลอาชีพเจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ อาชีพผู้ทำงานประจำบ้าน อาคาร อาชีพนักโหราศาสตร์ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพช่างตัดผม ช่างเสริมสวย เพิ่มขึ้น

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การผลิตและเผยแพร่สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานราชการไทย
2. การจัดและให้บริการสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
3. การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกร พรวิริภาพ. "การวิเคราะห์หนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับสุขภาพทางเลือกที่จัดพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2526-2545." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- กรมการจัดหางาน. การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย). กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2538.
- กรมการจัดหางาน. กองแผนงานและสารสนเทศ. รายงานการวิจัยภาวะการมีงานทำและการว่างงาน. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2540.
- กรมการจัดหางาน. กองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน. โครงการมีงานทำนำชุมชนเข้มแข็ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน กรมการจัดหางาน, 2550.
- กรมการจัดหางาน. กองส่งเสริมการมีงานทำ. โครงสร้างมาตรฐานอาชีพ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.vgnew-epd.com/standard/tsco/index.asp> 2547.
- ขวัญแก้ว วัชโรทัย. การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2549.
- จันทร์เพ็ญ นันทอภิชัย. "การวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524-2543." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. "การบริหารทรัพยากรมนุษย์." [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.geocities.com/terdtoon_nida4/tape620_jindaluk090345.doc 2545.
- ฉวีวรรณ ประริเทสาโน. "การวิเคราะห์หนังสือเพศศึกษาที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2520-2547." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ชนิกา ไทยรุ่งโรจน์. ศักยภาพในการบริการของศูนย์ข้อมูลอาชีพกรมการจัดหางาน. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2546.
- ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา. ประชากรศาสตร์: การศึกษาเกี่ยวกับแรงงาน. เชียงใหม่: ภาสคติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

- ชูรัตน์ ยามสุข. ความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบการแนะแนวอาชีพของกรมการ
จัดหางาน. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2546.
- ฉวีวัฒน์ นิยมแสง. "การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- คำรอง ฐานดี. สังคมวิทยาอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2546.
- ทิพสุธา ชันษา. "การแสวงหาและการใช้สารสนเทศทางอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญา
ตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2548.
- ธัญญา ผลอนันต์. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล: แนวทางสร้างความพึงพอใจแก่พนักงาน.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทอินโนกราฟฟิกส์จำกัด, 2547.
- ชเนศ เวศร์ ภาดา. "หนังสือสู่ความเป็นนิคส์." ธุรกิจหนังสือ 1: 33-36.
- ธงชัย กัณทานนท์. "ตำราวิชาการอาชีวศึกษาเชื่อมวิชาชีพสู่โรงงาน." ใน หนังสือที่ระลึก
ครบรอบ 30 ปี สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2545.
- นภัทร วิทยทอง. การใช้รหัสอาชีพและรหัสอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: กองแผนงานและ
สารสนเทศกรมการจัดหางาน, 2546.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2541.
- บุญทริกา กิ่งแก้ว. "การวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์, 2540.
- ปัญญา แสนพินนา. การใช้ประโยชน์จากศูนย์ข้อมูลอาชีพของกรมการจัดหางานเกี่ยวกับ
ข้อมูลการประกอบอาชีพอิสระสำหรับเจ้าหน้าที่แนะแนวอาชีพและประชาชน
ทั่วไป. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2545.
- เปลื้อง ณ นคร. ภาษาวรรณนา. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวพองจำกัด, 2540.
- พนม ลีมอารีย์. "แนวทางการหางานทำสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา." วารสาร
แนะแนว 26,137 (2533): 7-15.
- พยอม ยวสุต. "การอ้างอิง." [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://lib.kru.ac.th/payom/doc8-1.html> 2550

- พลิน แดงจวง. การเข้าสู่ตลาดแรงงานไทย. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2549.
- พัชราภรณ์ คู่สมบุญ. "การวิเคราะห์หนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่จัดทำโดยสำนักงาน หอสมุดรัฐสภาอเมริกันประจำกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2541-2543." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- พะยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครู สวนคูสิต, 2534.
- ภัญฉิลา วิศาลสวัสดิ์. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2548.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคนเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตและบริการ ของประเทศไทย พ.ศ.2546-2549. นครปฐม: คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร- ศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- มานิตย์ จุมปา. คู่มือศึกษาวิชากฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546.
- วิจิตร ตันตสุทธิ. การศึกษางาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2539.
- ศุภวรรณ คำสุวรรณ. การผลิตสื่อด้านการแนะแนวอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2548.
- สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. รายงานประจำปี 2549 สถาบันส่งเสริมการ จัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.). กรุงเทพฯ: บริษัทไซเบอร์เพรสจำกัด, 2549.
- สมหวัง พิทยานุวัฒน์. "แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาและสังคม." ใน บทความคิด 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สายชล อภินิชฐวงศ์. ข้อมูลเพื่อการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2546.
- สุภาภรณ์ จันทวานิช. การจัดช่วงชั้นทางสังคม: เกียรติภูมิอาชีพต่างๆ ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือเล่ม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุภาภรณ์ จันทวานิช. "Treiman Scale." [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thaiedresearch.org/article/detail.php?id=69> 2547.
- สุภาพ รุ่งเจริญ. ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2548.

- สุวรรณย์ ดวงตา. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์งานกรมการจัดหางาน. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน. 2550.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ : กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- อัญชลี สินธุพันธ์. โครงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพประเทศไทยปี 2546. กรุงเทพฯ: กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน, 2546.
- อนุสิทธิ์ ตั้งคณาณุกุลชัย. "การรับข่าวสารเพื่อหางานทำของบัณฑิตปี 2532 สาขา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ. ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เอิบ เขียวรื่นรมณ์. คู่มือปฏิบัติการสำรวจคืน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

ภาษาอังกฤษ

- Bezanson, Lynne., and Kellett, Ralph. "Integrating career information and guidance services at a local level." In Information Guidance Counselling. Canada: Canada Career Development Foundation, 2001.
- Gati, Itamar. and Tikotzki, Yehuda. "Strategies for collection and Processing of Occupation Information in Making Career Decisions." Journal of Counselling Phychology, 36,3 (1989): 430-439 .
- International Labour Organization. Updating the International Standard Classification of Occupations. Newyork: International Labour Organization, 2008.
- Isaacson, Lee, E. and Brown, Duane. Career Information, career counseling, and career development. Boston: Allyn & Bacon, 1993.

Millar, Rob., and Shevlin, Mark. "Predicting career information-seeking behavior of school pupils using the theory of planned behavior" Journal of Vocational Behavior, 62,1 (2003): 26-42.

Oakes, Lester. "The New Zealand policy framework for career information and guidance." [online]. Available from: www.ccdf.ca/ccdf2/making_waves/chapters/chapter17.pdf 2003.

"The Pros and cons of career information." In Career Compass [online]. Available from: http://www.paworkstats.state.pa.us/carguide/rg_ed_N_05-06.pdf 2005.

Tricot, Andre. "Improving occupational Information" [online]. Available from: <http://www.oecd.org/dataoecd/59/26/2485392.pdf> 2002

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ผู้แต่ง.....หน่วยงาน.....

ชื่อสิ่งพิมพ์.....ครั้งที่พิมพ์.....

สถานที่พิมพ์.....สำนักพิมพ์.....ปีที่พิมพ์.....

จำนวนหน้า.....ISBN.....

1. ประเภทอาชีพและขอบเขตเนื้อหาอาชีพของสิ่งพิมพ์

1.1 ประเภทอาชีพ

() ไม่ระบุอาชีพ

() ระบุอาชีพ {เลือกบันทึกได้มากกว่า 1 อาชีพ }

[] 1. นักวิทยาศาสตร์	[] 2. นักเทคโนโลยี นักคอมพิวเตอร์
[] 3. นักวางแผนการผลิตอุตสาหกรรม	[] 4. วิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร
[] 5. ช่างเทคนิค	[] 6. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง
[] 7. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ
และการสาธารณสุข	[] 8. แพทย์แผนโบราณ
[] 9. นักอักษรศาสตร์ นักแปล ล่าม	[] 10. นักประพันธ์
[] 11. นักออกแบบ ช่างศิลปกรรม	[] 12. นักแสดง นักดนตรี
[] 13. ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์	[] 14. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์
[] 15. นักธุรกิจ	[] 16. นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์
การเงิน การธนาคาร
[] 17. นักสังคมศาสตร์	[] 18. นักรัฐศาสตร์
[] 19. นักกฎหมาย	[] 20. นักอาชีวศึกษาและทันตวิทยา
[] 21. นักโหราศาสตร์	[] 22. นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา
[] 23. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฝึกอบรม	[] 24. ผู้ประกอบวิชาชีพสารนิเทศ
[] 25. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน	[] 26. ผู้ประกอบอาชีพการขนส่ง
และคมนาคม
[] 27. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และโรงแรม	[] 28. ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย
[] 29. ทหาร ตำรวจ	[] 30. เจ้าหน้าที่ประสานงาน เลขานุการ

- [] 31. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย
 [] 32. ผู้ประกอบอาหาร
 [] 33. ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป
 [] 34. ผู้ทำงานประจำบ้าน อาการ

1.2 ขอบเขตเนื้อหาอาชีพ

- () ครอบคลุมเนื้อหาเพียงอาชีพเดียว
 () ครอบคลุมเนื้อหาหลายอาชีพ
- { } กลุ่มวิทยาศาสตร์ ประเภทอาชีพ 1-8
 { } กลุ่มมนุษยศาสตร์ ประเภทอาชีพ 9-12
 { } กลุ่มสังคมศาสตร์ ประเภทอาชีพ 13-29
 { } กลุ่มอื่นๆ ประเภทอาชีพ 30-34

2. ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์

- 2.1 ผู้เขียน () บุคคล
 () สถาบัน () ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน

2.2 หน่วยงานที่ผลิต

- () หน่วยงานราชการ () สมาคม มูลนิธิ
 () สำนักพิมพ์เอกชน () หน่วยงานเอกชน
 () สถาบันการศึกษา () ไม่ปรากฏชื่อหน่วยงานที่ผลิต

3. ปีที่ผลิตสิ่งพิมพ์

- () พ.ศ. 2530-2534 () พ.ศ. 2535-2539
 () พ.ศ. 2540-2544 () พ.ศ. 2545-2549

4. ประเภทของสิ่งพิมพ์

- () หนังสือ
 [] หนังสือทั่วไป
 [] หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ
 [] หนังสืออ้างอิง
 [] หนังสือแปล
 { } หนังสือทั่วไป
 { } หนังสือคู่มือการประกอบอาชีพ
- () รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์
 [] รายงานการวิจัย [] วิทยานิพนธ์
- () จุลสาร

5. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์

- 5.1 สารบัญ () มี () ไม่มี
- 5.2 วรรชนี () มี () ไม่มี
- 5.3 ภาพประกอบ () มี () ไม่มี
- [] ภาพสี
- [] ภาพขาวดำ
- 5.4 ตาราง / แผนภูมิ () มี () ไม่มี
- 5.5 การอ้างอิง () มี () ไม่มี
- [] บรรณานุกรม
- [] รายการอ้างอิง
- [] บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง

6. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ {เลือกบันทึกได้มากกว่า 1 ข้อ }

- () เนื้อหาด้านอาชีพ
- [] รายละเอียดของงาน
- [] คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ
- [] ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ
- [] แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน
- [] กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ
- [] ข้อมูลด้านการศึกษาของอาชีพ
- [] ข้อมูลด้านการฝึกอบรมทางวิชาชีพ
- () เนื้อหาด้านจิตวิทยาและสังคม
- [] บุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้ประกอบอาชีพ
- [] แบบทดสอบความสนใจและความถนัดทางอาชีพ
- [] เทคนิคการปรับตัวในการทำงาน
- [] เทคนิคในการก้าวเข้าสู่อาชีพ

7. การนำเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์

- () ความเรียง [] ความเรียงทั่วไป [] ความเรียงวิชาการ
- () รายงาน
- () การสนทนาโต้ตอบ

ภาคผนวก ข

บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ข้อมูลอาชีพ

ชุดที่ 1 สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาชีพเดียว

1. นักวิทยาศาสตร์

กรมประมง. คู่มือการจัดตั้งห้องปฏิบัติการวิเคราะห์คุณภาพสัตว์น้ำ. กรุงเทพฯ: กองควบคุมตรวจสอบผลิตภัณฑ์และการแปรรูปสัตว์น้ำ กรมประมง, 2540.

คณะกรรมการประสานงานด้านธรณีวิทยา. สถานภาพของนักธรณีวิทยา: ปัญหาการว่างงานและแนวทางแก้ไข. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

ควินตัน, แอนสัน. อาชีพนักเทคนิคห้องปฏิบัติการ. แปลโดย สุปราณี ผลชีวิน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538.

พรรณีภา วีระจินดาชล. คู่มือความรู้พื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2547.

พีรภิกษุ คมสัน. น้อยากวิจัย: สำหรับเด็กไทยที่อยากเป็นนักวิทยาศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2548.

เมดาวาร์, พีบี. เพื่อนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่. แปลโดย พงษ์จันทร์ จันทยศ.

กรุงเทพฯ: คบไฟ, 2536.

อนงค์ จีระโสทธิกุล. "การศึกษาความต้องการนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การอาหารในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร." เชียงใหม่:

มหาวิทยาลัยพายัพ, 2540.

อัญราพร แปลนนาค. "รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวโน้มความต้องการบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ในระดับบัณฑิตศึกษา จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์."

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

2. นักเทคโนโลยี นักคอมพิวเตอร์

กรมแรงงาน. "พนักงานควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์." กรุงเทพฯ: กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน, 2534.

ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. "สมรรถภาพของนักเทคโนโลยีการศึกษา."

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี, 2543.

ครรชิต มาลัยวงศ์. หนทางสู่อาชีพนักคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2535.

ชนวัฒน์ ศรีสอาน. หนทางสู่ความเป็นเลิศของนักคอมพิวเตอร์มืออาชีพ.
กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2542.

ดารา รัชนี้วัต. "คุณสมบัติของนักเทคโนโลยีการศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการ."

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการศึกษาความ
ต้องการกำลังคนในสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของทบวง
มหาวิทยาลัย วันที่ 21 มกราคม 2536 ณ ห้องประชุมศูนย์สารสนเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.

ทรงศักดิ์ แก้วอ่อน. หนังสือหมวดวิชาชีพจริยธรรมในอาชีพคอมพิวเตอร์.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2549.

นพมาศ พันธุ์มณี. เส้นทางสู่...Web master. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า 2000, 2546.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. แนวทางการประกอบอาชีพของนักเทคโนโลยี
ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530

ยาใจ สิงห์มณีฉาย. "การวิเคราะห์องค์ประกอบของความรู้ ความสามารถ และ
บุคลิกภาพของนักวิเคราะห์ระบบและ นักเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์
ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ." วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

วราภรณ์ สีนถาวร. "การศึกษาจรรยาบรรณของนักเทคโนโลยีการศึกษา."

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

วาทิ ปรียพงศ์. เส้นทางสู่นักประดิษฐ์หุ่นยนต์. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริม
เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2547.

วุฒิพล คล้ายทิพย์. คู่มือการปฏิบัติงาน นักวิชาการคอมพิวเตอร์ฝ่ายระบบเครือข่าย
และบริการอินเทอร์เน็ต ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2548.

อุมาวดี สิงห์หวานนท์. ถ้าคุณอยากจะเป็น...WebM@STER. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น, 2543.

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. เตรียมตัวก่อนเป็นโปรแกรมเมอร์และนักวิเคราะห์ระบบ.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.

3. นักวางแผนการผลิตอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. คู่มือการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมฟอกหนัง.
กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม โรงงาน กรมโรงงาน-
อุตสาหกรรม, 2540.

กิตติ โพธิ์เย็น. "บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
ในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวละลายอินทรีย์
ในอุตสาหกรรมฟอกหนัง และผลิตเครื่องหนัง." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

กำพล บุญยง. คู่มือการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน (สำหรับเจ้าหน้าที่
ตรวจแรงงาน). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กองตรวจความปลอดภัย
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคม, 2538.

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. หนังสือคู่มือเทคโนโลยีสะอาด อุตสาหกรรม
เหล็กและเหล็กกล้า. กรุงเทพฯ: สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2543.

อภิชาติ หวังก่อศรีสุข. "บทบาทการดำเนินกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, 2544.

อุสา สุทธิศาสตร์. "รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจความต้องการนักจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์การในหน่วยงานภาคเอกชน." กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2541.

4. วิศวกร สถาปนิก และมัณฑนากร

กรมการจัดหางาน. "วิศวกรคอมพิวเตอร์." กรุงเทพฯ : กองวิชาการและวางแผน
กรมการจัดหางาน, 2534.

กษวรรณ ขจรเสรี. "รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการ และทัศนคติของสถาน
ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ที่มีต่อบัณฑิตทางวิศวกรรมศาสตร์และ
เทคโนโลยี." กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2534.

- กิตติ อินทรานนท์. วิศวกรรมความปลอดภัย : พื้นฐานของวิศวกร. กรุงเทพฯ : สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2538.
- "คู่มือตกแต่ง ... : คู่มือมัณฑนากร สถาปนิกและผู้รับเหมา." กรุงเทพฯ : เดอะมีเดีย มาร์ท, 2533.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาปนิก : อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ พลตรีประเสริฐ บัวบุศย์. กรุงเทพฯ : ศูนย์ออกนฤมิตศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- เดวิด, นิคสัน. คู่มือผู้จัดการปฏิบัติงานบริหารและงานประมุล. แปลโดย กฤตตานน พงฉินชา. กรุงเทพฯ : Good Morning, 2547
- ทีมงานวารสารเทคนิค. คู่มือประเมินราคางานวิศวกรรม 2530. กรุงเทพฯ : เอ็ม แอนด์ อี, 2530.
- ทีมงานวารสารเทคนิค. คู่มือวิศวกรไฟฟ้า. กรุงเทพฯ : เอ็ม แอนด์ อี, 2530.
- ทีมงานวารสารเทคนิค. คู่มือวิศวกรเครื่องกล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็ม แอนด์ อี, 2533.
- ชนะชัย มีผดุง. คำอธิบายหลักเกณฑ์การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ.2508. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี, 2538
- บริษัทเอนเนอร์ยีเอนยีเนียร์จิง จำกัด. คู่มือวิศวกรโยธา. กรุงเทพฯ : บริษัทเอนเนอร์ยีเอนยีเนียร์จิง จำกัด, 2536.
- พระวิณ ชารประสิทธิ์. "การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสำหรับสถาปนิกไทย : สู่แนวทางการตอบสนอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- พิชัย บุญญทัง. สถาปนิกหญิง : Women Architects. กรุงเทพฯ : เฟอร์เมทสยาม, 2546.
- มาลินี ศรีสุวรรณ. หลักปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.
- รัชช ชมภูนิช. รู้จัก ... สถาปนิก. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2549.
- ลือชัย ทองนิล. คู่มือวิศวกรไฟฟ้า. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2546.
- วิทยาลัยมหานคร. เปิดโลกวิศวกร. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยมหานคร, 2535.

วิสูตร จิระคำแข็ง. ผู้ประมาณการก่อสร้าง : สำหรับวิศวกร, สถาปนิกและ
ผู้เกี่ยวข้องในงานก่อสร้าง. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต,
2540.

สภาวิศวกร. คู่มือคู่มือวิศวกร : กฎหมาย จรรยาบรรณ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย
ทักษะ. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการอบรมและทดสอบความพร้อม
ในการประกอบวิชาชีพ สภาวิศวกร, 2544.

อนุชา ตั้งศรีวิริยะกุล. สถาปนิก...กับ (เรื่องน่ารู้ของ)...สถาปนิก. กรุงเทพฯ:
สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2549.

อุทัย มั่นวงศ์. "สมรรถนะที่พึงประสงค์ ของวิศวกรไฟฟ้า ตามความต้องการของ
สถานประกอบการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2545.

5. ช่างเทคนิค

กมล วุฒิสวัสดิ์. "รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวโน้มความต้องการแรงงาน
ช่างเทคนิค ด้านอุตสาหกรรม สาขานำทีมผลกระทบต่อการจัดการเรียน
การสอนของวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล."
กรุงเทพฯ: กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา, 2534.

กรมชลประทาน. คู่มือการปฏิบัติงานก่อสร้าง. กรุงเทพฯ : คณะทำงานเกี่ยวกับการ
พัฒนาวิศวกรรมของศูนย์วิศวกรรมกรมชลประทาน กรมชลประทาน,
2533.

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. หลักสูตรการฝึกช่างฝึกหัด : ฝ่ายช่างก่อสร้าง. กรุงเทพฯ:
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน , 2536.

กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างซ่อมรองเท้า." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐาน
แรงงาน กรมแรงงาน, 2531

กรมแรงงาน. "ช่างก่ออิฐ." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและ
ทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างเคาะตัวถังรถยนต์." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน
และทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างฉาบปูน." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและ
ทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างเชื่อมไฟฟ้า." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างท่อและสุขภัณฑ์." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างไฟฟ้าในรถยนต์." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างโลหะแผ่น." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างสีรถยนต์." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน , 2533.

กรมแรงงาน. "ช่างเทคนิคโทรคมนาคม." กรุงเทพฯ: กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน, 2534.

กรมแรงงาน. "ช่างทำมุ้งลวด." กรุงเทพฯ: กองวิชาการและวางแผน. กรมแรงงาน, 2534.

กิตติพงษ์ เนียมนัด. "ความคิดเห็นของวิศวกรไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อผู้จบการศึกษา สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2546." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2548.

จรินทร์ มิลินทสุด. "สมรรถภาพทางวิชาชีพของช่างเทคนิค สาขาอิเล็กทรอนิกส์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536.

ชาญชัย เดชะเสถียรดี. คู่มือช่างกลโรงงาน : ภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ยูไนเต็ทบุ๊กส์, 2539.

นรมิตร ลีวชนมมงคล. คู่มือรวมข้อมูลก่อสร้าง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์, 2538.

พิภพ สุนทรสมัย. ช่างปูนก่อสร้าง. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2534.

เมธี นัทรทอง. คู่มือช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์มืออาชีพ. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์
ดิสคัฟเวอรี, 2541.

เมธี นัทรทอง. คู่มือเมนบอร์ดช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์มืออาชีพ. กรุงเทพฯ: การ์นด์
การพิมพ์, 2542.

เลศ, สแตกพอล. ช่างรถยนต์มืออาชีพ. แปลโดย ชีระยุทธ สุวรรณประทีป.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2544.

วรทัต ลัยนันท์. อาชีพช่างซ่อมไฟฟ้าภายในบ้าน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991,
2545.

สงกรานต์ ไหมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 4 เทคนิคฝึกขยายภาพ. กรุงเทพฯ:
ต้นอ้อ, 2535.

สมหมาย ชีรมิตร. "คุณสมบัติของช่างเทคนิค ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต สาขาเครื่องมือกลตามทัศนะของ
หัวหน้างานและช่างเทคนิค." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537.

สุจริต สุนทรธรรม. "ช่างเครื่องยนต์: คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ทำงานและวิธีทำงาน
มาตรฐาน." กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2545.

สุจริต สุนทรธรรม. "ช่างเป่าแก้วประดิษฐ์: คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ทำงานและ
วิธีทำงานมาตรฐาน." กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,
2545.

สุจริต สุนทรธรรม. "ช่างโลหะ: คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ทำงานและวิธีทำงาน
มาตรฐาน." กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2545.

อนิรุทธิ์ รัชตะวราห์. คู่มือช่างคอมพิวเตอร์: ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น,
2546.

อินธนา อุนหสุวรรณ. ช่างก่ออิฐ. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาเทคโนโลยีการฝึกและ
พัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน 2539.

6. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพฟุ้ง." กรุงเทพฯ: กรมการ
ศึกษานอกโรงเรียน, 2534.

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. "หนังสือเรียนวิชาชีพ เย้." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน, 2534.

กรมป่าไม้. การปลูกสวนไผ่เพื่อเป็นอาชีพเสริม. ระบุของ: งานประชาสัมพันธ์
สำนักงานป่าไม้เขตศรีราชา กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,
2531.

กรมป่าไม้. "คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐ : การส่งเสริมปลูกไม้โตเร็วตามโครงการปรับ
โครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร." กรุงเทพฯ : ส่วนปลูกป่า
ภาคเอกชน กรมป่าไม้, 2539.

กรมป่าไม้. "คู่มือเกษตรกรรวมเกษตร : กลยุทธ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน." กรุงเทพฯ:
โครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน
สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้, 2543.

กรมส่งเสริมการเกษตร. "คู่มือเกษตรกร เรื่อง การปลูกขุ่น : โครงการปรับ
โครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร." กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการ
เกษตร, 2537.

กรมส่งเสริมการเกษตร. "คู่มือเกษตรกรเรื่อง การปลูกส้มโอ." กรุงเทพฯ:
คณะอนุกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี โครงการปรับโครงสร้างและระบบ
การผลิตการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร, 2537.

กฤษณา แก้วชะอุ่ม และภีระ ไกรแสงศรี. การเลี้ยงหมูป่าเชิงธุรกิจ. กรุงเทพฯ:
ซี.อาร์.เอส. ยูนิเวอร์แซล, 2545.

กลุ่มรักเกษตร. อาชีพปลูกผัก. นนทบุรี: กลุ่มรักเกษตร, 2531.

กังวาลย์ จันทร ไซติ. "จรรยาบรรณในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบคือ
อะไร?" กรุงเทพฯ: องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
สำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก, 2544.

เกรียงศักดิ์ พูนสุข. คู่มือโรคไก่สำหรับผู้เลี้ยง. กรุงเทพฯ: โซลเวย์แอนิมัล เฮลธ์
ไทยแลนด์, 2531.

คณิดา ศรีประสม. อาชีพเสริมในชุมชนประมงพื้นบ้าน. สงขลา: โครงการการ
จัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้, 2545.

คะนอง คลอดเพ็ง. "หนังสือเรียนวิชาชีพ มะพร้าว." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน, 2534.

ชมรมชาวเกษตรกร. แนะอาชีพเลี้ยงปลาหาเงินเข้ากระเป๋า. กรุงเทพฯ : ชมรมชาว
เกษตรกร, 2530.

ชมรมชาวเกษตรกร. แนะอาชีพการปลูกแตงแคนตาลูปหาเงินเข้ากระเป๋า. กรุงเทพฯ :
ชมรมชาวเกษตรกร, 2534.

- ณรงค์ชัย พิพัฒน์ชนวงศ์. "คู่มือสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสตอเบอรี่." กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- ณัฐกิตติ์ ธรรมเจริญ. ไผ่ตงเงินล้าน. กรุงเทพฯ: นาคา อินเทอร์เน็ต, 2546.
- คุณฤๅ ศรีวัฒนาโรทัย. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ กล้วย." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.
- คุณฤๅ ศรีวัฒนาโรทัย. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ หน่อไม้ฝรั่ง." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.
- คุณฤๅ ศรีวัฒนาโรทัย. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ ว่านหางจระเข้." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2535.
- ชนสิทธิ์ เหล่าประเสริฐ. ลุยสวนทำเกษตรเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.
- รัชชัย รัตน์ชเลศ. "แนวทางการพัฒนาอาชีพจากมะม่วง." เชียงใหม่: ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตรคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- นพคุณ ศิริวรรณ. เรียนเกษตรไปทำไม : คำถามในใจของคนไทยทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศ กรมอาชีวศึกษา, 2533.
- นรินทร์ อินแสง. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ เห็ดหูหนู." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.
- นาคา นาคทอง. 108 อาชีพ ทำแล้วรวยฉบับรวมเกษตร. กรุงเทพฯ: สยามอินเทอร์เน็ตบุ๊กส์, 2549.
- นิตดา หงษ์วิวัฒน์. อาชีพกับทะเล. กรุงเทพฯ: แสงแดดเพื่อนเด็ก, 2544.
- บรรณ บุรณะชนบท. คู่มือเพาะเห็ด. กรุงเทพฯ: เพ็ท-แพลัน พับลิชชิ่ง, 2547.
- ประเสริฐ ศรีสาคร. การทำสวนมะม่วง. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2545.
- ปรีชา พวงคำ. คู่มือการดูแลช้างสำหรับควาญช้างและผู้จัดการปางช้าง. กรุงเทพฯ: องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2548
- เปรมปรี ฌ สงขลา. ทำสวนส้มอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2544.
- พรศิริ ตั้งใจพัฒนา. "คู่มือระเบียบการปฏิบัติงาน "การปฏิบัติงานตามมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสุกร" สำหรับผู้ประกอบการ." กรุงเทพฯ: ส่วนมาตรฐานด้านการปศุสัตว์สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2546.
- พานิชย์ ยศปัญญา. คัมภีร์มืออาชีพ มะม่วงนอกฤดู. กรุงเทพฯ: มติชน, 2536.

พานิชย์ ยศปัญญา. คัมภีร์มืออาชีพ ศาสตร์แห่งส้ม. กรุงเทพฯ: พิมณศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์, 2537.

พูนศักดิ์ อินทร โยธา. คุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัย และพัฒนา ฝ่ายวิจัยและแผนสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2547.

มนตรี วงศ์รักษ์พานิช และวันทนา บัวทรัพย์. คู่มือการผลิตทุเรียนที่ดีและเหมาะสม. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมพืชสวน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2543.

มดิชน. อาชีพเสริมจึ กุ้งกุลาดำ ธุรกิจ 10,000 ล้านบาท. กรุงเทพฯ: มดิชน, 2531.

มานพ ประโลมรัมย์ และบุญญรัตน์ ประโลมรัมย์. "หนังสือเรียนวิชาชีพ มะลิ." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.

รัตนา อัดตปัญญา. "คู่มือวิธีการยืดอายุการเก็บรักษาลำไยสดและการแปรรูปในเชิงพาณิชย์." กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

เรืองเดช นิเวศประเสริฐ. "คู่มือเกษตรกรเรื่องการปลูกถองถอง." กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2537.

วิเชียร เพชรพิสิฐ. "คู่มือการผลิตพืชอินทรีย์ (ฉบับเกษตรกร)." กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร, 2544.

วิญญู บุญยงค์. คนปวดตา: ความหวานบนความสูง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2535

มด อยู่ยืนยง. "คู่มือระเบียบการปฏิบัติงาน "การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มผึ้ง" สำหรับผู้ประกอบการ." กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง และแมลงเศรษฐกิจสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และส่วนมาตรฐานด้านการปศุสัตว์สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2548.

วิษณุ อุตโยภาส และมนตรี วงศ์รักษ์พานิช. "คู่มือเกษตรกรเรื่องการปลูกลิ้นจี่." กรุงเทพฯ: โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร, 2537.

วีณา พันธุ์รัตน์. เส้นทางสู่ความเป็นเกษตรกรก้าวหน้า. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพ, 2545.

ศศิวิมล สีสวัสดิ์. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ เห็ด เป้าอื้อ นางรม นางรมภูฐาน." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.

ศิลป์ชัย ยุกศิริตัน และสมศักดิ์ วรรณศิริ. "คำแนะนำวิธีการส่งออกมังกุด ไป
ประเทศญี่ปุ่น." กรุงเทพฯ: ส่วนส่งเสริมและบริการพัฒนาคุณภาพสินค้า
สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรกรรมส่งเสริมการเกษตร, 2547.

ศุภชัย นิลวานิช. กลเม็ดเคล็ดลับเลี้ยงตะพาบน้ำเป็นอาชีพ. กรุงเทพฯ: มติชน,
2538.

สมชาย อนุรักษ์ถานนท์ และนัทรชัย นภาพรรณสกุล. "รายงานผลการศึกษาเรื่อง
การผลิตกระปิเป็นอาชีพเกี่ยวเนื่องการเกษตรในครัวเรือน (กรณีศึกษา
การผลิตที่บ้านคลองพร้าว ตำบลเกาะช้าง กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัด
ตราด)." กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, 2546.

สมปอง ทองดีแท้. "คู่มือแนะนำเทคนิคการปลูกผักและไม้ผลปลอดภัย." พิมพ์ครั้งที่
ที่ 2. กรุงเทพฯ: กองวัดภูมิพิษการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์, 2541.

สมศักดิ์ พดด้วง. "หนังสือเรียนวิชาชีพ ปลูกแตงแคนตาลูป...ไม่จน." กรุงเทพฯ:
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2535.

สมศักดิ์ พดด้วง. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ ไม้ดอก-ไม้ประดับ." กรุงเทพฯ :
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533.

สวัสดิ์ ธรรมบุตร. "คู่มือการเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี." กรุงเทพฯ: กองบำรุง
พันธุ์สัตว์ สถาบันวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีกแห่งชาติ กรมปศุสัตว์, 2542

สุภาพค์ ทับชัน. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ กล้วยไม้." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษาน
นอกโรงเรียน, 2534.

สุทธิสินี หักกะยานนท์. อุ้งเงินล้าน. กรุงเทพฯ: นาคา อินเตอร์มีเดีย, 2547.

สุทธิชัย ปทุมล่องทอง. ปลาเศรษฐกิจคู่ชีวิตคนไทย: การเลี้ยงปลาน้ำจืดเพื่อเป็น
อาชีพหลักหรือเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์,
สุมิตรา ปิยะจันทร์. หนังสือเรียนวิชาอาชีพ กบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.

สุวรรณ อูยานันท์. กัมภีร์มีอาชีพ ไร่นาสวนผสม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. อาชีพเสริมเกษตรกร สกย.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2545.

หนึ่งฤทัย แพรสีทอง และนันทกา แสงจันทร์. รวมกลยุทธ์อาชีพไม้ดอก ไม้
ประดับ. กรุงเทพฯ: เจริญรัฐการพิมพ์, 2540.

องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย. โครงการเกษตรผสมผสาน 15 อาชีพ. กรุงเทพฯ:
องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย, 2549

อัมพร มากเพชร. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ เห็ดฟาง." กรุงเทพฯ: กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน, 2534.

2548.

อภิชาติ ศรีสอาด. 8 เชียนขนุน คู่มือการทำสวนขนุนอย่างมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : นาคา อินเตอร์มีเดีย, 2543.

อุดมศักดิ์ สุขสุทธิพิศ. คู่มือปฏิบัติงานในโรงงานผลิตเนื้อสุกร. กรุงเทพฯ: สำนัก
พัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2547.

อำนาจ คอวนิช. อาชีพเสริมและอุตสาหกรรมไม้ในการป่าไม้ชุมชน. กรุงเทพฯ:
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

7. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และการสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขสำหรับ
เจ้าหน้าที่. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากระทรวง
สาธารณสุข, 2532.

กรมปศุสัตว์. "คู่มือระเบียบการปฏิบัติงาน "การปฏิบัติงานตามมาตรฐานฟาร์ม
ไก่พันธุ์" สำหรับสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม." กรุงเทพฯ: ส่วนมาตรฐาน
ด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์, 2546.

กรมปศุสัตว์. "คู่มือระเบียบการปฏิบัติงาน "การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ฟาร์มโคเนื้อ" สำหรับสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม." กรุงเทพฯ:
ส่วนมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน
สินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2546.

กัญญา โตท่าโรง. "พฤติกรรมความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล
มหาราชนครเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

จิตติพร เขียนประสิทธิ์. การตรวจหลอดโลหิตสำหรับนักรังสีเทคนิค. เชียงใหม่:
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.

จิราณูช คิวคูลย์. "การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลของผู้สำเร็จ
การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
ปีการศึกษา 2542." ชลบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี, 2543.

ชมรมแพทย์ชนบท. แต่หมอใหม่. กรุงเทพฯ: ชมรมแพทย์ชนบท, 2536.

ชะอรสิน สุขศรีวงศ์. "การวางแผนกำลังคนด้านเภสัชกรในเวลา 20 ปี พ.ศ. 2534-2553 โดยวิธีพลวัตระบบ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

คนิตา ภาณุจรูส และระพีพรรณ. "ฉลองสุขความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหารกับการประกอบวิชาชีพของเภสัชกร." นครปฐม: ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชนคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

ทพวงมหาวิทยาลัย. ความต้องการกำลังคนสาขาวิชาสหเวชศาสตร์เพื่อการพัฒนาในอนาคต : สรุปผลการสัมมนาวันที่ 11-13 ตุลาคม 2533 ณ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: ทพวงมหาวิทยาลัย, 2536.

ทิพาวดี เอมะวรรณนะ. จรรยาผู้ให้บริการทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2531.

นวลทิพย์ อรุณศรี. "การศึกษากลยุทธ์การรับเข้าศึกษาวิชาชีพพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทพวงมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

นันทนา น้ำฝน. เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษาพยาบาลและบริการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2538.

บรรพต ดันธีรวงศ์. รายงานการวิจัย เรื่องการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและฝ่ายสุขภาพิบาลและป้องกันโรคของโรงพยาบาลชุมชนปี 2530. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2535.

บุตร ประดิษฐ์วิช. แพทย์ - ยา วิชาชีพหรือการค้า. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2532.

ประดิษฐ์ ใจแก้ว. "ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

พอล อูยานนท์. "การศึกษาอุปทานของแพทย์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

พิทนนท์ ระเวกโณม. "ศึกษาวิเคราะห์จริยธรรมความเอื้ออาทร : กรณีวิชาชีพพยาบาลในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

มัทนา พนานิรามัย และสมชาย สุขสิริเสรีกุล. "การพยากรณ์แบบแผนการเจ็บป่วย และความต้องการแพทย์ในอนาคต." กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2539.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. แนวโน้ม ทิศทาง การเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพเทคนิค การแพทย์คุณภาพประชากรในทศวรรษหน้า: รายงานผลการประชุม สัมมนา; วันที่ 4-5 มีนาคม 2536 ณ โรงแรมไอส์แลนด์วิวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.

รัตนา ไกรสีหนาท. "การศึกษาเปรียบเทียบอัตราโน้ตสนั้ สุขภาพจิต และความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ กับพยาบาลเทคนิค." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

รัตนา ทองสวัสดิ์. วิชาชีพการพยาบาล ประเด็นและแนวโน้ม. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ช้างเผือกคอมพิวกราฟิค, 2532.

รจเรข อินทโชติ. "ลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยจิตเวชในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

เรณู โคตรจรัส. เส้นทางอาชีพแพทย์โรคผิวหนัง: มองย้อนหลัง 50 ปี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ลดภาพร บุญฤทธิ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ชีวิตนักศึกษา กับเจตคติในวิชาชีพของบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ลิลิต สิริทรัพย์อนันท์. "การปรับตัวในวิชาชีพของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาใหม่ในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ลีเฟิร์น ดีเป็นธรรม. "การเปรียบเทียบองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเป็นแพทย์เฉพาะทางของจิตแพทย์และแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่น : ศึกษาเฉพาะแพทย์ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วรรัตน์ นิลवास. "ความคาดหวังของแพทย์ต่อบทบาทของเภสัชกรในงานบริหารเภสัชกรรม." เชียงใหม่: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

- วาสนา ทีปะลา. "ความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- วิจิตร เลื่อนชื่น. "ความคิดเห็นของนักรายภาพบำบัดต่อการประกอบวิชาชีพ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- วิไลรัตน์ คุ้มประยูร. "รายงานการวิจัย เรื่อง สัมพันธภาพเชิงวิชาชีพและความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลจิตเวช นครราชสีมา." นครราชสีมา: โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา, 2539.
- ไวคุณฐ์ สถาปนาวัตร. จากวัยใส...ไปเป็นหมอ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2546.
- ศรีทับทิม พานิชพันธ์. "รายงานผลการวิจัยเรื่อง "บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในการทำงานสหวิชาชีพ : ทักษะของนักสังคมสงเคราะห์และสหวิชาชีพ". " กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- ศรีเพ็ญ วิจิตานนท์. "บทบาทด้านการรักษาพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2539." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- ศรัณย์ กอสนาน. "การศึกษาเปรียบเทียบมิติทางอารมณ์ที่มีต่อสถานภาพการทำงานของเภสัชกรชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครสมุทรปราการ และนนทบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- ศิขริน สุสุข. "กระบวนการคัดเลือกรับเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 253
- ศุภสิทธิ์ พรรณารุ โนนทัย. "แพทย์จากมหาวิทยาลัขนเรศวร : รูปแบบและคุณภาพการผลิต." พิษณุโลก: มหาวิทยาลัขนเรศวร, 2546.
- สงกรานต์ มาประสพ. "การทำงานร่วมกันของพยาบาลและแพทย์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สมพงษ์ สาธิตพิเคราะห์. "วิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2544.

สมศักดิ์ ชัยพิพัฒน์. คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข. นนทบุรี: สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, 2540.

สมศักดิ์ ชัยพิพัฒน์. คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมปัญหาเหตุรำคาญสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข. นนทบุรี: สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, 2540.

สนั่น ไพบูลย์วัฒนกุล. "ความคิดเห็นต่อความก้าวหน้าในอาชีพของเภสัชกร ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

สุดาพร กุมพล. "ความแปลกแยกในการประกอบวิชาชีพพยาบาล พฤติกรรมการ ตัดสินใจสั่งการและการจัดสวัสดิการที่มีความสัมพันธ์กับการสูญเสีย อัตราค่าจ้างของพยาบาลวิชาชีพ." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

สุวิทย์ ชาญพิทยานุรักษ์. "ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และลักษณะ สำหรับ เภสัชกรชุมชน." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2547.

ลำดี ใจดี. จริยธรรมเภสัชกร. กรุงเทพฯ: หน่วยปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม คณะเภสัชศาสตร์ วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2542.

อัปสร เชนเจริญ. "รายงานผลการวิจัยบทบาทที่เหมาะสมของนักสังคมสงเคราะห์ ในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป พ.ศ. 2531." สระบุรี: โรงพิมพ์ ปากเพรียวการช่าง 2, 2532.

อิสริยา จารูวัตติ. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพกองทัพบก : ศึกษา เฉพาะกรณีโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, 2541.

เอื้อพงศ์ จตุรธำรง. คู่มือแพทย์เวร. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการศึกษา คณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2545.

อำนาจ ธีระขุนหะ. "ความต้องการแพทย์และพยาบาลของกองทัพบกในปี 2533- 2537." โรงเรียนเสนาธิการทหารบก, 2533.

8. แพทย์แผนโบราณ

กรมการแพทย์. คู่มืออบรมครูฝึกแพทย์แผนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์, 2541.

ชาคริต อนันทราวัน. จรรยาบรรณหมอฟันบ้าน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2538.

ชีวะเวทย์. มหัศจรรย์แพทย์แผนไทย. กรุงเทพฯ: เพชรเกล็ดแก้ว, 2544

นิลเนตร วีระสมบัติ. คู่มือเกณฑ์การรักษาการแพทย์แผนไทย. นครราชสีมา: โรงพยาบาลสูงเนิน, 2534.

ปรีชา อุดระกูล. "รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทของหมอฟันบ้านในสังคมชนบทอีสาน.. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2531

เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. การแพทย์แผนไทย การแพทย์แบบองค์รวม. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์, 2539.

เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. คู่มือเวชกรรมแผนไทย. นนทบุรี: มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา, 2549.

เพชรภี ปิ่นเกล้า. 9+1 หมอคู่ดัง. กรุงเทพฯ : เวิร์คพอยท์ พับลิชชิ่ง, 2549

ภัทรา แสงदानุช. อาชีพนวดแบบโบราณไทย. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ, 2534.

ภาณุทรรศน์. ขอยาสมุนไพรจากหมอฟันบ้านทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2544.

ภาณุทรรศน์. อาศรมสมุนไพร เคล็ดวิชาหมอฟันบ้าน. กรุงเทพฯ: Mild Publishing, 2548.

วิเชียร ไทยเจริญ. "การดำรงอยู่ของหมอฟันบ้านในบริบทการพัฒนาการแพทย์สมัยใหม่: ศึกษากรณีอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2548.

สถาบันการแพทย์แผนไทย. คู่มืออบรมการนวดไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย, 2542

สุรเทพ อภัยจิตร. ศิลปการนวด : แก้วปวดแก้เมื่อย แก้เคล็ดขัดยอกสำหรับผู้นวดและผู้รับการนวด. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2541.

เอมอร ทองเจียว. "หมอนวดแผนโบราณ : การเข้าสู่อาชีพและการปรับตัว." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

9. นักอักษรศาสตร์ นักแปล ล่าม

จินตนา ไบกาซูยี และเพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส. คู่มือการแปล. กรุงเทพฯ:

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

บุษบา บรรจงมณี. ทางลัดสู่ล่าม. กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม, 2549.

ลำดวน จากใจดี. คู่มือนักแปลข่าว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ธนพลวิทยาการ,
2538.

สิทธิฯ พินิจภูวดล. คู่มือนักแปลอาชีพ. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2543.

10. นักประพันธ์

กู่เกียรติ ญาติเสมอ. "การเข้าสู่อาชีพนักเขียนการ์ตูนไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

ขวัญดี อัครววุฒิชัย. การอภิปรายเรื่องอาชีพนักเขียน. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ

กรมศิลปากร, 2530.

จรรยาธิ์ รักษา. เดิวยาดายหลังเป็นพิมพ์ดีด. กรุงเทพฯ: ไรเตอร์, 2537

คำพูน บุญทวี. ฟ้าสั่งให้เกิดมาสู้. กรุงเทพฯ: โป๊ยเซียน, 2541.

คำพูน บุญทวี. เปิดใจ คำพูน บุญทวี จากซีไรท์ ถึง ศิลปินแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:

โป๊ยเซียน, 2545.

ธิดิมา รุญเจริญ. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในอาชีพนักเขียนสารคดีอิสระ

ทางสื่อโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

บงกช สิงห์กุล. คู่มือนักเขียน. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์, 2547.

เพลินดา. ประสบการณ์งานเขียน. กรุงเทพฯ: วรณกรรม, 2536.

เพลินดา. โรงเรียนนักเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไรเตอร์, 2538.

ฟิลิปดา. 100 ปี คำถามสร้างนักเขียน : นิยายคุณเขียนได้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ :

ชบาพับลิชชิง เวิร์กส, 2549.

วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. นักเขียน ศิลปิน และสังคมไทย. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2542.

วิลาส มณีวัต. คนขายฝัน. กรุงเทพฯ: พี.วาทีน พับลิเคชั่น, 2531.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. หลักนักเขียน. กรุงเทพฯ: เมดิคัล มีเดีย,

2531.

สมบูรณ์ วรพงษ์. บนเส้นทางนักเขียน. กรุงเทพฯ : อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์, 2546.

สมรม สทิงพระ. บนถนนนักเขียน : ทศนะต่อชีวิตและวิถีการสร้างสรรค์ของ
นักเขียนไทยร่วมสมัย. นนทบุรี: ไรเตอร์, 2536.
สมรม สทิงพระ. เส้นทางนักเขียน. กรุงเทพฯ: ไรเตอร์, 2537.
สิริภัทร์ วงศ์ธีรุตม์. อยากเป็นนักเขียน...ต้องอ่าน. นครปฐม: คนรุ่นใหม่, 2545.
อาจิน จันทรัมย์พร. นักเขียนไทยในวงวรรณกรรม. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2540.

11. นักร้องแบบ ช่างศิลปกรรม

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ การประดิษฐ์ใบตอง."
กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536.
กรมการศึกษานอกโรงเรียน. "หนังสือเรียนวิชาอาชีพ บายศรี." กรุงเทพฯ: กรมการ
ศึกษานอกโรงเรียน, 2536.
กรมการศึกษานอกโรงเรียน. "หมวดศิลปหัตถกรรม การศึกษาตามอัธยาศัย."
กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536.
กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ชุติวิชา เส้นทางสู่อาชีพช่างดอกไม้สด (การทำ
ส่วนประกอบตกแต่งงานดอกไม้สด). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างแกะสลักไม้." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐานแรงงาน
กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างเขียนแบบเครื่องกล." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐาน
แรงงาน กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างเจียรไนพลอย." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐาน
แรงงาน กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างทำผลิตภัณฑ์หนัง." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐาน
แรงงาน กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างไม้ก่อสร้าง." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐานแรงงาน
กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม." กรุงเทพฯ:
กองมาตรฐานแรงงาน กรมแรงงาน, 2531.
กรมแรงงาน. "ช่างไม้เครื่องเรือน." กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน
และทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ กรมแรงงาน, 2533.

- จารุวรรณ ชรรมวัตร. "รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง แนวทางพัฒนาช่าง
เจียรไนเพชรพลอย บ้านสร้างหมิง." มหาสารคาม: สถาบันวิจัยศิลปะ
และวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- เดวิด, เฮริน และ บิลล์, เจย์. วิถีช่างภาพ. แปลโดย อัญญา โปราณานนท์. เชียงใหม่:
สาขาวิชาศิลปะการถ่ายภาพคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- แดงต้อย มาลี. อาชีพการทำอิฐ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ทรงศักดิ์ รั้วรังสรรค์. คู่มือออกแบบ-เขียนแบบอาคารในเขต กทม. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2549.
- พัฒนสิทธิ์ รูปเทียน. Born to be designer. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์, 2547.
- ราชวดี งามสง่า. อาชีพช่างจักสาน : งานหัตถกรรมพื้นบ้าน ที่พัฒนาเป็นอาชีพ.
กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2535.
- ลำเดือน นามเทพ และวิฑูรย์ ว่างตาล. "กระบวนการเรียนรู้ในการเข้าสู่อาชีพธุรกิจ
ผ้าทอมือของสตรีชนบทในภาคเหนือ." เชียงใหม่: สำนักพัฒนาการศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรมการศึกษา 8, 2541.
- วัลย์ลักษณ์ ทรงศิริ. คนทำกลอง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2536.
- วัลย์ลักษณ์ ทรงศิริ. ตุ๊กตาชาววัง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2536.
- วิภาส ปรัชญาภรณ์. "ช่างไม้: ความรู้และตัวตน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- วิสูตร นวพันธุ์. ศิลปะอาชีพไทย ลำดับที่ 4. กรุงเทพฯ: เอ็ดดูเคชั่น, 2537.
- เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล. งานอาชีพศิลปะการผูกผ้า. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548.
- เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล. งานอาชีพศิลปะการพับผ้า. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2549.
- สงกรานต์ ไหมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 2 แต่งสวยด้วยสติ๊กเกอร์. กรุงเทพฯ:
ต้นอ้อ, 2535.
- สงกรานต์ ไหมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 3 เทคนิคการประดิษฐ์ตัวอักษร.
กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2535.
- สงกรานต์ ไหมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 5 เคลือบรูปสวยด้วยเรซิน. กรุงเทพฯ:
ต้นอ้อ, 2535.
- สมพร ชรรมรัตน์. ประดิษฐ์ประคองงานบาติกอาชีพทำเงิน. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน,
2544.

สุคันหา ยิ้มแย้ม. คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ทำงานไม้แกะสลัก. พิมพ์ครั้งที่ 3.
เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
อัจฉรา ก้อนแก้ว. ช่างทำหัวโขน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

12. นักแสดง นักดนตรี

กนกพันธ์ มีมานัส. "ความมั่นคงทางอาชีพของนักแสดงคาบaret." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

กิจชัย ส่องเนตร. "กระบวนการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านวงสะล้อ ซอ ปีน ของ
ครูศิลปิน ในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.

กุลเชษฐ์ เล็กประยูร. "พัฒนาการการแสดงของ "ล้อต๊อก" ศิลปินตลกไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

จิตกร บุษบา. หัวอกตลกหญิง กนกวรรณ บุรานนท์. กรุงเทพฯ: สามสี, 2543.

จิราวัลย์ ซาเหลา. "กระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดศิลปะการแสดงของ
หมอลำอาชีพ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2546.

จुरี โอศิริ. ป้าจื้ออยากเล่า. กรุงเทพฯ: สามสี, 2533.

จुरี โอศิริ. โลกของจुरี โอศิริ. กรุงเทพฯ: สามสี, 2542.

เจษฎา รัตนเขมากร. "ศิลปินเพลงไทยและเครือข่ายการสื่อสารกับแฟนคลับ."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ชูศรี มีสมมนต์. กว่าจะได้เป็นชูศรี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2536.

ฐปนรินทร์ ต้นสกุล. "อาชีพลิเกในอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2547.

ทอรุ่ง. บนถนนคนมาชา. กรุงเทพฯ: ครีมนม, 2543.

นันทสิทธิ์ กิตติวรากุล. "การวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรคของศิลปินเพลง
แนวดนตรีโปรเกรสซีฟร็อก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

นิรมล เจริญหลาย. "ชีวประวัติและกระบวนการทำรำลึกของทองเจือ โสภิตศิลป์."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ปาริฉัตร เสวตเสรณี. "กระบวนการและปัจจัยในการคัดเลือกนักแสดงในละคร
โทรทัศน์ไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์,

เพชรยูพา บุรณศิริจรูญรัฐ. ผู้หญิงคนนี้ชื่อลินดา คำชัยเจริญ. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ: ณ เพชร, 2547.

มหาวิทยาลัย, 2541.

วุฒิสกดิ์ กะตะศิลา. "บทบาทของหมอลำราตรี ศรีวิไล ผู้บุกเบิกลำซิ่ง."

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

ศิริภรณ์ ปทุมวัน. "บทบาทของ หมอลำจิวรรณ คำเนิน ศิลปินแห่งชาติสาขา

ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม, 2542.

สมชาย รัศมี. คู่มือนักดนตรี 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

สนอง คลังพระศรี. "หมอลำซิ่ง : กระบวนการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมดนตรี

ของหมอลำในภาคอีสาน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

มหิดล, 2541.

สุเทพ โพธิ์งาม. คอดกดินเท่าดีโคสน เทพ โพธิ์งาม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

อักษรข้าวสวย, 2547.

สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล. เส้นทางนางงาม : พวกเขาจากไหน จะไปไหน

เพื่อใคร ?. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย, 2536.

สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล. เส้นทางพริตตี้เกิร์ล. กรุงเทพฯ: อมรินทร์, 2549.

เสาวลักษณ์ แต่งตั้ง. "กระบวนการเข้าสู่การเป็นนักร้องลูกทุ่งไทย." วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2549.

อารี ขุนจันทร์ดี. "ศึกษาการเข้าสู่อาชีพนักร้องประเภทโอเลคโทนศึกษาการเข้าสู่

อาชีพนักร้องประเภทโอเลคโทนในจังหวัดสุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

เอ็นเค, ทอม. เส้นทางฮอลลีวูด. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2547.

เฮลวิน, แมรี่. เส้นทางของนางแบบ. แปลโดย วิโรจน์ ธีรคุณ ไกวิท. กรุงเทพฯ:

หมึกจีน, 2532.

13. ตัวแทนขายผลิตภัณฑ์

กรมแรงงาน. “แนะแนวอาชีพ ตัวแทนนายหน้าหาประกัน” กรุงเทพฯ:

กองมาตรฐานแรงงาน กรมแรงงาน, 2531

กฤษณะ กฤตมโนรธ. การสร้างและบริหารทีมงานขาย. กรุงเทพฯ: เดอะ แรปปิด
พริ้นท์, 2541.

กิตติ จิระเดชดำรง. ขายประกันอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: รวมทรศน์, 2535.

“คุณก็เป็นได้นักขายมืออาชีพ.” กรุงเทพฯ : วิเอ็ดยูเคชั่น, 2540

ชาญชัย อาจินสมาจาร. 25 ข้อผิดพลาดสำหรับนักขาย. กรุงเทพฯ: มัลติอินฟอร์
เมชันเทคโนโลยี, 2543.

ไชยยศ เหมาะระวัชตะ. สารานุกรมกฎหมายแพ่งและพาณิชย์: ตัวแทนและนายหน้า
ประกันภัย. กรุงเทพฯ: มุทนิธิศาสตราจารย์ ดร. อุกฤษมงคลนาวิน, 2539.

เดวิด, เอ., สดัมม์. สำหรับผู้จัดการขายโดยเฉพาะ. แปลโดย กริช สืบสนธิ์.

กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2532

ทอม, จอห์นสัน. สุดยอดการบริหารงานขาย. แปลโดย ธนิกานต์ มาฆะศิรินันท์.

กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2546

“ท่านทำได้จะเป็นนักขายที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง” กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.,
2536

เบตต์เจอร์, แฟรงค์. เส้นทางสู่ความสำเร็จของนักขาย. แปลโดย บุญย์ รัตนปัญญา.

กรุงเทพฯ: ทานตะวัน แคนช บุคส์, 2533.

เพ็ญภา สิมสมิทธิ. บุคลิกภาพนักขาย. กรุงเทพฯ: แม็ค, 2543.

แรคคัม, นิล. ก้าวสู่การขายมืออาชีพ. แปลโดย ชูเกียรติ กาญจนชาติ. กรุงเทพฯ:

แมคกรอ-ฮิล, 2542.

วิชัย ปิติเจริญธรรม. นักขายสายพันธุ์ใหม่. กรุงเทพฯ: บิ๊กแบงก์, 2546.

บริษัทไทยประกันชีวิต. คู่มือตัวแทนกรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและวางแผน บริษัท

ไทยประกันชีวิต, 2542.

ริชาร์ด, เคนนี่. วิธีขายอย่างผู้ชนะ. แปลโดย ทรงวิทย์ เขมเศรษฐ์. กรุงเทพฯ:

เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2545.

วอลเตอร์, อี. เวียร์า. สู่ความเป็นผู้จัดการขายเต็มขั้น. แปลโดย เรืองศักดิ์ ปานเจริญ.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น, 2535

สมาคมประกันชีวิตไทย. คู่มือตัวแทนประกันชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
สมาคมประกันชีวิตไทย, 2535.

แอชเรียลา, แจฟ. ขายแบบไม่กลัวใคร. แปลโดย ปิยวรรณ ตันเสียงสมเจริญ.
กรุงเทพฯ: บิสคิด, 2549.

14. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. หลักสูตรผู้ให้คำแนะนำการลงทุน
ในหลักทรัพย์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI)
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545.

วีระ ชีรภัทร. รวยคนเดียว. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2536.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. "ธุรกิจนายหน้า
ซื้อขายหลักทรัพย์ : ความอยู่รอดและนโยบายรัฐ." กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2542.

15. นักธุรกิจ

กรพจน์ อัครวินวิจิตร. คิดเป็น รวยก่อน. กรุงเทพฯ: โปร-วิชั่น เอนเตอร์เทนเมนท์,
2545.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. คู่มือผู้ประกอบการมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊ก
สแตนดาร์ด, 2548.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. บนความสำเร็จของผู้ประกอบการใหม่ ปี 2546.
กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2546.

กรุงเทพธุรกิจ. คู่มือนักบุกเบิกธุรกิจ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพธุรกิจ, 2542.

ไกรฤทธิ บุญเกียรติ. ไอเดียทำมาหากิน. กรุงเทพฯ: บริษัท มีเดียโฟกัส, 2535.

คอลลิน, ทูเนอร์. เกิดมาเพื่อ...ประสบความสำเร็จ. แปลโดย สมศิริ วงศ์วินัย.
กรุงเทพฯ: Good Morning, 2546.

คาร์เลต, อัลเบิร์ต พอสตัน. เคล็ดลับมหาเศรษฐี. แปลโดย ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2536.

แคทลียา ท่วมประดม. คิดใหญ่แล้วไปให้ถึง. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการรายสัปดาห์,
2549.

จอห์น, ดี. อาร์โนลด์. เมื่อต้องขึ้นสู่ตำแหน่งใหม่. แปลโดย จิระจิตต์. กรุงเทพฯ:
ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2534.

จักรกฤษณ์ นพคุณ. e-commerce เปิดร้านฟรี...บนอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: โปรวีชั่น, 2543.

จรรยา นวลนิรันดร์. "วิธีคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำธุรกิจของนักธุรกิจไทยที่เป็นสมาชิกของหอการค้าไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2540.

จินตนา บุญบังการ. เก้าอี้รุ่นใหม่ หนทางเป็นเจ้าของธุรกิจอย่างมืออาชีพของคนหนุ่มสาว. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2540.

จิรวัดน์ รจนาวรรณ. กลยุทธ์และเคล็ดลับ เจริญ สิริวัฒนภักดี. กรุงเทพฯ: วรณสาส์น, 2547.

จี., คิงสเลย์ วาร์ด. ชี้ทางสร้างตัวเป็นนักธุรกิจ. แปลโดย ประภาวดี สืบสนธิ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2531.

เจ, เค. ซิมม์. คู่มือบัญชีสำหรับนักบริหาร. แปลโดย อรรถพล ตรีตานนท์. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า, 2544.

เจ., เดวิด ปีนคัส และนิโคลัส, เดอโบนิส เจ. เจ้าพ่อธุรกิจ. แปลโดย อาชวัน วายวานนท์. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์, 2538.

เจฟฟรีย์, เจ. ฟอกซ์. สร้างสายฝนแห่งผลกำไร. แปลโดย ภัทรพร พุสกุล. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2547.

เจฟฟรีย์, เจ. ฟ็อกซ์. สู่ความเป็นสุดยอดนักการตลาด. แปลโดย กฤษณา ปราโมทย์ธนา. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2548.

เจอร์ราร์ด, แจ็คสัน. สัญญาชาตญาณผู้บริหารคนเก่ง. แปลโดย อุดมพงศ์. กรุงเทพฯ: แม่น้ำ, 2534.

เจน, แอปเปิ้ลเกต. 117 สุดยอดความคิดสำหรับธุรกิจใหม่. แปลโดย คณะบุคคล ธนอำนาจ. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์.บิซิเนส เพรส, 2546.

ชลยีน หงส์ไพศาลวิวัฒน์. คุณลักษณะของผู้ประกอบการในธุรกิจการผลิตการจัดจำหน่าย และการบริการ. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ชารอน, ลามहुต วิลเลน. คู่มือผู้จัดการหญิงยุคใหม่ไฟแรง. แปลโดย กุลนิตา รุจิกร. กรุงเทพฯ: Good Morning, 2547.

ชาติชาย ศิริพัฒน์ และจตุพร อุประคำ. ถนนสายนี้ไม่มีทางลัด. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

ชาย กิตติคุณาภรณ์. คู่มือชวนเพื่อนทำธุรกิจ. นนทบุรี: เอฟ พี เอ็ม คอนซัลแตนท์, 2548.

ชาย กิตติคุณาภรณ์. คู่มือสร้างและบริหารกิจการบริษัท. กรุงเทพฯ: บริษัทเอฟ พี เอ็ม คอนซัลแตนท์ จำกัด, 2544.

ชาย กิตติคุณาภรณ์. นักรูทกิจนอกกะลา : สร้างและจัดการบริษัทอย่างมืออาชีพ. นนทบุรี: เอฟ พี เอ็ม คอนซัลแตนท์, 2548.

ชุดิภา โอภาสานนท์. ก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการ : คู่มือสำหรับนักลงทุน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2543.

ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ และชาย กิตติ คุณาภรณ์. คู่มือประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์. กรุงเทพฯ: เอฟ พี เอ็ม คอนซัลแตนท์, 2539.

ไชย ฌ พล. ก้าวสู่ธุรกิจสากลกับการบริหารด้วยระบบศรัทธา. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2542.

ซารา เอ็ดเวิร์ด และคณะ. กล้าเป็นนายตัวเอง. แปลโดย วัลภา ถินลาวรรณ. กรุงเทพฯ: บี มีเดีย, 2547.

ซี., นอร์ทโคท ปาร์กิน และ เอ็ม, เค. รุสโทมจิ. 222 ข้อควรจำสำหรับนักบริหาร. แปลโดย สมชาย พิทยาอุดมฤกษ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2538.

คณัฏ ตูลาบคดี. เก้าอี้อินเทอร์เน็ต เส้นทางสร้างตัวสำหรับผู้ไม่ยอมเป็นลูกจ้าง. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร, 2533.

คณัฏ เทียนพุด. ผู้บริหารธุรกิจคลื่นลูกใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นาโกต้า, 2545.

เดวิด, ฟรีแมนท์. ซูเปอร์บอสส์ 136 ดัชนีคัมภีร์บริหารคนและงาน. แปลโดย พิทยา นนท้ออักษร. กรุงเทพฯ: สมิต, 2533.

เดวิด, แอสแมนบีก. ไอเดียการบริหารจากวอลล์สตรีต. แปลโดยวิชัย ว่องศิลป์-วัฒนา. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2533.

ต่อพงษ์ บุญเลิศ. การสร้างตัว เคล็ดลับ ชีวิตพิสดาร เส้นทางวิบากสู่ความสำเร็จของยอดนักธุรกิจโลก. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย, 2536.

ตริกนก. ธุรกิจแฟรนไชส์สายพันธุ์ไทย. กรุงเทพฯ: สยามอินเตอร์บุ๊คส์, 2547.

ทาเกอิจิ มิโนรุ. ทำฝันให้เป็นจริง...เมื่อคุณเป็นเจ้าของร้านสะดวกซื้อ. แปลโดย ชไมพร สุธรรมวงศ์. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2546.

- ที. คมกฤต. ลาออกมาเป็นนาย. กรุงเทพฯ: บ้านฉลาดรู้, 2547.
- โทมัส แอล. วิสเตอร์. คติการกรมการบริษัท : บทบาทและหน้าที่ของคนเป็น
กรรมการบริษัทที่ควรปฏิบัติ. แปลโดย ไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ.
กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2534.
- เทอร์รี่, วาร์ด. สูตรลัดสู่ความเป็นเลิศสำหรับสวานักธุรกิจ. แปลโดย สิริกมล.
กรุงเทพฯ: ชรรมชาติ, 2534.
- ธงชัย สันติวงษ์. กลยุทธ์การเป็นนักบริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
รุ่งแสงการพิมพ์, 2535.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. สารแนะนำ การประกอบธุรกิจตัวแทนโอนเงินระหว่าง
ประเทศ. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2548.
- ธานี ปิติสุข. Franchise แฟรนไชส์ : เส้นทางใหม่ของการทำธุรกิจ. กรุงเทพฯ:
บีกันบุ๊ก, 2535.
- นพพร พยัทธิเชียร. จิตวิทยา : เส้นทางสู่ความเป็นเลิศของนักบริหารศิลปะการ
ถ่ายทอด. กรุงเทพฯ: มติชน, 2542.
- นอร์แมน, ไวส์. กลเม็ดเคล็ดลับของยอดนักบริหาร. จตุรงค์กรุงเทพฯ: บัตเตอร์
ฟลาย, 2532.
- นโปเลียน, ฮิลล์. คิดแล้วรวยด้วยใจสุข. แปลโดย ปสงค์อาสา. กรุงเทพฯ: มังภาพย์,
2541.
- ชาย กิตติคุณาภรณ์. HANDBOOK เจ้าของบริษัท. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2547.
- บริษัท เทเลอิน โฟ มีเดีย. จำกัดคู่มือซื้อขายอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม.
กรุงเทพฯ: บริษัท เทเลอิน โฟ มีเดีย จำกัด, 2545.
- บริษัท แฟรนไชส์ โฟกัส จำกัด. โอกาสธุรกิจ และ แฟรนไชส์ Directory.
กรุงเทพฯ: บริษัท แฟรนไชส์ โฟกัส จำกัด, 2546.
- บุญมาก พรหมพ่าย. นักบริหารที่แท้จริง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดอกเบี๋ย, 2533.
- บุญมาก พรหมพ่าย. สูตรสำเร็จ ผู้จัดการยุคใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดอกเบี๋ย,
2533.
- ประชาชาติธุรกิจ. เคล็ดลับสู่ความเป็นเลิศ (2). กรุงเทพฯ : ประชาชาติธุรกิจ, 2534.
- ประชาชาติธุรกิจ. เจาะกินเขียนการตลาดธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ประชาชาติธุรกิจ, 2534.
- ประสาธน์ เกียรติไพบุลย์กิจ. คู่มือธุรกิจนำเข้า-ส่งออก. กรุงเทพฯ : แทนทองปรี้น
ตั้งเซอร์วิส, 2544
- ประสาร มฤคพิทักษ์. ความดีความงาม ความสามารถ. กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.

ประสาร มฤคพิทักษ์. ชีวิตธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ศยาม, 2543.

พอล, เกตตี้. เทคนิคการสร้างความสำเร็จของนักบริหาร. แปลโดย เวชยันต์.

กรุงเทพฯ: บัตเตอร์ฟลาย, 2532.

พอล, โชลมอน และ โทมัส, เฟรดแมน. ขึ้นเชิง เล่ห์เหลี่ยมการห้าหน้าในวงการ

ธุรกิจ. แปลโดย ก้องเกียรติ โอภาสวงการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2531.

พีเพิล มีเดีย. สุดยอดธุรกิจเสริมแห่งปี จ๊อบนี้รวยได้...ไม่เสียงาน. กรุงเทพฯ: พีเพิล มีเดีย, 2549.

พีท, บิลเลค. คุณคือเศรษฐีรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ: ยู-บอส คอร์ปอเรชั่น, 2542.

แพทริก, บาร์ไวส์. คัมภีร์นักการตลาด. แปลโดย ปฏิพล ตั้งจักรวานนท์.

กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2549.

เฟินโน, บรู๊คส์. สูตรสำเร็จ นักการตลาดมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: เดอะบอสส์, 2536.

ภาวรี นัทรกุล ณ อยู่ชยา. สำหรับนักธุรกิจ และคนทำงานธุรกิจ busi no.02.

กรุงเทพฯ: เค แอนด์ พี บুকส์, 2547.

ม.อึ้งอรุณ. ก้าวสู่สุดยอดก่อนอายุสามสิบ. กรุงเทพฯ: ไพลิน คอมพิวเตอร์กราฟ, 2540.

มานิต รัตนสุวรรณ. เส้นทางนักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มณีทัศน์, 2539.

มาล์ค่อม, กิบสัน. คู่มือฉบับสมบูรณ์ : เริ่มต้นและบริหารร้านหนังสือ. แปลโดย สิทธิพร ชื่นชุ่มจิตร์. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือ แห่งประเทศไทย, 2543.

เมย์, แอลวิน และจิม, อัทซีสัน. บันไดสู่ความสำเร็จทางการตลาดมืออาชีพ. แปลโดย

นิเวศน์ ธรรมะ. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า, 2547.

แมคคาร์วีย์, โรเบิร์ต. ก้าวสู่ธุรกิจดอตคอม. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2545.

ยูริส, โอเรน. บันไดสู่ความเป็น... "สุดยอดของผู้นำ". กรุงเทพฯ: บัตเตอร์ฟลาย, 2532.

รอย เปรียบ. ขายตัวสู่โลกธุรกิจ. สมุทรปราการ: พระประแดงการพิมพ์, 2542.

รติ เจษฎาพรชัย. คู่มือปฏิบัติงานบุคคลอย่างมืออาชีพสำหรับเจ้าของธุรกิจ.

กรุงเทพฯ: ธนาเพรสแอนด์กราฟฟิค, 2548.

รัสซ์, พาเลย์. คิดแบบนักธุรกิจอิสระ. แปลโดย อภิชาติ พรหมดาว. กรุงเทพฯ:

Good Morning, 2546.

ริชาร์ด, คาร์ลอน. คิดอย่างนี้จึงจะรวย. สงกรานต์ จิตสุทธินิภากรกรุงเทพฯ: เอช.เอ็น.

กรู๊ป, 2545.

รุมาคม, มาร์ก สตีเวน. 35 ข้อผิดพลาดและวิธีหลีกเลี่ยงสำหรับธุรกิจขนาดย่อม.

แปลโดย ศุภสดี. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2536.

เรวัตี ตันตยานนท์. ถึงเวลาขึ้นชั้นเก้าแก้วมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2545.

ลอยด์, อี. เซฟกี. เจ้าของกิจการ : เลือเกิดไม่ได้. แปลโดย สุภาลักษณ์ บัญชร-เทวกุล. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล, 2540.

ลันดี, เจมส์ แอล. เลือกที่จะเป็นผู้นำ ผู้ตาม หรือหลีกเลี่ยงไป. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2535.

โลอิส, ไวส์. หนทางสู่ยอดนักธุรกิจหญิง. แปลโดย วลัยลักษณ์ เมยานี. กรุงเทพฯ: วลัยลักษณ์, 2533.

วรวิชญ เวชณุเคราะห์. จาก จุก เบี้ยวสกุล ถึง เตรียม ชาชุมพร. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2533.

วัฒนชัย วินิจจะกุล. กล้าคิด กล้าทำ. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. เส้นทางนักลงทุน + เส้นทางผู้ประกอบการ : 2 ทักษะ. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์, 2548.

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. เส้นทางผู้ประกอบการ : ทักษะของการเลือกเส้นทางอาชีพ. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์, 2549.

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์. โต๊ะตัวใหม่ กับลิ้นชักที่เปิดได้. กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.

วีระ ศรีวิลาศ. บันไดสู่ผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2531.

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคเหนือ. พัฒนาการประกอบธุรกิจด้วยตนเอง. ลำปาง: ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคเหนือ, 2536.

สมชาติ กิจขรรยง และพรเทพ เทวา. MLM เส้นทางเศรษฐีธุรกิจเครือข่าย. กรุงเทพฯ: ทู บี เลิฟ, 2548.

สมปรารถนา คล้ายวิเชียร. มหัศจรรย์ธุรกิจ เซเวน อีเลฟเว่น ภาค 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

สมปรารถนา คล้ายวิเชียร และพัฒนพันธุ์ วงษ์พันธุ์. แอมเวย์อะแมซิ่งเวย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.

สมปรารถนา คล้ายวิเชียร และพัฒนพันธุ์ วงษ์พันธุ์. แอมเวย์อะแมซิ่งเวย์ เส้นทาง "มหัศจรรย์" ไม่รู้จบ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.

สมภพ เจริญกุล. 30 ข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการตลาด. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2543.

สมภพ มานะรังสรรค์. เส้นทางสู่พ่อมดการตลาด. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2546.

สมภพ วจนพันธ์บุญมาก และพรหมพิวย. ศิลปะการบริหารธุรกิจของ
นักการตลาดแนวหน้า. กรุงเทพฯ: มัณฑนาสถาปัตย์, 2532.

สรกถ อุดยานนท์. ปรัชญานักธุรกิจไทยเคล็ดลับสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ:
มติชน, 2537.

สันติ วิริยะรังสฤษฎ์. เจาะลึกกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศ 11 CEO รางวัล SET
Awardss. กรุงเทพฯ: การเงินธนาคาร, 2546.

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือนักการ
ตลาดท่องเที่ยวสำหรับผู้บริหารระดับสูง. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย, 2549.

สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ค้นหาโอกาส สร้างธุรกิจ.
ปทุมธานี: สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2548.

สมาคมส่งเสริมธุรกิจสำหรับสตรีในประเทศไทย. คู่มือสำหรับการทำธุรกิจ
ส่งออก. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมธุรกิจสำหรับสตรีในประเทศไทย,
2532.

สายัณฑ์ จันทร์วิภาสวงศ์. กว่าจะเป็นผู้จัดการ. กรุงเทพฯ: หงสา, 2533.

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. โลกของผู้ประกอบการ และการวางแผนกลยุทธ์สำหรับ
SME. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2549.

สุรศักดิ์ ศิวะนาวิรินทร์. เส้นทางสู่ความสำเร็จในการทำธุรกิจ เอ็มแอลเอ็ม
แบบไทยๆ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บুদ্ধเบงก์, 2541.

สุรียา ประดับสมุทร. มหัศจรรย์ธุรกิจ 7 eleven. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน,
2541.

สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ. การเริ่มต้นธุรกิจของตนเอง. กรุงเทพฯ:
สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ, 2543.

อภิชัย เรื่องศิริปิยะกุล. เปิดร้านบนอินเทอร์เน็ต (ฉบับแก้ไขทำเอง). กรุงเทพฯ:
ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2544.

อภิชาติ สิริผาดิ. คู่มือผู้ประกอบการยุคใหม่ คู่มือในการจัดตั้ง-บริหารธุรกิจ.
กรุงเทพฯ: Phisit Thaioffset, 2549.

อมรเทพ ดีโรจน์วงศ์. เราเป็นที่หนึ่ง : เส้นทางสู่ความเป็นที่หนึ่งในธุรกิจ
เครื่องสำอาง. กรุงเทพฯ: เบทเตอร์เวย์, 2538.

เอี่ยมพร ปานเพ็ชร. ตลาดนัดแฟรนไชส์. กรุงเทพฯ: มติชน, 2541.

เอี่ยมพร ปานเพ็ชร. ตลาดนัด แฟรนไชส์ ชุด 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2542.

อำนาจ ชีระวนิช. ผู้ประกอบการ : Entrepreneur. กรุงเทพฯ: มาเธอร์ บอส แพคเกจจิ้ง, 2549.

ไวกาวะ โนบุฮิโกะ. ไอเดียเด็ด ๆ & เคล็ดลับสร้างธุรกิจใหม่ในสไตล์ของคุณเอง. แปลโดย บัณฑิต ประดิษฐ์ฐานวงษ์. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2546.

16. นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร

เครือวัลย์ ศรียี่ทอง. "คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการบัญชี ตามทัศนะของผู้ประกอบการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2548.

เจริญ เจษฎาวัลย์. ทางสู่-นายธนาคาร. กรุงเทพฯ: พอดี, 2533.

เจริญ เจษฎาวัลย์. คู่มือการตรวจสอบบัญชี. กรุงเทพฯ: พอดี, 2544.

ธรรมนิติ เพรส. เส้นทางสู่ นักบัญชีมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ เพรส, 2546.

นิอร อมรเลิศวิมาน. ขายตัวสู่โลกการธนาคารและการเงิน. สมุทรปราการ: พระประแดงการพิมพ์, 2541.

วารินทร์ สิ้นสูงสุด และวันทิพย์ สิ้นสูงสุด. คู่มือผู้ตรวจติดตาม. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตบัณฑิตกรรม, 2543.

ศักดิ์ดา จิวชยากุล. เส้นทางหญิงเหล็กฟ้าประทาน คุณหญิงจ้าววรรณ เมณฑกา. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน, 2548.

สมเดช โรจน์ศิริเสถียร. การบัญชีธุรกิจ "แนวทางสู่ความสำเร็จในอาชีพนักบัญชี". กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ, 2536.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เส้นทางใหม่ ผู้วิชาชีพบัญชีปี 2000. กรุงเทพฯ: สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2541.

สมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย. "จรรยาบรรณวิชาชีพการประเมินราคาทรัพย์สินสำหรับนักประเมินราคาอิสระในประเทศไทย." กรุงเทพฯ: สมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย, 2541.

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. หนังสืออนุสรณ์สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2532.

สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย. คู่มือการเงินการธนาคาร
สำหรับนักการธนาคารไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมสถาบันการศึกษา
การธนาคารและการเงินไทย, 2546.

สุขศิริ เจษฎาพรชัย. คู่มือปฏิบัติงานผู้จัดการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์, 2543.

สุขศิริ เจษฎาพรชัย. คู่มือปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่บัญชีอย่างมืออาชีพ(เล่ม 1): เจ้าหน้าที่.
กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์, 2545.

สุขศิริ เจษฎาพรชัย. คู่มือปฏิบัติงานนักบัญชีอย่างมืออาชีพ IMPORT & EXPORT.
กรุงเทพฯ: บริษัทเอช เอ็น กรุ๊ป, 2547.

สุวรรณ เตชะธีระปริศา. "รายงานการวิจัย การศึกษาคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี
ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางต้องการในเขตจังหวัด
ขอนแก่น." ขอนแก่น: คณะบริหารธุรกิจ, 2545.

สุวิมล กุลาเลิศ. คู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายในและกรรมการตรวจสอบ.
กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549.

โสภณ พรโชคชัย. วิชาชีพประเมินค่าทรัพย์สิน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิประเมินค่า
ทรัพย์สินแห่งประเทศไทย, 2549.

17. นักสังคมศาสตร์

กนก คำผลดี. "การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงานตามกระบวนการพัฒนา
ชุมชน : ศึกษากรณีนักพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535

กรมประชาสัมพันธ์. 86 ปี ปกรณ์ อังศุสิงห์. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์,
2537.

กรุงเทพมหานคร. คู่มือปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพ-
มหานคร, 2544.

คณิตา เลขะกุล. 72 ปีที่มีค่า เทพิน วงศ์วิทยา. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์, 2543.

ปาริชาติ วลัยเสถียร. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.

กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

สุมาลี จาคิตกวนิช. เพียงหนึ่งทะเลชีวิต. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 2534

18. นักรัฐศาสตร์

- กระทรวงมหาดไทย. "รายงานการวิจัยเรื่อง "บทบาท กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่
เหมาะสมในอนาคต". กรุงเทพฯ: กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์มหาดไทย
สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2540.
- กรมการปกครอง. ประสบการณ์นักปกครอง. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง, 2539.
- กรมการปกครอง. "กำนัน ผู้ใหญ่บ้านยุคใหม่." กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง,
2542.
- กรมการปกครอง. คู่มือการกำกับดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่นในหน้าที่ของผู้ว่า
ราชการจังหวัดและนายอำเภอ. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวง
มหาดไทย, 2543.
- กรมการปกครอง. "กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน." กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง, 2549.
- กรุงเทพมหานคร. คู่มือการปฏิบัติงานของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- ชวนพิศ ธรรมศิริ. ผู้ว่าฯ ผู้หญิง ประสบการณ์บริหาร สำหรับผู้หญิงทำงาน.
กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์, 2545.
- ชัยวัฒน์ ธรรมปาโร. "นักรการเมืองท้องถิ่นที่ดีในความคิดเห็นของพนักงาน
เทศบาลในจังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- ฉัตรระวี สุคนธ์รัตน์. "บทบาทในการสื่อสารระหว่างประเทศของนักรการเมือง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เฉลิมชัย พัฒนาการ. คู่มือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2531.
- เฉลิมศักดิ์ แห่งงาม. เฮฮา นักเรียนนายอำเภอ. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร, 2546.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. นักรการเมืองไทย: จริยธรรม ผลประโยชน์ การคอร์รัปชัน :
สภาพปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ: สายธาร,
2549.
- นันท ภาสุข. คู่มือปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภา : บทบาทและอำนาจหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภา. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, 2544.
- นรินทร์ พานิชกิจ. ยุทธศาสตร์นักปกครอง : เส้นทางสู่ความสำเร็จของนัก
ปกครอง. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ, 2530.

- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. "ผู้ตรวจการรัฐสภา." กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2535.
- ธีระ กลิ่นลำดวน. "ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีการบริการประชาชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และปัทมา สุปก่าปิง. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2543.
- ปัญญา ฤกษ์อุไร. หัวอกผู้ว่า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สารมวลชน, 2535.
- ปชาน สุวรรณมงคล. คู่มือการปฏิบัติงาน คณะกรรมาธิการสามัญสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรัฐสภา, 2537.
- ประมวล รุจนเสรี. นายอำเภอในฝัน. กรุงเทพฯ: มติชน, 2541.
- ปราชญา กล้าผจญ. คุณธรรม จริยธรรม ผู้นำรัฐ. กรุงเทพฯ: Prachaya Publishing, 2549.
- พรรคชาติพัฒนา. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลและวิชาการ พรรคชาติพัฒนา, 2545.
- พระพรหมคุณาภรณ์. รัฐศาสตร์และจริยธรรมนักการเมืองแนวพุทธ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม, 2548.
- รัตนภรณ์ เข้มกลัด. "ทัศนคติของเพื่อนร่วมงานต่อปลัดอำเภอหญิงในจังหวัดเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- วิญญู อังคนารักษ์. ผู้ว่าฯ 3 ม.. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.
- วิชัย คงรัตนชาติ. "การใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. ผู้บริหารสูงสุดระดับจังหวัด : ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดซีอีโอ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด. นนทบุรี: โฟร์เพช, 2546.
- วีระ ดำนประดิษฐ์. "การยอมรับของผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปลัดอำเภอหญิง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ศรัณยู โปธิรัชตางกูร. "คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกรัฐสภา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

- เศรษฐพร คุณศิริพิทักษ์. ถ้าอยากเป็นผู้แทน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษาสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2534.
- สมหวัง พ่วงบางโพ. เรื่องที่ยากเล่าของนายอำเภอ. อุดรดิตถ์: ฟือออฟเซ็ทอาร์ท, 2549.
- สมัคร สุนทรเวช. การเมืองเรื่องตื้นหา. กรุงเทพฯ: ซี.พี. การพิมพ์, 2532.
- สามารถ เจิมรอด. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดฉะเชิงเทรา." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, 2545.
- สิริรัฐ เอี่ยมทรงชัยสกุล. "ช่องทางการสื่อสารในการเข้าสู่อาชีพและหล่อหลอมความเป็นนักการเมืองของนักการเมืองสตรี." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- สุเมธ แสงนิ่มนวล. ข้อคิดนักบริหารจากประสบการณ์ นักปกครอง. กรุงเทพฯ: บิ๊กแบงก์, 2540.
- อุทัย หิรัญโต. วิทยายุทธของนักปกครอง. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง, 2530.

19. นักกฎหมาย

- กระทรวงยุติธรรม. คู่มือตุลาการ. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม, 2533.
- คณิง ฤาไชย. เชิงทนาย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2533.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. การพัฒนา นักกฎหมายมหาชนกับการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ, 2540
- ไชยศ เหมะรัชตะ. จริยธรรมของนักกฎหมาย. กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2531.
- จิตติเชษฐ นุชนาฎ. "การเข้าสู่ตำแหน่งตุลาการศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547
- ฉัฐปกรณ์ พิชญปัญญาธรรม. ..กว่าจะได้นั่งบัลลังก์ศาล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มูลนิธิชุมชนพันธสัญญา, 2547.
- ทัศนีย์ ดวงรัตน์. ชีวิตนักกฎหมายของนายประธาน ดวงรัตน์. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2547.

นพนธิ สุริยะ. "คุณสมบัติและบุคลิกภาพของนิติศาสตร์บัณฑิตไทยในศตวรรษ
ที่ 21 : ตามทัศนะของนักกฎหมายไทย." กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการยุติธรรม
กระทรวงยุติธรรม, 2541.

บัณฑิต รัชตะนันท์. แนวทางการปรับปรุงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น
ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ, 2541.

ประวิณวัชร อิศรางกูร ณ อยุธยา. คู่มือปฏิบัติการงานบังคับคดี: บังคับคดีแพ่ง
บังคับคดีล้มละลาย บังคับคดีฟื้นฟูกิจการลูกหนี้. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล,
2542.

ปาริชาติ ประคองจิตร. ความคิด ชีวิต และงาน 5 นักกฎหมายหนุ่ม. กรุงเทพฯ:
วิญญูชน, 2547.

ภัทรพงศ์ เกษทอง. นักกฎหมายบริษัท. นนทบุรี: ชินอักษร, 2548.

มานะ จูฑะประชากุล. เส้นทางยุติธรรม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2534.

เริงชัย นาคแก้ว. "การกำหนดคุณสมบัติและการคัดเลือกตุลาการศาลปกครอง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

วิชา มหาคุณ. ศาลยุติธรรมและการพิพากษาคดี. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2536.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. ตุลาการรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2536.

สมพร พรหมหิตาธร. คู่มือทนายความ "แง่คิดพิชิตคดี". กรุงเทพฯ: ประชวรวงษ์,
2533.

สมพร พรหมหิตาธร. คู่มือทนายความฉบับสารพัดกิจ. กรุงเทพฯ: นิติสยาม,
2530.

สมศักดิ์ บุญทอง. บทบาทพนักงานอัยการในการว่าต่าง แก่ต่างคดีแพ่งให้
ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
2538.

สัญญา ธรรมศักดิ์. หนทางสู่ความสำเร็จของนักกฎหมาย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน,
2534.

สภาทนายความ. รวมกฎหมาย ส่งเสริมวิชาชีพทนายความ. กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร,
2539.

สาโรจน์ เกษมถาวรศิลป์. บนเส้นทางสู่ผู้พิพากษา. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์,
2549.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. รวมคำบรรยายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย. กรุงเทพฯ:
วิญญูชน, 2548.

สำนักงานอัยการสูงสุด. อัยการไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานอัยการสูงสุด, 2539.

สำนักงานศาลยุติธรรม. คู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการ : ส่วนวิธีพิจารณาคดี
ทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ:
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานศาล
ยุติธรรม, 2547.

20. นักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา

กรมราชทัณฑ์. คู่มือเจ้าพนักงานเรือนจำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง. กรุงเทพฯ:
กองทุนสวัสดิการข้าราชการ กรมราชทัณฑ์, 2542.

จิรวรรณ เภาไฟ. "การปฏิบัติงานควบคุมและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติ
ในคดีอาชญากรรมให้โทษ ของพนักงานคุมประพฤติ." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

ธำรงค์ศักดิ์ ต้วสูงเนิน. "บทบาทของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ สังกัดเรือนจำพิเศษ
กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

นงเยาว์ เขียวสอาด. "ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติของพนักงานคุมประพฤติ
ในงานคุมประพฤติผู้ใหญ่." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

เพลินใจ แต่เกษม. "วิเคราะห์การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ
กรมราชทัณฑ์ ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติของพนักงานคุมประพฤติ
ในงานคุมประพฤติผู้ใหญ่." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542

ศรีเวียง ไพโรจน์กุล. คู่มือปฏิบัติงานของทีมสหวิชาชีพในกระบวนการคุ้มครอง
เด็ก. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2547.

สมทนา บุญรังสิมันต์. "รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพของพนักงาน
คุมประพฤติ." กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัย กองวิชาการและแผนงาน

21. นักโหราศาสตร์

กำแก้ว. บันทึกของโหรกระฉิบ. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2532.

ชัยมงคล อุดมทรัพย์. คู่มือโหร : การวางลัคนาสำเร็จและการให้ฤกษ์ฉบับสมบูรณ์.
กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ, 2530.

ภิญโญ พงศ์เจริญ. "บทบาทของโหรในสังคมไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2543.

สิรินทร์สฤษดิ์ วินิจสร. "การสื่อสารระหว่างหมอดูกับผู้เข้ารับบริการ."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อำไพพร ธนภูติ. "เมื่อผู้หญิงเป็นหมอดู : กรณีศึกษาแม่และหมอดูหญิง
ในเครือข่าย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2549.

22. นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา

กรมวิชาการ. โภชนาการสำหรับนักกีฬา : คู่มือผู้ฝึกสอนกีฬา. กรุงเทพฯ:
กรมวิชาการ, 2537.

การกีฬาแห่งประเทศไทย. "การศึกษาปัญหาอุปสรรคการพัฒนาศักยภาพของ
นักกีฬาไทย : ศึกษากรณีศักยภาพของนักกีฬาในการแข่งขันกีฬา
โอลิมปิก." กรุงเทพฯ: งานค้นคว้าและวิจัย กองวิจัยและพัฒนาฝ่ายพัฒนา
และส่งเสริมกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2536.

เกียรติตระกูล ใจไทย. ชาติชาย เขียวน้อย วีรบุรุษเจ้าน้ำตาหมัดภูผาหิน. กรุงเทพฯ:
ดอกหญ้า, 2545.

คมกริช เชาวน์พานิช. "คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลระดับมัธยมศึกษา
คุณสมบัติที่ดีของผู้ฝึกสอนกีฬาว่ายน้ำในทัศนะของผู้ฝึกสอนผู้ปกครอง
และนักกีฬาว่ายน้ำ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2543.

โจส, มานูเอล แบดเลสส ไตรัส และ จูลิโอ, อัลวาเรซ. คู่มือผู้ฝึกสอนกรีฑา
เบื้องต้น. แปลโดย ชุมพล ปานเกตุ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2531.

จิราพร แก้วศรีงาม. "เปิดโลกมวยไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างนักมวย ค่ายมวย
และธุรกิจในวงการมวยไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ดุสิต สุขประเสริฐ. "การศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการเป็นนักมวยไทย."

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ประโยค สุทธิสง่า. คู่มือการสอนฟุตบอล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

ประโยค สุทธิสง่า. ตำราการฝึกและการตัดสินกีฬาฟุตบอล. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.

มัลคอม, แมคโดนัล. เกิดมาเป็นดาวซัลโว. แปลโดย ช.โย่ง. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท, 2540.

มยุรี สุภวิบูลย์. การโค้ชกีฬาคนพิการ (หลักการทั่วไป). กรุงเทพฯ: คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

วิทยา เลาหกุล. ยอดโค้ชฟุตบอล บี โกลเซ็น. กรุงเทพฯ: กีฬาการพิมพ์, 2542.

สนธยา สีละมอด. หลักการฝึกกีฬาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สมเกียรติ อักษรถึง. คู่มือการฝึกกีฬาบาสเกตบอล. กรุงเทพฯ: งานวิชาการ กองการฝึกอบรม สำนักพัฒนาบุคลากรกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย 2548.

อภิชาติ เมธาวิระนนท์. "คุณสมบัติที่ดีของผู้ฝึกสอนกีฬาว่ายน้ำในทัศนะของผู้ฝึกสอนผู้ปกครองและนักกีฬาว่ายน้ำ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

23. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ฟุตบอล

กรมแรงงาน. "แนะนำอาชีพ ผู้จัดสอน." กรุงเทพฯ: กองมาตรฐานแรงงาน กรมแรงงาน, 2531.

กรมวิชาการ. คู่มือครูแนะแนวแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.

คาร์ลตัน, ออเรนจ์, 25 ข้อที่ไม่ควรผิดพลาดสำหรับครูยุคใหม่. แปลโดย คัดนางค์ มณีศรี. กรุงเทพฯ: เบรนนีท, 2545.

จ. กฤษณมูรติ และ หึงห้อย ณ ภูเขา. ศักยภาพอันสูงสุดแห่งครู. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอันวิภิญญา, 2545.

จำเริญรัตน์ เจือจันทร์. จริยศาสตร์ : ทฤษฎีจริยธรรมสำหรับนักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2548.

ชาญ สวัสดิ์สาตี. คู่มือนักฝึกอบรมมืออาชีพ : การจัดดำเนินการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิผล. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ., 2539.

ชูศรี ดันพงศ์. เรียนรู้เพื่อเป็นครูคุณภาพ. เชียงใหม่: เดอะโนว์เลจ เซ็นเตอร์, 2544.
ณรงค์ ณ ลำพูน. คู่มือการจัดทำผลงานอาจารย์ 3 ครูชำนาญการ (แนวใหม่). กรุงเทพฯ: บิ๊ก พอยท์, 2546.

ดอนนา, วอลท์เกอร์ ทีเลสตัน. คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่ : การวิจัยเกี่ยวกับสมองแบบการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวบ่งชี้ความสามารถในการสอนของครู. แปลโดย อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่งกรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2546.

ทพวงมหาวิทยาลัย. บทบาทและคุณลักษณะของนักแนะแนวยุคไฮเทค : รายงานสรุปและประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 27-29 สิงหาคม 2533 ณ ทพวงมหาวิทยาลัยและค่ายพระรามหก จ.เพชรบุรี. กรุงเทพฯ: ทพวงมหาวิทยาลัย, 2533.

ทิสนา เขมมณี. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ชนพร เจริญชัย. "ความสามารถพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

ธีรยุทธ พึ่งเทียร. คู่มือครูยุคใหม่ : พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล, 2543.

ธีระชัย บูรณโชติ. การสอนกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์ : คู่มือสำหรับครูพิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ธีระพงษ์ วงศ์บุญ. ก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ : หลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนในการขอตำแหน่งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์. อุบลราชธานี: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2547.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. คู่มือครูรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง : งานของครูในยุคการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2543.

- นิรันดร์ ภาชนะทิพย์. คู่มืออาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ:
กองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- ปรีชา คชสิทธิ์. สู่เส้นทางวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.ค. กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2544.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. เส้นทางสู่ความก้าวหน้าของข้าราชการครู. กรุงเทพฯ:
อักษรบัณฑิต, 2530.
- ปัญญา ทรงเสรี. คู่มือครู หลักสูตรการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "ก้าวสู่ครูมืออาชีพ". กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2547.
- ปาน สวัสดิ์สาตี. คู่มือประเมินและติดตามการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบ
โครงการฝึกอบรม/สัมมนา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ., 2535.
- พร พันธุ์ไอสถ. สลัดเข็มฉีดยา มาจับชอล์ก ทำไมหมอมองอย่างผมถึงต้องมาเป็นครู.
กรุงเทพฯ: โซเฟีย บุ๊คส์, 2546.
- พรรณี ทิมเทศ. รายชื่อคุณวุฒิที่ ก.ค. รับรองและกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะ
สำหรับตำแหน่งข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: กองวิชาการบริหารงานบุคคล
สำนักงานก.ค., 2541.
- พระมหาอดิสร ธีรสีโล. คุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2540.
- พระราชธรรมนิเทศ. วิญญานครู. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่ง
ประเทศไทย, 2533.
- พุทธทาสภิกขุ. จริยธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545.
- พลพร แสงบางปลา. คู่มือวิทยากร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.
- ภัทณิดา พันธุมเสน และกาญจนา เอกะวิภาต. รางวัลเกียรติยศ: เส้นทาง
ความก้าวหน้าแห่งวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ, 2543.
- มังกร ทองสุคดี. ครูวิทยาศาสตร์. เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2533.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คู่มืออาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- เริงชัย หมื่นชนะ. มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2535.
- วิลเลียม, กลาสเซอร์. ครูดีมีคุณภาพ. แปลโดย นัยนา ทองศรีเกตุ. กรุงเทพฯ:
สถาบันการแปลหนังสือ กรมวิชาการ, 2545.

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. หลักเกณฑ์ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูผู้สอน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535.

สมเชาว์ เกษประทุม. สารพันปัญหาความผิดของครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ต้นอ้อ, 2540.

สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. วิทยากรต้องรู้. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2547.

สายัณห์ ผาน้อย. คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการข้าราชการครูผู้สอน. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 3. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่, 2539.

สายัณห์ ผาน้อย. คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการข้าราชการครูสายผู้บริหาร
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่, 2540.

สุนน คณานิตย์. ครูสุขศึกษามืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สุพีเรียพรีนติ้งเฮาส์, 2547.

สุวิทย์ มูลคำ. ครบเครื่องเรื่องวิทยากร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2543.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ:
ที.พี.พรินท์, 2543.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. วิชาชีพครูในยุควิกฤต. กรุงเทพฯ:
สำนักงานโครงการพิเศษเพื่อการปฏิรูปการฝึกหัดครู พัฒนาครูและ
บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. การกำหนดแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการ
คุรุสภา, 2537.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549.

สำลี รักสุทธี. ทางก้าวสู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา, 2544.

อ้อม ประนอม. วิทยากรสำหรับวิทยากร : หลักการพูดในที่สาธารณะและการเป็น
วิทยากรที่ดี. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2540.

24. ผู้ประกอบวิชาชีพสารนิเทศ

คณะกรรมการกลุ่มงานบริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. คู่มืองานบริการ
ระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะอนุ-
กรรมการกลุ่มงานบริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2531.

ครรรชิต มาลัยวงศ์. บรรณารักษ์ ศูนย์บริการ และการสืบค้นสารสนเทศในปี 2000.

กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ,
2541.

โชติค ทรัพย์ดี. "ความสามารถของครูบรรณารักษ์ตามความคาดหวังของผู้บริหาร
ครู และครูบรรณารักษ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ฐิติมา หิรัญเวชยางกูร. "คุณสมบัติของบรรณารักษ์ระบบในห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2543.

ณัฐวดี มะลิตทอง. "การผลิตและพัฒนาบรรณารักษ์ระบบ สำหรับห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2545.

ประภาพร จงสมจิตต์. "บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่
และทำบัตรรายการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในยุคเทคโนโลยี
สารสนเทศ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2544.

ประภาพันท์ พลายจันทร์. คู่มือการปฏิบัติงานห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์.
เชียงใหม่: ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

แม่นมาศ ชาลิต. คู่มือบรรณารักษ์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
บรรณกิจ, 2543.

รุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน. "รายงานการสำรวจความคิดเห็นของบรรณารักษ์
สถาบันอุดมศึกษา เรื่อง สถานภาพของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา."
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ลักษณะ บำรุงชูเกียรติ. "บทบาทบรรณารักษ์ในทัศนะของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ของรัฐ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุธรรม อูมาแสงทองกุล. คู่มือการทำงานบรรณารักษ์งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
ห้องสมุด กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่: กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2544.

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ และพวา พันธุ์เมฆมา. บนถนนสายวิชาชีพ: ที่ระลึก
ในโอกาสเกษียณอายุราชการผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชญ์ ทับเที่ยง และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสม ก้านสังวร. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2537.

สุมิตรา จิระวุฒินันท์. คู่มือปฏิบัติงานบริการยืม-คืน ห้องสมุดคณะวิศวกรรม-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

อัญชลี กล้าเพชร. คู่มือปฏิบัติงานบริการยืม-คืนหนังสือ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ.
เคนเนดี สำนักวิทยบริการ. ปัตตานี: ฝ่ายหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2538.

25. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน

กนก รัตน์วงศ์สกุล. กนกบาทเดียว. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์, 2548.

กรกช สุรกุล. "การเปิดประเด็นข่าวและกระบวนการทำข่าวของผู้สื่อข่าว
การเมือง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2540.

กฤษณะ กฤตมโนรธ. กฤษณะ on stage. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2544.

กิตติ สิงหาปัด. อยากเป็นนักข่าวที่วิต้องทำแบบนี้. กรุงเทพฯ: EDITOR 1999,
2544.

กิตติศักดิ์ แสนทวี. "การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนัก
ประชาสัมพันธ์ในองค์การรัฐและองค์การเอกชน." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.

กิตติพัฒน์ หมั่นสุดตา วันแก้ว. ดีเจ (DJ) จับกัง. กรุงเทพฯ: เกร็นด์เฟรนด์, 2547.

กุลธิดา ธรรมวิภังษ์. "ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและ
ลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

"คุณสมบัติและภารกิจของผู้กำกับภาพยนตร์โฆษณา." กรุงเทพฯ: สาขาวิชา
ภาพยนตร์และภาพถ่ายคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

จตุพงษ์ พุ่มมุล. กว่าจะเป็นนักข่าวมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: กระดานชนวน, 2543.

จตุพงษ์ พุ่มมุล. กว่าจะมาเป็นนักข่าวมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2544.

เจมส์, เวบบ์ ยังก์. ทำอย่างไรถึงได้เป็นนักโฆษณา. แปลโดย ครอบงำ
ไชยชนะสาร กรุงเทพฯ: เดลฟี, 2537.

ทัศนีย์ บุญนาค. กระจกส่องสื่อ. กรุงเทพฯ: บริษัท เนชั่นบุ๊คส์ อินเตอร์เนชั่นแนล
จำกัด, 2546.

ชเนศ กองประเสริฐ. คู่มือการเขียนข่าวงบประมาณ. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2534.

แถมสิน รัตนพันธุ์. คณหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2545.

แถมสิน รัตนพันธุ์. ตำนาน "ลี้ก (ไม้) ลับ" ฉบับพระนาง คณหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน, 2548.

ชนวัฒน์ ปุกหุด. "ปัจจัยสู่การเป็นนักคิดสร้างสรรค์งานโฆษณาชั้นเยี่ยมของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ชัชชัย จารนัย. บันทึกสีม่วง ของ อั้งอั้ง. กรุงเทพฯ: เอลายน์, 2547.

นงลักษณ์ สหวัฒน์พงศ์. "บทบาทของนักจัดรายการเพลงในปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท ยูแอนด์ไอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด." กรุงเทพฯ: สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

นพนธ์ สัมมา. นักจัดรายการวิทยุ รายการวิทยุ บทบาทของนักจิตวิทยา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

นิเวศน์ กันไทยราษฎร์. อยากเป็นพิธีกรดัง ฟังทางนี้. กรุงเทพฯ: สูดส์ปาด้าสำนักพิมพ์, 2546.

บุญเลิศ ช่างใหญ่. ของขาวหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.

บุญเลิศ ช่างใหญ่. นักข่าวมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: มติชน, 2545.

บุญศรี ปรามณศักดิ์. ผู้ พิธีกรมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. "รายงานการวิจัยเรื่อง จริยธรรมสำหรับนักประชาสัมพันธ์." กรุงเทพฯ: สมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย, 2535.

พรนลัท ปรัชญากร. ก้าวสู่ฝัน...ดีเจวัยมันส์วิทยุชุมชน. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี้, 2549.

พรพิมพ์ พรประภา. "วิชาชีพนิยมของผู้ประกอบอาชีพหนังสือพิมพ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

เพ็ญศิริ วงษ์สกุล. ผู้ประกาศข่าว. กรุงเทพฯ: EDITOR 1999, 2543.

ฟองสนาน จามรจันทร์. ไม่แน่จริงไม่ข้ามน้ำชิมมาหรรอก. กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2545.

ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา. คาถาเสกหมาให้เป็นเทวดา. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท ครีเอชั่น, 2546.

มัลลิกา บุญมีตระกูล. บัน(ระ)ทีคนักข่าวสาวเหล็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ดอกหญ้า 2000, 2544.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นักนิเทศศาสตร์ที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า :
รายงานผลการเสวนาทางวิชาการ ; วันจันทร์ที่ 4 กันยายน 2538 ณ ห้อง
สารสนเทศ 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ: สาขาวิชานิเทศ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.

มานิจ สุขสมจิตร. คู่มือการรายงานข่าวเชิงสืบสวนชุดกฎหมายที่นักข่าวควรรู้.
กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์, 2537

ไมตรี ชาดิบุรุษ. คู่มือนักพูด. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: สโมสรฝึกการพูดแห่ง
ลานนาไทยเชียงใหม่, 2542.

ยุพา เพ็ชรฤทธิ. บนถนนคนทำข่าว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2535.

ราเชนทร์ วัฒนปรีชากุล. ชีวิตการต่อสู้ของนักหนังสือพิมพ์ที่น่าสนใจ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2530.

ริชาร์ด, เลอเมอร์. พีอาร์แถวหน้า ประชาสัมพันธ์มือโปร. แปลโดย ภัทรพงศ์
พงศ์สวัสดิ์กรุงเทพฯ: ดีเอ็มจี, 2548.

รุ่งรัตน์ ศิริกิจวัฒนา. "รายงานการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการ
หนังสือพิมพ์ตาม ความคิดเห็นและความต้องการของหัวหน้าหน่วยงาน."
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2535.

เริงศักดิ์ กำธร. สุดยอดสุภาพบุรุษ ไตรภพ ลิมปพิทักษ์. กรุงเทพฯ: เฟื่องอักษร, 2546
ลอเรนซ์, แมรี เวลล์. อะ บิก ไไลฟ์ : A big life in advertising. แปลโดย ศุภางค์
รุจนเวชช์กรุงเทพฯ: เอ. อาร์. บีซิเนส, 2547.

ลูฟ, ทูสไมล์. มือใหม่...หัดข่าว. นนทบุรี: ยอดข่าว, 2546.

วรพล พรหมภิบุตร. นักจัดรายการวิทยุรายการวิทยุเรดิโอ 2000. กรุงเทพฯ:
มติชน, 2538.

วรารุณี ไวยทิพย์. ผู้ชายปาก ...D(ดี). กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2546.

วณิช พลุวังกาญจน์. ฐานันดร 4. กรุงเทพฯ: จักรกาญจน์, 2530.

วิณา แก้วประดับ. "การขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรีในวิชาชีพวารสาร-
ศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2542.

สนฉัตร พัวพิมล. คู่มือสู่อาชีพพิธีกร. กรุงเทพฯ: ไอส์แลนด์, 2539.

- สมเกียรติ จันทรสีมา. ปักหมุด เเทใจ : บันทึกประสบการณ์ชีวิตเหยี่ยวข่าวอิสระ.
กรุงเทพฯ: โครงการก่อตั้งมูลนิธิสื่อสารสาธารณะ, 2549.
- สรยุทธ สุทัศนะจินดา. กรรมกรข่าว. กรุงเทพฯ: นิตยสารแพรว, 2547.
- สรยุทธ สุทัศนะจินดา. กรรมกรข่าวงานรับเหมา. กรุงเทพฯ: นิตยสารแพรว, 2547.
- สรรพสิริ วิรยศิริ. ผมเป็นคนข่าวคนหนึ่ง ก็แค่นั้น. กรุงเทพฯ: รัตต์ปริซ์, 2537.
- สถิตธรรม์ เพ็ญสุข. บันทึกตกหล่นบนเส้นทาง "นักข่าว" ของนักหนังสือพิมพ์.
กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2530.
- สยามรัฐ. นักหนังสือพิมพ์ชื่อคึกฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สยามรัฐ, 2533.
- สุเทพ เดชะชีพ. "คุณสมบัติและภาระหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ในองค์กร."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุทธิชัย หยุ่น. คนข่าว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2543.
- สุทิน วรรณบวร. เรื่องอยากเล่าของนักข่าวสายโจร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์, 2546.
- สุภา ศิริमानนท์. นักหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: กองทุนสุภา ศิริमानนท์และ
สำนักพิมพ์แม่คำผางใจ, 2536.
- สุภาณี เวชพงศา. "นักจัดรายการวิทยุกับการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการ." นครปฐม:
สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- หัตยา ภาสกร. ผู้ประกาศข่าว. กรุงเทพฯ: EDITOR 1999, 2544.
- "อยากเป็น ดี.เจ. ต้องทำอย่างไร" กรุงเทพฯ: Editor, 1999.
- อรรณพ กิตติกุล. เฮา ทุ บี ดี เจ (How to Be D.J.). กรุงเทพฯ: สดส์ปดาร์, 2545.
- อังคณา รุ่งพรนุรักษ์. "การศึกษาเปรียบเทียบการเข้าสู่อาชีพนักข่าวขององค์กร
เอกชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.
- อริสรา กำธรเจริญ. "คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการตอบปัญหาวิชาการทาง
โทรทัศน์." กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- เอกราช เก่งทุกทาง. เอ็กซ์กะราช. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: นิตยสารแพรว, 2549.
- ไอ้ต ยุทธนา. เส้นทางสู่อาชีพดีเจ นักจัดรายการวิทยุ. กรุงเทพฯ: โอต้าอาร์ตแอนด์
โปรโมชั่น, 2531.

26. ผู้ประกอบอาชีพการขนส่งและคมนาคม

ขจิตพรรณ จันทรสาขา. อยากเป็นแอร์ใจจะขาด. กรุงเทพฯ: ใสใจ, 2547.

ขจิตพรรณ จันทรสาขา. รับชา กาแฟ หรือแอร์ดีคะ?. กรุงเทพฯ: ใสใจ, 2548.

คุณน้องกับคุณพี่. บุกตะลุยสู่ปุยมะม 1. กรุงเทพฯ: เอสพีเอ็นการพิมพ์, 2548.

ชฎาปณี ชิบายามา. แอร์โฮสเตส : นางฟ้าหรือเหยื่อต้นหางบนเครื่องบิน. กรุงเทพฯ: โอเอซิส, 2549.

นวมลลี สถาปิตานนท์. ขายตัวสู่โลกการบิน. สมุทรปราการ: พระประแดง
การพิมพ์, 2541.

นาตาชา. ไม่ยากถ้าอยากเป็นแอร์ฯ. กรุงเทพฯ: วิริยะ, 2549.

นิทัศน์ โบภรณ์. ตำราเตรียมสมัครสอบและสัมภาษณ์งานแอร์โฮสเตสและสจ๊วต.
กรุงเทพฯ: เฟรนด์คอนเนอร์, 2534

ปิโย จันทรภรณ์. ชีวิตบนฟ้ากว่าจะได้มาเป็น แอร์-สจ๊วต. กรุงเทพฯ:
บริษัทสยามอินเตอร์ เอลิเวเตอร์ เซลส์แอนด์ เซอร์วิส, 2546.

พรทิพย์ สาทิสสระรัต. เฮฮาประสา...สาวแอร์. กรุงเทพฯ: Anit Publishing, 2548.

พรทิพย์ สาทิสสระรัต. แอร์ญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: เอสพีเอ็นการพิมพ์, 2549.

พอลลี่. หัวหกกันขวิด...ชีวิตสจ๊วต. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามอินเตอร์มัลติมีเดียจำกัด
(มหาชน), 2548.

พิชัย พงษ์พาณิชย์. "อำนาจสอบสวนของพนักงานศุลกากร." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

พิชญา ฟ้ากระจ่างดาว. นางฟ้าหรือขี้อับบนเครื่องบิน. กรุงเทพฯ: หจก. จิก้าบุ๊กส์,
2548.

พิมพ์ร กิจสุบรรณ. สนุกสนานข้ามขอบฟ้า. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2548.

ฟอสส์ รีนี. เปลือยแอร์โฮสเตส. แปลโดย โรจนา นาเจริญ. กรุงเทพฯ: มติชน,
2548.

มัณฑนา. แอร์ & สจ๊วต ง่ายๆ ถ้าอยากเป็น. กรุงเทพฯ: เขอกับฉัน, 2548.

อัปสรสวรรค์ และสมพร ชัยชนะศักดิ์. หนทางสู่ฟ้ากฟ้า. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน,
2543.

27. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและโรงแรม

เกียรติ สิมะกูร. ทำงานโรงแรมอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: บริษัทฮิวแมนเซอร์วิซ,
2548.

ไต้ศักดิ์เกรด. สาธกมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: อาทิตกา, 2539

ดาห์เมอร์ ซอนดรา. คู่มือฝึกอบรมพนักงานเสิร์ฟชายและหญิง. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาอุตสาหกรรมบริการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2532

พิมาน วิมลมาลย์. ไต้ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สมิต, 2530.

พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์. มัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549

วีรวรรณ โปรรุ่งโรจน์. มัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน,
2546.

วิรัตน์ ชุณหจักร. เร่เข้ามา จะพาเข้าโรงแรม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
แพรวสำนักพิมพ์, 2547.

28. ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

กรมการพัฒนาชุมชน. ทำอะไร ? จึงจะขายจน. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน,
2540.

กรมการพัฒนาชุมชน. ทำได้ ขายจนๆ รวมอาชีพครัวเรือนกข.คจ.ดีเด่น.
กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน, 2545.

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ชุดวิชาการเข้าสู่อาชีพและการครองชีพอิสระ.
กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539.

กรมวิชาการเกษตร. คู่มือผู้ขายวัตถุดิบตรายทางการเกษตร ปุ๋ยเคมี และพันธุ์พืช
ตามกฎหมาย. กรุงเทพฯ: ฝ่ายสารวัตรเกษตร กองควบคุมพืชและวัสดุ
การเกษตร กรมวิชาการเกษตร, 2538.

กรมอาชีวศึกษา. แนวทางสู่อาชีพส่วนตัว. กรุงเทพฯ: ฝ่ายสถิติวิจัยและประเมินผล
กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2531.

ไกรฤทธิ บุญเกียรติ. ท่ามา หากิน. กรุงเทพฯ: สามเกลอ, 2531.

คันถ์ชิต วนิชศิลปกุล. อาชีพไคร อาชีพมัน(ส์). กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์, 2546.

คันถ์ชิต วนิชศิลปกุล. อ่านเอารวย. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

- คันถ์ชิต วณิชดิลกกุล. แก้chimชี้ เซ็งลื้ออ กลุ่มใจทำไมรวย. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.
- คันถ์ชิต วณิชดิลกกุล. อาชีพใคร อาชีพมัน(ส์)2. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊กส์, 2547.
- คณิต พูนผล. คู่มือเจ้าของกิจการ. กรุงเทพฯ: คีดี, 2547.
- ฉลองชัย จันทรเพ็ญ และอริก สกลวัฒนา. แนะแนวทำกินถิ่นใกล้ตัว. กรุงเทพฯ: บริษัทรวมสาส์น, 2535.
- เจ., พอล เกตตี้. หนทางรวย. แปลโดย สุนทร โคตรบรรเทา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2532.
- เจฟ, เกาท์. 12 มหาเศรษฐีสอนบริหารกิจการ แบบนี้จึงจะรวย. แปลโดย วรเชษฐ พันธุ์วงษ์. กรุงเทพฯ: วันเว็ลด์, 2547.
- จินาภา ประวัง. เปิดร้านเพ็ชช้อป. กรุงเทพฯ: บอรั่น ฟรี, 2548.
- ณัฐรดา อุทุมพร. แผ่นดิน : งานศิลปะสร้างเงิน อาชีพคนรักอิสระ. กรุงเทพฯ: มติชน, 2548.
- เดกิง สมทรัพย์. ร้านหนังสือที่รัก. กรุงเทพฯ: เอ อาร์ อินฟอร์เมชัน แอนด์ พับลิเคชัน, 2541.
- ธวัชชัย พิษผล. อยากเป็นเจ้าของกิจการร้านอาหารกันบ้างไหม?. กรุงเทพฯ: คีดี, 2548.
- นวรรตน์ นพหิรัญ. "ชีวิตแม่ค้า : บทบาททางเศรษฐกิจและครอบครัวในบริบทการค้า." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- นายเป็รียวหวาน. ได้เวลารวย. กรุงเทพฯ: พารากอน, 2542.
- ปณิธิ สุขสมบูรณ์. "เครือข่ายทางสังคมและการแสวงหาทางเลือกของแม่ค้าหาบเร่แผงลอย : กรณีศึกษาแม่ค้าหาบเร่แผงลอยชาวอีสานที่อาศัยอยู่ในชุมชนนางเลิ้ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- ปรีชา พุทธิปริชาพงษ์. "คู่มือผู้ขายสารกำจัดศัตรูพืช พันธุ์พืช และปุ๋ยเคมีตามกฎหมาย." กรุงเทพฯ: ฝ่ายสารวัตรเกษตร กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร, 2538.
- ปนัดดา แสงธรรมชัย. เปิดร้าน ไม่ยากอย่างที่คิด. กรุงเทพฯ: เกรท ดีไซน์ แอนด์ พรินท์, 2549.
- ประยูร จรรยาพงษ์. ขบวนการแก๊ง. กรุงเทพฯ: บ้านและสวน, 2541.

ประสิทธิ์ คำภูแสน. แนะนำการประกอบการอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, 2545.

เปภาดา ทัดพรพันธ์. ปิดร้านขายยากันดีกว่า. กรุงเทพฯ: busy-day, 2548.

พีระวุธ ฉัตรกุล ณ อยุธยา. มาเปิดร้านไอศกรีมและเบเกอรี่กันเถอะ. กรุงเทพฯ: Editor1999, 2548.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. "แนวทางการเลือกอาชีพ อาชีพอิสระ." เชียงใหม่: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

ไมตรี อินทสุต. พอยู่ พอกิน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง, 2542.

ยุคลธร เตชะวนากร. "แม่ค้าตลาดน้ำ : วิถีชีวิตและการดำรงเอกลักษณ์ของชุมชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

ยุพิน ประจวบเหมาะ. "การประกอบอาชีพอิสระ : หนทางแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

ยุวดี รอดจากภัย. "การศึกษาวิถีชีวิตของผู้ประกอบอาชีพทำข้าวหลามในเขตจังหวัดชลบุรี." ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.

รดา พรรณราย. อาชีพเสริมรายได้. กรุงเทพฯ: ไพลิน, 2545.

รุจ วังยี. แนะนำการทำมาหากินของชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991, 2543.

เรวัต ดันตยานนท์. ใครอยากเป็นเจ้าแม่ยกมือขึ้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2545.

เรวัต ดันตยานนท์. รู้จักฝึกกลยุทธ์เจ้าแม่รุ่นใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2545.

แรงเกื้อ ชาวหินฟ้า. เรียนจบแค่ ป.4 ไม่สวย-แต่รวยเป็นแสน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ประชาวิจารณ์, 2549.

"ลุงชาวไร่อาชีพ." กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2542.

วรภรณ์ แก้วมณี. รวยสารพัด อาชีพสารพัน. กรุงเทพฯ: ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ค, 2548.

วิคเตอร์, เคียม. วิธีสร้างกิจการ. แปลโดย บุญย์ รัตนปัญญา. กรุงเทพฯ: ทานตะวัน, 2533.

ศิริ ภาสูก. อาชีพง่ายๆ รายได้งามๆ. กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว, 2544.

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. สร้างงาน สร้างอาชีพ เล่ม 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2546.

สงกรานต์ แหยมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 1 ตากล้องรุ่งจีว. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2535.

สงกรานต์ แหยมแก้ว. ส่งเสริมอาชีพ เล่ม 6 ทำออมสินแสนสวยด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2535.

สัญญาลักษณ์ เทียมถนอม. วิถีทางคนสร้างเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2539.

สติเฟน, เอ็ม. และ มาร์ก, เลวินท์. กล้าเริ่มชีวิตใหม่กล้าก้าวสู่อชีพที่สอง. แปลโดย วรธนา วงษ์นัทร กรุงเทพฯ: 108 สุขยอดไอเดีย, 2547.

สยาม ณรงค์ฤทธิ์. คนเผอิฐ: อาชีพคนไทย ทำกันมากกว่า 100 ปี. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2533.

สุธี พนาวร. เส้นทางเจ้าแก้ว. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์, 2547.

เสาวลักษณ์ สุขสมัย. ศิลปะประดิษฐ์ อาชีพพิชิตความจน. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

สำนักพิมพ์เวิร์คพอยท์ พับลิชชิ่ง. รวยด้วยชี: คนค้าชีและสารพัดอาชีพชวน อึ้ง ที่ง จี๊. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เวิร์คพอยท์ พับลิชชิ่ง, 2547.

สำนักงานหอสมุดกลาง. แนะอาชีพร้อยแปด ฉบับแนะแนวแผนใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักงานหอสมุดกลาง, 2530.

อักษรา อิงกมล. เจาะอาชีพสร้างรายได้. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2546.

อธิต สกลวัฒนา. 108 วิธี รวยด้วยลำแข้งตัวเอง. กรุงเทพฯ: บริษัทรวมสาส์น, 2535.

อรัญญา บุญมาเลิศ. เส้นทางสู่อาชีพธุรกิจชุมชน. กรุงเทพฯ: วิทย์บรรณ, 2545.

อำนวยการ แสงสว่าง. การพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา, 2541.

29. ทหาร ตำรวจ

กองบัญชาทหารสูงสุด. คู่มือนายทหารสัญญาบัตร. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2543.

เกตุฉกาจ นิลประดับ. "ความคาดหวังในวิชาชีพตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

ฉัตรเพชร จันทรเพ็ญ. "บทบาทและหน้าที่ ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่มีต่อ คดีพิเศษ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, 2548.

- ต่อวงศ์ ศักดิ์กุลวงศ์. "ขอบเขตอำนาจหน้าที่และปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในการอำนวยความสะดวกธรรมชาติให้กับประชาชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก, 2544.
- เบญจรัตน์ อุทิศพันธุ์. "ความพึงพอใจต่อความก้าวหน้าในอาชีพของข้าราชการตำรวจ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- ประจวบ เสนทา. "ผลกระทบในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนตำรวจทางหลวง อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- ปริญญา ปาละ. "บทบาทพนักงานสอบสวนในการอำนวยความสะดวกตามแนวทางรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- พิพัฒน์ จำแก้ว. "โครงสร้างที่เหมาะสมของพนักงานสอบสวนสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2546.
- ไพฑูรย์ เพิ่มศิริวิศาล. วิถีตำรวจ. กรุงเทพฯ: เพิ่มธรรม, 2543.
- ไพรัช พงษ์เจริญ. ตำรวจไทยในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.
- วรกฤษ ภาคการ. "คุณสมบัติที่เหมาะสมของพนักงานสอบสวนตามทัศนะของตำรวจจังหวัดจันทบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- สุนทร ชัยสุพรรณ. "การศึกษาการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สายตรวจในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- โสภณ ศรีวพจน์. การบริหารงานตำรวจยุคใหม่. นครปฐม: โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2548.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือปฏิบัติการ เรื่องแรงงานเด็กของเจ้าหน้าที่ตำรวจ. เชียงใหม่: กองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2541.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือการปฏิบัติงานตำรวจจราจร 1999. กรุงเทพฯ: กองบังคับการตำรวจจราจร กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2542.

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. การสัมมนาเรื่อง "โรงพักเพื่อประชาชน" ณ ห้อง
 สัมมนาสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก กรุงเทพฯ
 21 มกราคม 2542 และการสัมมนาเรื่อง "บทบาทของตำรวจในการอำนวยความสะดวก
 ความยุติธรรมแก่ประชาชนตามแนวทางรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
 ไทย พ.ศ. 2540" ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ, 11 มีนาคม 2542.
 กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2543.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือการสอบสวนคดีจราจร. กรุงเทพฯ: กองบังคับการ
 ตำรวจจราจร กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ,
 2543.
- อโณทัย จินดามณี. "ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน
 ตำรวจทางหลวง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก,
 2541.
- อุดร วงษ์ชื่น. "ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนคดีอาญา
 ของพนักงานสอบสวนหญิง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

30. เจ้าหน้าที่ประสานงาน เลขานุกร

- เจริญ เจษฎาวัดย์. คู่มือเลขานุกร. กรุงเทพฯ: พอดี, 2543.
- เจเน็ต, ไคท์. อย่าหยุด! แคล์ตำแหน่งเลขฯ. แปลโดย จารุวดี อนุกุล. กรุงเทพฯ:
 ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2534.
- ซูเปอร์เลขฯ. เลขาคณแก่ง. กรุงเทพฯ: ณ ฉาน, 2532.
- ทวี เหล่าสุวรรณรัชต์. คู่มือนักพัสดุ: ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2539.
- ประกาศรณ์ พันธ์พรประสิทธิ์. ความสุขที่แท้จริงของอาชีพ "เลขานุกร".
 กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2549.
- ผ่องใส ศุภจรรยาภักย์. "แนวโน้มของวิชาชีพเลขานุกร ในปีพุทธศักราช 2540."
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- พระเผด็จ ทศตชีโว. ตำรับยอดเลขฯ. กรุงเทพฯ : ประดิพัทธ์, 2534
- ภรณ์ วินิจชัยกุล. เลขฯเก่า เล่ากลยุทธ. กรุงเทพฯ: เอช.อาร์.เซ็นเตอร์, 2546.
- อโณทัย ศุภภะ. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
 ในทัศนระของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ." วิทยานิพนธ์
 ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

อุษณีย์ ตูลาบดี. เลขานุการมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: บั๊กเบงก์, 2545

31. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย

พัชรา ศุภชลาทิพย์. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางช่างเสริมสวย. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2533.

ศวรรยา สาชล. ช่างตัดผมชาย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

สำนักพิมพ์เวิร์คพอยท์. 10 ฮีพ-แฮร์ อาร์ทิส. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เวิร์คพอยท์,
2548.

อุดมชัย พันธุ์ทรัพย์. กว่าผมจะสวย. กรุงเทพฯ: สดส์ปดาห์, 2548.

32. ผู้ประกอบอาหาร

กรมการจัดหางาน. 200 อาชีพเส้นทางประกอบอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ:
กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2545.

กรมวิชาการ. อาหารว่างเพิ่มรายได้. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2539.

"คู่มือทำกิน : 108 อาชีพ กับช่องทางทำเงิน." กรุงเทพฯ: วิ.ที.เอส, 2547.

ชูรัตน์ ชัยมงคล. ตำราอาชีพ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2535.

เคลินิวส์. ช่องทางทำมาหากิน เล่ม 2 : 70 อาชีพจาก คอลัมน์ฮิตเคลินิวส์.
กรุงเทพฯ: เคลินิวส์, 2543.

ทวีศักดิ์ เกษปทุม. อาชีพแก๊ง กว๊านเดียว-บะหมี่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน,
2548.

ทวีศักดิ์ เกษปทุม. อาชีพแก๊ง น้ำพริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2548.

น้อย...นินจา. ไปรวย Inter กันเถอะ : ด้วยปากและสองมือไทย. กรุงเทพฯ: สุพีเรีย
พริ้นติ้งเฮาส์, 2549.

นริน อัจฉานนท์. 100 เมนู ชุดอาหารจานด่วน สำหรับคนที่สนใจเปิดร้าน.
กรุงเทพฯ: เพชรกระรัต, 2546.

นวรรตน์ เอี่ยมพิทักษ์กิจ. คู่มือการทำงานกะหรีปีป ฉบับวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน,
2547.

นวรรตน์ เอี่ยมพิทักษ์กิจ. คู่มือการทำงานนฤชายสำหรับมืออาชีพ. กรุงเทพฯ:
แม่บ้าน, 2547.

นวรรตน์ เอี่ยมพิทักษ์กิจ. คู่มือการทำปาต่องไก่ สำหรับมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2547.

นวรรตน์ เอี่ยมพิทักษ์กิจ. อาชีพแก๊งน เค้กและการแต่งหน้าเค้ก. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2549

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิตมืออาชีพ: รวยเพราะ
กล้วยจีบ. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิตมืออาชีพ: รวยเพราะ
กล้วยเดี่ยวคั่วไก่. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.
กล้วยเดี่ยวเนื้อ. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิต มืออาชีพ: รวยเพราะข้าว
บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิตมืออาชีพ: รวยเพราะ
กล้วยเดี่ยวหลอด. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิต มืออาชีพ: รวยเพราะ
ข้าวขามหมู. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิตมืออาชีพ: รวยเพราะ
ข้าวมันไก่. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิตมืออาชีพ: รวยเพราะ
ราดหน้า. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิต มืออาชีพ: รวยเพราะสุกี้
น้ำแข็ง. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต. ทำเนียบคนสู้ชีวิต มืออาชีพ: รวยเพราะหมู
สะเต๊ะ. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมอาชีพธุรกิจเพชรกระรัต, 2546.

บุญแทน สันติวนานนท์. โปรเซฟ บันลือโลก. กรุงเทพฯ: เวิร์คพอยท์, 2548.

พจณีย์ เหล่าอมตะ. กิจการร้านอาหารจานเดียว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, 2540.

แม่บ้าน. อาชีพแก๊งน ส้มตำและอาหารรสแซบ. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2547.

แม่บ้าน. แม่บ้านอาชีพใหม่ แนะนำอาชีพทำเงิน. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2547.

รัชณี วรจินดา. อาหารเพื่อการประกอบอาชีพ. มหาสารคาม: คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2544.

วรณิธี สมุทรวนิช. คู่มืออาชีพอิสระ ขนมหไทย. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.

วันดี ณ สงขลา. ตำรับอาหารเพื่ออาชีพ จากครัววันดี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ผลิตภัณฑ์การพิมพ์, 2530.

วิวัฒนา ไทยสม. อาชีพแก๊งจัน ข้าวแกง-ขนมจีน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: แม่บ้าน,
2546.

ศูนย์แนะแนวอาชีพ. แนะอาชีพ 108. กรุงเทพฯ: เสริมวิทย์บรรณาการ, 2531.

ศูนย์แนะแนวอาชีพ. แนะอาชีพ 108 (ฉบับปรับปรุงตำรับใหม่). กรุงเทพฯ:
เสริมวิทย์บรรณาการ, 2532.

สำนักพิมพ์แสงแดด. อาหารเป็นอาชีพ (อาหารคาว). กรุงเทพฯ: แสงแดด, 2539.

เสาวลักษณ์ สุขสมัย. อาหารสร้างรายได้ ทำเอง ขายเอง. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

อุบล ดีสวัสดิ์. อาหารร้านข้าวต้ม. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, 2548.

33. ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ พนักงานเดินตลาด" กรุงเทพฯ: กองมาตรฐาน
แรงงาน กรมแรงงาน , 2531

ประดิษฐ์ ชาสมบัติ. การรับงานไปทำที่บ้าน : สภาพการจ้างงานและปัญหา.

กรุงเทพฯ: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและ
สวัสดิการสังคม, 2538.

สุกัญญา เขียวพิจกุล และเนตรนภา แก้วแสงธรรม. ทำร้านซักรีด ไม่ยาก.

กรุงเทพฯ: บิสซิเนส, 2546.

แนะแนวอาชีพ ตัวแทนออกของ (ซิปปิง)

34. ผู้ทำงานประจำบ้าน อาการ

กรมแรงงาน. "แนะแนวอาชีพ ผู้บริบาลทารก ผู้ป่วย หรือผู้สูงอายุ" กรุงเทพฯ:

กองมาตรฐานแรงงาน กรมแรงงาน , 2531

ชุดที่ 2 สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลายอาชีพ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ร้อยแปดอาชีพคนพิการ.

กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546.

ครอบคลุมอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ผู้ประกอบอาหาร และช่าง

กรมการจัดหางาน. การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย). กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2538.

ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ ให้รายละเอียดของกรจัดหมวดหมู่อาชีพ และองค์ประกอบต่างๆ ของงานในอาชีพ เช่น ชื่ออาชีพ รายละเอียดการทำงาน ความเกี่ยวข้องกับอาชีพอื่นๆ ที่ใกล้เคียง เป็นต้น

กรมการจัดหางาน. ทะเบียนกลาง หน่วยงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2539.

ครอบคลุมอาชีพนักธุรกิจ ค้าขาย ผู้ประกอบอาหาร รับจ้างทั่วไป โดยให้รายละเอียดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอาชีพต่างๆ รวมทั้งช่องทางในการติดต่อเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม

กรมการจัดหางาน. ศัพท์แรงงาน. กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน, 2540.

ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย และรายละเอียดโดยสังเขปของแต่ละอาชีพ

กรมวิชาการ. ชีวิตต้องสู้. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

ครอบคลุมอาชีพค้าขาย งานช่างเทคนิค นักออกแบบ การเกษตรกรรม และผู้ประกอบอาหาร

กรมวิชาการ. คู่มือครูแนะแนว ชุดทำเนียบชีวิตต้องสู้. กรุงเทพฯ: ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพกรมวิชาการ, 2532.

ครอบคลุมอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ผู้ประกอบอาหาร รับจ้าง

กรมอาชีวศึกษา. เรียนอะไรดีให้มีอาชีพ. กรุงเทพฯ: งานแนะแนวการศึกษา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2533.

ครอบคลุมอาชีพช่างเทคนิค ช่างฝีมือ ค้าขาย ฯลฯ

กฤษณา สิ้นไชย. โลกอาชีพ: บรรณานุกรมและแหล่งสารนิเทศ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายแนะแนวหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2532.

ครอบคลุมอาชีพในทุกสาขาอาชีพ เป็นการรวบรวมสารนิเทศเกี่ยวกับอาชีพทั้งในด้านสิ่งพิมพ์ และสารนิเทศรูปแบบอื่น

จักรพล นายกริช. อาชีพถูกโฉลก. กรุงเทพฯ: ดวงกมล, 2542.

ครอบคลุมอาชีพนักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ครู แพทย์ พยาบาล นักการเมือง นักบัญชี เลขานุการ ช่างเสริมสวย หมอคู่วิศวกร ศิลปิน ดารา ฯลฯ

จิตติมา วีระเดชเกรียงไกร. คู่มือวิทยากรฝึกอบรมด้านความปลอดภัย. กรุงเทพฯ: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, 2542.

ครอบคลุมอาชีพนักวิทยาศาสตร์ วิศวกร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม

เฉลิมศักดิ์ งามโกมุท. เกิดกลางกรุง. กรุงเทพฯ: แพรว, 2536.

ครอบคลุมอาชีพค้าขาย นักธุรกิจ และผู้ประกอบการ

ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 10 อาชีพแห่งอนาคต. กรุงเทพฯ: สารมวลชน, 2532.

ครอบคลุมอาชีพทำไร่ทะเล นักมนุษยสัมพันธ์มืออาชีพ นักการศึกษา เลเซอร์เทคโนโลยี ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์

ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 5 เทคโนโลยีกับ 76 อาชีพ. กรุงเทพฯ: นิตยสาร "คู่แข่ง", 2534.

ครอบคลุมอาชีพช่างเทคนิค นักออกแบบ ค้าขาย นักธุรกิจ ฯลฯ

ชูรัตน์ ชัยมงคล. ตำราอาชีพ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2535.

ครอบคลุมอาชีพค้าขาย ช่างฝีมือ และผู้ประกอบการ

ชูศักดิ์ ศกวิริยะพาณิชย์ และเรวัต ดันตยานนท์. อาชีพในฝัน. กรุงเทพฯ: ป๊อปปูล่า, 2546.

ครอบคลุมอาชีพนักประชาสัมพันธ์ ครูสอนดนตรี นักออกแบบ นักแสดง พิธีกร นางแบบ ผู้ประกาศข่าว นักข่าว นักการทูต มัคคุเทศก์ ทหาร แอร์โฮสเตส

ณรงค์ โตเขียว. นักข่าว นักเขียน. กรุงเทพฯ: ซี.พี. บุ๊คสแตนดาร์ด, 2546.

ครอบคลุมอาชีพนักประพันธ์ และสื่อมวลชน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ลงทุนและผู้ประกอบวิชาชีพ
ในธุรกิจหลักทรัพย์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย, 2549.

ครอบคลุมอาชีพนักธุรกิจ และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์

บัณฑิตแนะแนว. เปิดโลกการศึกษา และอาชีพยอดฮิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตแนะแนว,
2546.

ครอบคลุมอาชีพแพทย์ เกษัตริ์กร นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์
วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้พิพากษา ครู อาจารย์ นักคอมพิวเตอร์ ผู้สื่อข่าว
นักจัดรายการวิทยุ/โทรทัศน์ บรรณารักษ์ ฯลฯ

บัณฑิตแนะแนว. เปิดโลกการศึกษา และอาชีพยอดฮิต เล่ม 2. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
แนะแนว, 2546.

ครอบคลุมอาชีพแพทย์ เกษัตริ์กร นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์
วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้พิพากษา ครู อาจารย์ นักคอมพิวเตอร์ ผู้สื่อข่าว
นักจัดรายการวิทยุ/โทรทัศน์ บรรณารักษ์ ฯลฯ

บุญเลิศ ศรีเนตรสัมพันธ์. สารพัดคนนัดทำ. กรุงเทพฯ: ริดเดอร์ส โดเจสต์, 2542.

ครอบคลุมอาชีพช่างเทคนิค ช่างศิลปกรรม ค้าขาย และผู้ประกอบอาหาร

บุญเลิศ ช่างใหญ่. วัดจริยธรรม นักการเมือง นักหนังสือพิมพ์ ใครแย่!. กรุงเทพฯ: มติชน,
2545.

ครอบคลุมอาชีพนักการเมือง และสื่อมวลชน

ประมวญ รัตนวราหะ. คุณธรรมผู้ประกอบอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว,
2531.

ครอบคลุมอาชีพนักธุรกิจ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป

ประสานพร มณฑลธรรม. เลือกอาชีพ. กรุงเทพฯ: มายิก, 2547.

ครอบคลุมอาชีพนักธุรกิจ นักการทูต ครู อาจารย์ นักออกแบบ นักดนตรี
นักแสดง นักข่าว นักวิทยาศาสตร์ นักสังคมสงเคราะห์ วิศวกร ฯลฯ

มนทิตรา. ชีวิตต้องสู้. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2538.

ครอบครัวอาชีพค้าขาย ช่างเทคนิค และผู้ประกอบการอาหาร

มดิชน. คิดไม่ออก เรียบอกท่าน. กรุงเทพฯ: มดิชน, 2540.

ครอบครัวอาชีพค้าขาย ผู้ประกอบการอาหาร และการรับงานไปทำที่บ้าน เช่น
ซักรีด รับจ้างทำของ ทำงานฝีมือ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คู่มือสมัครงาน-ศึกษาต่อ : สำหรับบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, 2531.

ครอบครัวอาชีพนักวิทยาศาสตร์ นักสถิติ โปรแกรมเมอร์ นักวิเคราะห์
ระบบ วิศวกร เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพ และเจ้าหน้าที่เทคนิคความปลอดภัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คู่มือบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และ

สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ครอบครัวอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม นักรัฐศาสตร์
พนักงานคุมประพฤติ นักทัณฑวิทยา

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. "รายงานการวิจัยเรื่อง ส่งเสริมอาชีพส่วนตัว: แนวทางหนึ่ง
เพื่อบรรเทา ปัญหาการว่างงาน." กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2531.

ครอบครัวอาชีพนักธุรกิจ และค้าขาย

วีระชัย มีชอบธรรม. โลกของงานอาชีพ. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536.

ครอบครัวอาชีพค้าขาย นักธุรกิจ นักวิทยาศาสตร์ สื่อมวลชน ฯลฯ

สมพร พรหมหิตาธร. การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง. กรุงเทพฯ:
นิติธรรม, 2546.

ครอบครัวอาชีพนักการเมือง และนักกฎหมาย

สายสุณีย์ สุกรเดมิย์. "ศึกษาเปรียบเทียบเขavnั้ปัญญากับเขavnั้อารมณั้ของ วิศวกร ครู
พยาบาล นักร้อง และพระสงฆ์ ที่ประสบความสำเร็จ." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ครอบครัวอาชีพวิศวกร ครู พยาบาล และนักร้อง

สุวรรณภา บุญกล้า. 24 อาชีพ สบายความจน. กรุงเทพฯ: มติชน, 2535.

ครอบครัวอาชีพอีค้าขาย และผู้ประกอบการอาหาร

สุวรรณภา บุญกล้า. คู่มืออาชีพอิสระ : 24 อาชีพสบายความจน ชุดที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2537.

ครอบครัวอาชีพผู้ประกอบการ ค้าขาย และช่าง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. การงานอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.

ครอบครัวอาชีพอีค้าขาย นักธุรกิจ นักวิทยาศาสตร์ และรับจ้างทั่วไป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ:

กองคลังข้อมูลและสารสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543.

ครอบครัวทุกสาขาอาชีพ ให้รายละเอียดของกรจัดหมวดหมู่อาชีพ และองค์ประกอบต่างๆ ของงานในอาชีพ เช่น ชื่ออาชีพ รายละเอียดการทำงาน ความเกี่ยวข้องกับอาชีพอื่นๆ ที่ใกล้เคียง เป็นต้น ใช้เป็นข้อมูลในการเก็บสถิติเกี่ยวกับแรงงานของประเทศไทย

สำเนาวิ ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

ครอบครัวอาชีพนักวิทยาศาสตร์ สื่อมวลชน นักออกแบบศิลปกรรม ภาครัฐศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ นักการขาย ฯลฯ

เสาวรส วงศาสุลักษณ์. "เขาวน้อารมณ กบวิธีเผชิญความเครียด ของบุคลากร 5 สาขาอาชีพ : ทันตแพทย์ คารา นักคอมพิวเตอร์ ครู และพนักงานขายประกัน."

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ครอบครัวอาชีพอีทันตแพทย์ นักแสดง นักคอมพิวเตอร์ ครู และนักขาย

เสาวลักษณ์ สุขสมัย. 25 อาชีพ สำหรับคนรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.

ครอบครัวอาชีพนักธุรกิจ ค้าขาย และผู้ประกอบการ

อานวย จันทร์เงิน. ทางก้าวสู่การเป็นพิธีกรและวิทยากรมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: วชิระ, 2549.

ครอบครัวอาชีพพิธีกร และเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม

ชุดที่ 3 สิ่งพิมพ์ที่ไม่ระบุอาชีพ

กรมการจัดหางาน. แนวทางการเลือกอาชีพและการเตรียมตัวสมัครงาน.

กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2541.

กรมการจัดหางาน. แนวทางการประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน, 2549.

กรมการพัฒนาชุมชน. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม กรมการพัฒนาชุมชน, 2542.

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ชุดวิชา การใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539.

กรมควบคุมโรค. กลุ่มโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค, 2549.

กรมวิชาการเกษตร. "แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน."

กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่ กรมวิชาการเกษตร, 2547

กฤติยา อัสวเรืองชัย. คัมภีร์สมัครงาน ทำ(ให้)ได้งาน. กรุงเทพฯ: สื่อวิทยุสาร, 2547.

กนกศักดิ์ เอี่ยม โอภาส. คู่มือหางานทำ สัมภาษณ์ พร้อมตัวอย่าง resume สาขาอาชีพต่างๆ. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ, 2539.

กมลชัย อังชนะพรกุล. คิดใหม่-ทำใหม่ ให้ได้งาน. กรุงเทพฯ: กมลชัย อังชนะพรกุล, 2545.

กฤษณา กวัคเพฑูรย์ คูโนลด์. งานดี เคล็ดลับสัมภาษณ์งาน. กรุงเทพฯ: เจ.บี.พับลิชซิ่ง, 2547.

เกรียงศักดิ์ อวยพรเจริญชัย. 213 วิธีสมัครงาน สัมภาษณ์งาน 360 องศา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

เกียรติ สิมะกูร. สมัครงานอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ บริษัทอิวแมนเฮอริเทจ, 2544.

แกรี่, โจเซฟ แกรปโป. หางานถูกใจใน 30 วัน. แปลโดย สุรติ บรมสุข. กรุงเทพฯ: อมรินทร์, 2547.

ครองแผน ไชยชนะสาร. งานดีดี จะหาได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: เดลฟี, 2535

ครูแวน. คู่มือบัณฑิตจบใหม่และผู้สนใจสมัครงานแบบมั่นใจว่าทำได้งาน. กรุงเทพฯ: บุคส์ ทุ ยู, 2549

- จตุรพร ลิ่มมันจริง. ทักษะการสัมภาษณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- จรัล ทองเกษม. งานพิธีการต่าง ๆ สำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่ กรมวิชาการเกษตร, 2542.
- จรัสรัตน์ ทอไชยรวี. อยากได้งานดีต้องมีเชิง : คู่มือสำหรับมือใหม่ใช้สมัครงาน. กรุงเทพฯ: ปรีชญา, 2535.
- จรัสรัตน์ ทอไชยรวี. คู่มือ คู่คิด สำหรับ มือใหม่สมัครงาน. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2544.
- จริยา สรมขุรา. สมัครงานอย่างไรให้ได้งาน. กรุงเทพฯ: ไพลิน, 2541.
- ช่อทิพย์วรรณ พันธุ์แก้ว. ช่วยลูกหางาน. กรุงเทพฯ: ต้นธรรม, 2545.
- ชยางกูร แก้วบัณฑิต. สัมภาษณ์งานอย่างไรให้โดนใจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: Busy-Day, 2549.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. สอบสัมภาษณ์อย่างไรจึงได้คนดี. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2537.
- โชคชัย ชยชัช. สมัครงานให้ได้งานสำราญใจ. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊คสแตนดาร์ด, 2546.
- ณัฏฐ์กมลตัน, วิฟ. เบื้องหลังวิธีคัดเลือกคนเข้าทำงาน. แปลโดย เมยานี. กรุงเทพฯ: แม่น้ำ, 2533.
- ณัฐยา รัตนกาญจน์. World wide work : worldclass step : เตรียมตัวอย่างไรให้ได้งานใน 1 เดือน. กรุงเทพฯ: เลมอนทรี, 2547.
- ดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์. มือใหม่ สมัครงาน. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2549.
- ดี., แม็คเคนซี เดวี และ พี., แม็คคอนเนล. สัมภาษณ์อย่างไรให้ได้งาน. แปลโดย ชีรนัย. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์-วิชาการ, 2532.
- ต้นกล้า นัยนา. โลกนอกกรู๊ว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า 2000, 2546.
- เดือนตา สุวรรณจินดา. คู่มือการสอบสัมภาษณ์เข้าทำงาน. กรุงเทพฯ: กุหลาบ, 2533.
- ถาวร โชติชื่น. คู่มือสมัครงาน : ฉบับทอง. นนทบุรี: Wisdom, 2540.
- เถกิง ชีรนรวนิชย์. คู่มือคนหางาน ฉบับทำอะไรไม่ถูกหลอก. กรุงเทพฯ: นิติธรรม 2536.
- ทานตะวัน. สมัครงานแล้วได้งานทุกที. กรุงเทพฯ: C.A.D. Pub., 2543.

- ัญญา ฝลอนันต์. ถนนไปสู่งาน : เอกสารสมัครงาน หนังสือแนะนำการเขียน
เอกสารสมัครงาน. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'95, 2540.
- นงลักษณ์ สุทธิวิวัฒนพันธ์. สมัครงาน : แบบมั่นใจว่าได้งาน. นนทบุรี: WISDOM,
 2539.
- นงลักษณ์ สุทธิวิวัฒนพันธ์. สมัครงานอย่างไรให้ได้งาน. กรุงเทพฯ: บริษัท อัลฟ่า
 พับลิชซิ่ง จำกัด, 2545.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. ศิลปะของการสมัครงาน : ทุกสิ่งที่คุณอยากรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2530.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. ศิลปะของการสมัครงาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์,
 2532.
- นราวุธ พลับประสทธิ. สมัครงานออนไลน์ ผ่านอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: บริษัท
 วิตตี้ กรุ๊ป จำกัด, 2544.
- นเรศ สุรสิทธิ์. การสมัครงานและการสัมภาษณ์งาน. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย,
 2545.
- นเรศ สุรสิทธิ์. การสัมภาษณ์งาน. กรุงเทพฯ: พี.เอส.เพรส, 2547.
- นิพนธ์ กาบสลับพล. ความปลอดภัยในการทำงาน. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2536.
- นิรุทธ์ วัฒโนภาส. เตรียมความพร้อมบัณฑิตใหม่ มหาวิทยาลัยศิลปากร. พิมพ์ครั้งที่
 6. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.
- นิตา นพทีปกังวล และ โชติมา ศรีบัวเอี่ยม. คู่มือป้องกันอันตรายที่ดวงตาใน
สถานประกอบการ. กรุงเทพฯ: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2536.
- บดินทร์ เรื่องหิรัญ. แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินบุคลิกภาพ.
 นนทบุรี: อดิษฐ์ อิน โฟ ดิสทริบิวเตอร์ เซ็นเตอร์, 2549.
- บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร์. การเขียนใบสมัครงาน : ประวัตีย่อเพื่อการสมัครงาน
(Resume) จดหมายสมัครงาน. กรุงเทพฯ: เอสแอนด์เคบुकส์, 2545.
- เบญจกา วัฒนวินิต. ตอบคำถาม : สัมภาษณ์ให้ได้งาน. กรุงเทพฯ: เจ.บี.พับลิชซิ่ง,
 2549.
- เบญญา ปรัชญ์. สุดยอดไอเดีย : คู่มือสัมภาษณ์งานและสมัครงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2544
- ปณัญดา สังข์แก้ว. กลยุทธ์เด็ดกว่างานดีชีวิตนี้ไม่มีตะฝุ่น. นนทบุรี: ชบา พับลิชซิ่ง
 เวียร์กส, 2548.

ปเมศ คิลกษารากุล. เทคนิคสมัครงานและสัมภาษณ์. กรุงเทพฯ: คนทำหนังสือ,
2545.

พลลิส, แอนนี่. รอดตาย! ในวันตกงาน. แปลโดย ขนิษฐา สุขฤทัยกอบกุล.
กรุงเทพฯ: เดอะรีดเดอร์เฮาส์, 2547.

เฟลทเซอร์, คลิฟ. สัมภาษณ์อย่างไรจึงได้งาน. แปลโดย วิภา อุดมฉันท. กรุงเทพฯ:
วิศตี, 2544.

พระพยอม กัลยาโน. คู่มือคนหางาน. กรุงเทพฯ: อำนวยสาส์น, 2532.

พนม วงศ์ไชย. คู่มือสมัครงาน ศึกษาต่อ. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537

พนม วงศ์ไชย. คู่มือสมัครงาน ศึกษาต่อ. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548

พาทริเซีย, เนียลเดรน. สัมภาษณ์งาน ให้ได้งาน. แปลโดย สมศักดิ์ จตุรัตน์ชัยพร.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2545.

พีรพจน์ ยอดยิ่ง. คู่มือหางานทาง Internet. นนทบุรี: ไอดีซี อินโฟ ดิสทริบิวเตอร์
เซ็นเตอร์จำกัด, 2549.

เพ็ชรี ระบุวิเชตร์. แนวทางการสมัครงานและการทำงานให้ประสบความสำเร็จ.
เชียงใหม่: ม.ป.ท., 2539

ภิรมย์ พุทธรัตน์. การสมัครงาน : Application & interview. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ,
2540.

ม. อึ้งอรุณ. มือใหม่สัมภาษณ์งานให้ได้งาน. กรุงเทพฯ: อรุณรุ่ง, 2548.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ก่อนออกเดินทาง : หนังสือสำหรับนิสิตชั้นปีสุดท้าย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: งานแนะแนวและจัดหางาน
กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เทคนิคการทำงานและสอบสัมภาษณ์และการศึกษาต่อ.
เชียงใหม่: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

มาร์ติน, จอห์น เยท. เทคนิคใหม่ในการคัดเลือกและสัมภาษณ์บุคคลเข้าทำงาน.
แปลโดย เริงศักดิ์ ปานเจริญ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2534.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เตรียมตัวก่อนสมัครงาน. เชียงใหม่: งานแนะแนวและ
จัดหางาน กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2538.

มิ่งขวัญธรรม นำขึ้นเมือง. เปลี่ยนงานใหม่หลังวัย 35. กรุงเทพฯ : ต้นธรรม, 2544.

รัชรัตน์ จินดาพงศ์. ภาษาอังกฤษสำหรับคนหางาน. กรุงเทพฯ : เจ.บี.พับลิชซิ่ง, 2548.

รัชรัตน์ จินดาพงศ์. หางานในประเทศและต่างประเทศ : คู่มือเพิ่มทักษะเพื่อการสมัครงาน. กรุงเทพฯ : เจ.บี.พับลิชซิ่ง, 2549.

ริชาร์ด, เอช. ปีตตี้. 175 ตัวอย่างจดหมายเพื่อให้ได้งาน. แปลโดย สุปัญญา. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2540.

ริชาร์ด, เอช. ปีตตี้. 175 ตัวอย่างเอกสารประวัติส่วนตัวเพื่อให้ได้งาน. แปลโดย สุปัญญา. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2541.

เรื่องชัย บุญศักดิ์. สุขภาพในการประกอบอาชีพ. นครราชสีมา : วิทยาลัยครู นครราชสีมา, 2530.

ลอว์เรนซ์, เจ. แดงส์. คู่มือในการหางานทำ ฉบับสมบูรณ์. แปลโดย สุวีณา จันธิมา. กรุงเทพฯ : สันติภาพ, 2532.

ลำดวน จาคใจดี. การสมัครงานและการสอบสัมภาษณ์. กรุงเทพฯ : ไทยเจริญ, 2533.

ลำดวน จาคใจดี. จดหมายสมัครงานและประวัติย่อ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธนพลวิทยาการ, 2537.

ลำดวน จาคใจดี. การสอบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้งาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ธนพลวิทยาการ, 2543.

วอลเตอร์, อี. วิเอรา. เทคนิคในการเตรียมสอบสัมภาษณ์เพื่อชนะคู่แข่ง. แปลโดย ชัญญลักษณ์. กรุงเทพฯ : วลัยลักษณ์, 2533.

วอลเตอร์, อี. เวียรา. มันอกมันใจก่อนไปสัมภาษณ์สมัครงาน. แปลโดย ชุนทอง ลอเสรีวานิช. กรุงเทพฯ : แกร่ง, 2539.

วรภัทร โศชนะเกษม และอัฐพร เบญจรงค์. ตรงไปสู่ความสำเร็จของมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2532.

วรรัตน์ สุขชี. อังกฤษเพื่อการสมัครและสัมภาษณ์งาน. กรุงเทพฯ : สารสาร มาเก็ตติ้ง, 2546.

วานิช พลูว์กาญจน์. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมัครงาน. กรุงเทพฯ : จักรกาญจน์, 2530.

วิจิตร บุญยะโทตระ. อุบัติภัยจากการทำงาน. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการป้องกัน อุบัติภัยแห่งชาติ, 2536.

วิเชียร ชนาเทพพร. Super Resume เขียนให้ได้งาน อ่านให้ได้คน. กรุงเทพฯ: ท็อปกัน, 2544.

วิทวัส มั่นคง. บริษัทใหญ่ ๆ รับคนแบบไหนเข้าทำงาน : คู่มือหางานทำที่สมบูรณ์ และพร้อมพร้อมที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฮ.น.ก.ส.ก., 2538.

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. การสัมภาษณ์งานแบบมีโครงสร้าง. กรุงเทพฯ: ฝ่ายโรงพิมพ์ สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2541.

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. การสัมภาษณ์งานแบบมีโครงสร้าง : จากหลักวิธีสู่ แนวปฏิบัติที่ดี. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส, 2549.

ไวชินสกี, เจอร์รี่. วิธีทำงานร่วมกับเจ้านายให้ประสบความสำเร็จ. แปลโดย นรินทร์ องค์กรอินทรี และธนิกานต์ มามะศิริรานนท์. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์ เน็ท, 2547.

ศรีนิตา พรหมหิตาธร. กฎหมายสำหรับคนทำงาน. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2533.

ศรีัญญา แสนมีมา. "การใช้ประโยชน์ของคอลัมน์แนะนำอาชีพอิสระใน หนังสือพิมพ์รายวัน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2542.

ศศวรรณ มงคลภาพ. งานใหม่ใครก็หาได้ : Welcome new job. กรุงเทพฯ: มาฮิก, 2546.

ศศิประภัทร พูนศิริ. เทคนิคการสมัครงานให้ได้งานดี ได้งานเร็ว. กรุงเทพฯ: ไพลิน, 2549.

ศิริพร เสริมฐปราโมทย์. โลกกว้างทางอาชีพ : Career guidelines. กรุงเทพฯ: โปสต์ พับลิชชิง, 2533.

ศิริศักดิ์ นันทพิณจวงศ์. ทำอย่างไรให้ได้งานทำยุค IMF. กรุงเทพฯ: กังหัน, 2541.

ศุภชัย สุขะนินทร์. Easy job online หางานง่าย ๆ บนอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น, 2544.

เศรษฐวิทย์. ภาษาอังกฤษเพื่อการสัมภาษณ์งาน. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย, 2549.

สมชัย. คู่มือหางานดี : ทางเลือกใหม่กับรายได้เต็มความสามารถ. กรุงเทพฯ: รถไฟหนังสือ, 2538.

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ทาง...ก้าวใหม่ : ปัจฉินนิเทศศึกษาศึกษา ประจำปี 2542. กรุงเทพฯ: กองบริการ สำนักงานอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล, 2543.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. ปริศนาอาชีพ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2532.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. แนะแนวน้องน้อย. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน แกรมมี่, 2540.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. เก็บฝันมาปั้นดาว. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2543.

สายันท์ จันทรวิภาสวงศ์. 39 กลยุทธ์สมัครงานเพื่อให้ได้งานทำ. กรุงเทพฯ: บพิธ
การพิมพ์, 2533.

สารสารมาร์เก็ตติ้ง. สัมภาษณ์งาน สมัครงานด้วยภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สารสาร
มาร์เก็ตติ้ง, 2545.

สุชาดา สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา. ไขปัญหาคนกับงาน. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2537.

สุชาวี ณ สงขลา. การหางาน การเขียนหนังสือแนะนำตัว การตอบสัมภาษณ์.
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2533.

สุชาวี ณ สงขลา. 108-1009 กลเม็ดการสมัครงาน. กรุงเทพฯ: บริษัทนานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์จำกัด, 2545.

สุพนต์ สังข์สุวรรณ. แนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ:
สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2545.

สุพล ด้วยตั้งใจ. เทคนิคการสอบสัมภาษณ์เข้ารับราชการ ทำงาน ศึกษาต่อ.
กรุงเทพฯ: Science Center, 2543.

สุรสิทธิ์ ตติยภัณฑรักษ์. "ขวัญและกำลังใจในการทำงาน." กรุงเทพฯ: สถาบัน
เพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545.

สุนัย สกาวรัตน์. คู่มือเตรียมสอบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: นิโ อิงลิช,
2542.

โสภภาพรรณ. เติมไฟไปทำงาน. กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ, 2538.

สำนักงาน ก.พ.. คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน
เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ.
กรุงเทพฯ: คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติการเพื่อประชาชนของ
หน่วยงานของรัฐ สำนักงาน ก.พ., 2541.

สำนักงาน ก.พ.. "คำแนะนำสำหรับข้าราชการที่จะไปศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงาน
ณ ต่างประเทศ." กรุงเทพฯ: ส่วนการศึกษาและฝึกอบรมในต่างประเทศ
สำนักงาน ก.พ., 2543.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คุณธรรม และจริยธรรมในการ
ประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2534.

อบรม สตินภิวาล. จดหมายสมัครงานฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์,
2530.

อมรินทร์ บุกเซ็นเตอร์. เตะฝุ่น หนังสือสำหรับทุกคนที่ยังต้องเลี้ยงชีพ. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์ บุกเซ็นเตอร์, 2541.

ออมทรัพย์ บุตรแก้ว. ครบเครื่องเรื่องสมัครงาน. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก, 2548.

อักรพงษ์ สัจจวาที. ตรรกแห่งวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2546.

อดิชาญ รุจิรวีร์. สัมภาษณ์งานอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: เจ.บี.พับลิช
ซิ่ง, 2549.

อนุพันธ์ กิจพันธ์พานิช. แบบฟอร์มสารพัดของฝ่ายบุคคล. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ
บริษัทอิวแมนเฮอริเทจ, 2538.

อลิสา พงษ์อมรพรหม. สุขภาพในการประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

อารี เพชรผุด. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

อีลินอร์, แบลควิน. 300 วิธีเพื่องานใหม่ที่ดีกว่า. แปลโดย อัจฉรี. กรุงเทพฯ: ชาญญา
พับลิเคชั่น, 2535.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชัชวดี ไชยชนะ เกิดเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2523 ที่จังหวัดแพร่ สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วทบ.) สาขาเคมี จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี การศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2547 ปัจจุบัน เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน 3 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย